
EL MÓN CASTELLER COM A EINA PER L'EDUCACIÓ SOCIAL

Treball de Final de Grau d'Educació Social

MARIA SALAZAR BUSQUÉ
Treball final de Grau
Tutora: Lisette Navarro
Grau d'Educació Social
Any acadèmic 2020-2021
24/06/2021
Universitat Ramon Llull
Facultat d'educació social i treball social Pere Tarrés

El món casteller com a eina per l'educació social

Resum

Aquest treball ha estat realitzat durant el curs acadèmic 2020-2021 de la facultat d'educació social i treball social Pere Tarrés, per l'estudiant d'educació social Maria Salazar Busqué, la línia conductual que s'ha dut a terme ha estat la integració social de les persones nouvingudes relacionada amb el fet casteller. Com a objectiu general s'ha identificat esbrinar si les persones nouvingudes que participen o han participat en el món casteller, tenen més facilitat per integrar-se en el municipi. La importància de la integració de les persones nouvingudes es fonamenta en el fet que és una qüestió plantejada com problema des de les diverses esferes en la societat, a conseqüència de la presència d'aquests en l'espai social. El nivell mínim de benestar social fa referència per una banda, als ingressos econòmics, l'educació i domicili, per altre la no dependència a la família o feina, i per últim una xarxa social de vida ciutadana sense discriminacions. La utilització d'un fet cultural com és el món casteller, no deixa de ser una manera innovadora i diferent d'abordar una problemàtica existent des de fa molt de temps, com és la integració social de les persones nouvingudes. La metodologia que s'ha desenvolupat és el mètode multicausal dominant qualitatiu, per a fer-ho s'han realitzat enquestes, entrevistes i rastreig bibliogràfic. Aquests mètodes han facilitat una recollida d'informació per extreure resultats que són els següents: la integració a través de procediments i successos perquè els nouvinguts puguin incloure's a la societat, es poden dur a terme mitjançant una colla castellera; les colles castelleres poden fer de vehicle per a la integració social; la xarxa social de vida ciutadana sense discriminacions per al mínim de benestar social, es pot cobrir essent membre d'una colla castellera; una colla castellera a més d'ensenyar-te el seu funcionament i l'aprenentatge cultural, t'ensenya les formes d'actuació i comportament de la societat que et rodeja; el sistema de valors del món casteller és molt ampli i enriquidor essent una font molt important d'integració i com a element més estable dels sistemes socioculturals; en una colla castellera es crea integració cultural mitjançant les relacions socials i el sentiment de grup i pertinença; els assajos, actuacions i altres trobades organitzades per una colla castellera, creen espais idíl·lics d'integració; alguns dels motius pel que s'arriba a integrar-se a una colla castellera són la diversitat de persones, els valors i l'objectiu en comú; els Castellers de Terrassa són una colla inclusiva, integradora i acollidora; en les colles castelleres tothom i té cabuda; els Castellers de Terrassa tenen una forta vinculació al territori i a la ciutat; el comitè de benvinguda és un element important dins les colles castelleres per ajudar a la integració de les persones; els educadors i les educadores socials poden cobrir les seves funcions utilitzant com a eina el món casteller. Per tant, pertànyer a una colla castellera ajuda a la integració de les persones nouvingudes, essent així el món casteller una eina per l'Educació Social.

Paraules clau: Integració social, persones nouvingudes, món casteller, educació social, cultura.

El mundo casteller como herramienta para la educación social

Resumen

Este trabajo ha sido realizado durante el curso académico 2020-2021 de la facultad de educación social y trabajo social Pere Tarrés, por la estudiante de educación social Maria Salazar Busqué, la línea conductual que se ha llevado a cabo ha sido la integración social de las personas recién llegadas relacionada con el fet casteller. Como objetivo general se ha identificado averiguar si las personas recién llegadas que participan o han participado en el mundo casteller, tienen más facilidad para integrarse en el municipio. La importancia de la integración de las personas recién llegadas se fundamenta en el hecho que es una cuestión planteada como problema desde las diversas esferas en la sociedad, a consecuencia de la presencia de estos en el espacio social. El nivel mínimo de bienestar social hace referencia, por un lado, a los ingresos económicos, la educación y domicilio, por otro la no dependencia a la familia o trabajo, y por último una red social de vida ciudadana sin discriminaciones. La utilización de un hecho cultural como es el mundo casteller, no deja de ser una manera innovadora y diferente de abordar una problemática existente desde hace mucho tiempo, como es la integración social de las personas recién llegadas. La metodología que se ha desarrollado es el método multicausal dominante cualitativo, para hacerlo se han realizado encuestas, entrevistas y rastreo bibliográfico. Estos métodos han facilitado una recolección de información para extraer resultados que son los siguientes: la integración a través de procedimientos y sucesos para que los recién llegados puedan incluirse en la sociedad, se pueden llevar a cabo mediante una colla castellera; las collas castelleras pueden hacer de vehículo para la integración social; la red social de vida ciudadana sin discriminaciones para el mínimo de bienestar social, se puede cubrir siendo miembro de una colla castellera; una colla castellera además de enseñarte su funcionamiento y el aprendizaje cultural, te enseña las formas de actuación y comportamiento de la sociedad que te rodea; el sistema de valores del mundo casteller es muy amplio y enriquecedor siendo una fuente muy importante de integración y como elemento más estable de los sistemas socioculturales; en una colla castellera se crea integración cultural mediante las relaciones sociales y el sentimiento de grupo y pertenencia; los ensayos, actuaciones y otros encuentros organizados por una colla castellera, crean espacios idílicos de integración; algunos de los motivos por el que se llega a integrarse a una colla castellera son la diversidad de personas, los valores y el objetivo en común; los Castellers de Terrassa son una colla inclusiva, integradora y acogedora; en las

collas castelleras todo el mundo tiene cabida; los Castellers de Terrassa tienen una fuerte vinculación en el territorio y en la ciudad; el comité de bienvenida es un elemento importante dentro de las collas castelleras para ayudar a la integración de las personas; los educadores y las educadoras sociales pueden cubrir sus funciones utilizando como herramienta el mundo casteller. Por lo tanto, pertenecer a una colla castellera ayuda a la integración de las personas recién llegadas, siendo así el mundo casteller una herramienta para la Educación Social.

Palabras clave: Integración social, personas recién llegadas, mundo casteller, educación social, cultura.

The human towers world as a tool for social education

Summary

This work has been carried out during the 2020-2021 academic year of the faculty of social education and social work Pere Tarrés, by social education student Maria Salazar Busqué, the behavioral line that has been carried out has been the social integration of the new-seller-related. As a general objective, it has been identified to find out whether the new arrivals who participate or have participated in the human towers world, are easier to integrate into the municipality. The importance of the integration of the new people is based on the fact that this is a matter raised as a problem from the various spheres of society, as a result of the presence of these in the social area. The minimum level of social welfare refers, on the one hand, to economic income, education and home income, on the other, to non-dependence on the family or work, and, last but not least, to a social network of citizens' lives without discrimination. The use of a cultural event such as the human towers world is an innovative and different way of dealing with a problem that has existed for a long time, namely the social integration of the new people. The methodology that has been developed is the multi-causal method that dominates quality, and surveys, interviews and bibliographic tracing have been carried out. These methods have facilitated a collection of information to extract results that are as follows: integration through procedures and events so that newcomers can be included in society, they can be carried out by means of a human towers group; the social life network without discrimination for the minimum social well-being, the human towers group can be covered by being a member of a human towers group; the human towers group is very wide and rich, being a very important source of integration and as a more stable element of sociocultural systems; the human towers group creates cultural integration by means of social relations and the feeling of group and belonging; essays, performances and other gatherings organized by a human towers group, create spaces of integration; the Castellers of Terrassa are an inclusive and welcoming group; in the castell.res everyone has room; the Castellers de Terrassa have

a strong link to the territory and the city; the welcome committee is an important element in the human towers to help the integration of people; educators and social educators can cover their functions using the human towers world as a tool. Therefore, belonging to a human towers group helps the integration of the new people, making the human towers world a tool for social education.

Keywords: Social integration, new people, human towers world, social education, culture

Sumari	Pàgina
1. Introducció i justificació.....	7
1.1 Introducció.....	7
1.2 Justificació.....	8
2. Marc teòric.....	12
2.1 La integració social de les persones nouvingudes.....	12
2.2 La Cultura popular i el fet casteller.....	14
2.2.1 El fet casteller.....	14
2.2.2 Coneixem els castells.....	15
2.2.3 Els valors dels castells.....	19
2.2.4 Els Castellers de Terrassa.....	21
2.3 Quina funció té l'educador social.....	25
3. Hipòtesi.....	27
3.1 Pregunta inicial.....	28
3.2 Hipòtesi.....	28
4. Objectius.....	28
4.1 Objectiu general.....	28
4.2 Objectius específics	28
5. Metodologia.....	29
5.1 Participants.....	29
5.2 Instruments.....	30
5.3 Procediments.....	33
6. Resultats.....	35
6.1 Resultat de les enquestes.....	36
6.2 Resultats entrevistes.....	50
7. Anàlisi i discussió.....	82
8. Limitacions de la recerca.....	90
9. Conclusions.....	90
10. Llistat de referències.....	93
11. Annexos.....	96
11.1 Guió enquesta.....	96
11.2 Guió entrevistes persones nouvingudes membres dels Castellers de Terrassa.....	101
11.3 Guió entrevistes Educadors Socials membres dels Castellers de Terrassa.....	103
11.4 Guió entrevista Educadora Social externa	

	al món casteller.....	105
11.5	Entrevistes transcrites.....	107
11.6	Consentiments informats.....	129

1 INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

1.1 Introducció

L'interès principal per dur a terme aquest treball sorgeix de la meua història personal, per això he tingut una gran motivació per realitzar el TFG sobre la temàtica de la integració social en el fet casteller, ja que formo part d'una colla castellera d'ençà que vaig néixer i la meua vida està vinculada aquesta colla, doncs tota la meua família Salazar Busqué forma part dels Castellers de Terrassa amb una forta implicació: el meu pare és fundador de la colla i ha ocupat càrrecs dins la junta i la tècnica (vicepresident, cap de colla, relacions públiques...), la meua mare va ser la primera secretaria de la colla i durant els anys ha ocupat altres càrrecs i tant els meus dos germans com jo, hem format i formem part de l'equip tècnic i directiu. A més a més dins la colla també hi tinc tiets, cosins i molts bons amics. És per aquest motiu que vull vincular i aplicar la meua vida més personal amb la professional.

Un altre motiu que em motiva a fer aquest treball, és el fet que en una colla castellera pot participar gent de totes les edats i amb qualssevol característiques, ja que tothom té cabuda en una colla castellera, des del més petit que pot ser enxaneta, fins a una persona d'avançada edat que pot guardar les maletes. El fet que una colla castellera mogui tanta massa social, és perquè tots i totes i tenen alguna funció i es senten útils i part de la colla: cuidar de la canalla, fer fotografies, estar a la paradeta, tocar algun instrument, formar part de la pinya o el tronc, formar part de l'equip tècnic o directiu, encarregar-se de les xarxes socials...

Després de cercar informació, realitzar un rastreig bibliogràfic i llegir sobre el tema, vaig voler aprofundir amb el col·lectiu de les persones nouvingudes, realitzant un estudi de la integració social d'aquestes amb una colla castellera i en aquest cas com tenia la possibilitat d'accedir a més informació, vaig decidir realitzar-lo a la meua colla de referència de la qual soc membre, els Castellers de Terrassa.

És important saber i tenir clara la terminologia del col·lectiu amb el qual se centra aquest treball. Per aquest motiu s'exposa a continuació les definicions de migrar, emigrar, immigrar i nouvinguts:

- **Migrar:** *“traslladar-se des del lloc en què s'habita a un altre de diferent”* (Loma, 2018).

- **Emigrar:** *“abandonar el propi país per establir-se en un altre d’estranger o abandonar la residència habitual a la recerca de millors mitjans de vida dins del propi país”* (Loma, 2018).
- **Immigrar:** *“arribar a un país estranger per radicar-se en ell o instal·lar-se en un lloc diferent d’on es vivia dins del propi país, en busca de millors mitjans de vida”* (Loma, 2018).
- **Nouvinguts:** *“Que acaba d’arribar o que és d’un lloc diferent d’aquell on es troba”* (WordReference, 2007).

Per tant, emigrar o immigrar tenen un significat semblant, segons si marxa o arriba del lloc, però ambdues opcions, cerquen millors mitjans de vida. En canvi els migrants es traslladen a habitar a un altre indret sense més. És per això i per donar cabuda a totes tres opcions, que en aquest treball s'utilitzarà la terminologia de nouvinguts, fent referència a qualsevol persona que arriba nova a un indret.

1.2 Justificació

Aquelles construccions humanes, realitzades gracies que unes persones s'enfilen a sobre d'altres fins a un màxim de deu pisos d'alçada i que es poden veure i gaudir en places de municipis, a la televisió i la premsa, són coneguts com els *castells*. La seva existència de fa més de dos segles, ens mostra el caràcter transformador i adaptador als canvis socials que té aquesta manifestació cultural i la contínua renovació dels membres que formen cada col·lectiu. Durant aquests anys hi ha hagut molta emigració al territori de Catalunya i algunes d'aquestes persones es vinculaven a la colla castellera del seu territori, cosa que va fer-me plantejar: Si les persones nouvingudes que participen o han participat d'una colla castellera en algun moment de la seva vida, s'han sentit o se senten integrades en el municipi gracies al món casteller?

Segons dades de l'Idescat (Institut d'estadística de Catalunya, 2020), a Catalunya hi ha una població estrangera d'1.260.619 i a Terrassa que és el municipi en el qual se centra aquest treball, hi ha 30.235 persones de nacionalitat estrangera (veure taula 1).

Taula 1

Població estrangera a Catalunya a 1 de gener de 2020

Població estrangera a 1 de gener. Províncies, 2020 Catalunya				
	(1) Població	total	% vert.	% sobre (1)
Barcelona →	5.743.402	883.558	70,09	15,38
Girona →	781.788	160.435	12,73	20,52
Lleida →	438.517	79.833	6,33	18,21
Tarragona →	816.772	136.793	10,85	16,75
Total	7.780.479	1.260.619	100,00	16,20

Població estrangera a 1 de gener. Per municipis, 2020 Catalunya				
	(1) Població	total	% vert.	% sobre (1)
Terrassa →	223.627	30.235	2,40	13,52

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Convé destacar, que aquest treball no només te'n compte la població estrangera, sinó també les persones migrants que es traslladen a viure a un nou municipi, ja vinguin d'un altra comarca de Catalunya com de la resta d'Espanya. Tenint en compte les dades de l'Idescat (Institut d'estadística de Catalunya, 2020) que es mostren a la Taula 2, durant l'any 2019 van migrar de diferents comunitats autònomes d'Espanya a Catalunya 52.379 persones.

Taula 2

Migracions de diferents comunitats autònomes d'Espanya

Migracions internes, 2019 Immigracions. Per lloc de procedència. Comarques i Aran, àmbits i províncies			
	Dins de la com/ /àmbit/prov.	De la resta de Catalunya	De la resta d'Espanya
Vallès Occidental	13.126	17.120	5.032
Catalunya	z	z	52.379
Metropolità	134.201	22.129	32.954
Comarques Gironines	21.768	8.847	4.695
Camp de Tarragona	13.280	6.694	4.065
Terres de l'Ebre	3.154	2.180	1.650
Ponent	6.733	3.196	2.861
Comarques Centrals	8.942	6.806	2.329
Alt Pirineu i Aran	1.269	1.760	952
Penedès	11.888	12.619	2.873
Barcelona	171.695	17.292	37.281
Girona	22.058	9.244	4.813
Lleida	8.493	4.233	3.776
Tarragona	21.282	11.169	6.509

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials de l'INE.

(z) Dada no procedent.

La principal finalitat d'aquest Treball de Final de Grau dels estudis d'Educació social és el de realitzar un estudi de recerca i investigació sobre la possibilitat d'utilitzar les colles castelleres de Catalunya, per dur a terme un procés d'integració per a les persones que es troben en situació de vulnerabilitat, risc i exclusió social, com és el cas de les persones nouvingudes i de quina manera això pot suposar un recurs per a l'Educació Social. Així doncs, no es tracta d'un projecte el qual durà a terme una intervenció socioeducativa, si no més aviat és un estudi de recerca on el que s'intenta demostrar és fins a quin grau les persones nouvingudes que participin d'una colla castellera, puguin utilitzar aquesta última, com a eina per a la seva integració social. Més concretament aquesta investigació, pren com a referència la colla dels Castellers de Terrassa. És a través de la recollida d'informació mitjançant l'ús de diversos instruments, tals com les enquestes, les entrevistes en profunditat i l'anàlisi d'aquestes dades, que s'han extret els resultats i conclusions d'aquest Treball de Final de Grau en qüestió.

Hi ha algunes publicacions dedicades a tractar la relació entre el món casteller i les persones nouvingudes, però són escasses. Encara que aquest tema és una realitat, l'interès per vincular la població nouvinguda resident a Catalunya amb el teixit social del món casteller, encara no ha tingut el reconeixement que es mereix. Així i tot aquest tema s'ha tingut en compte de forma més o menys directa (Alegret et al., 2007, pp.8).

Entre algunes de les publicacions vinculades amb el tema, es troba la Revista Castellera Independent (editada a Barcelona per Utopia Global des del 2004), la portada del número 4 publicada el maig del 2005, dedicada a les persones estrangeres que participen en colles castelleres, amb el titular "*Els castells: porta d'entrada. Joves d'altres cultures es posen la faixa*". A les pàgines interiors es destacava el fet que "*els castells estan funcionant com un gran factor d'integració a Catalunya*" i en les tres pàgines de l'article s'esmentaven especialment els casos de vuit castellers procedents dels cinc continents (Alegret et al., 2007, pp.10)

Un altre article, de la revista Tornaveu que fa referència aquest tema, publicat el 28 de maig del 2012 i amb el titular "*Tots som una colla es consolida com a eina d'integració de nouvinguts*", parla d'una iniciativa per part de la coordinadora de colles castelleres de Catalunya per donar a conèixer la cultura castellera i a la vegada incorporar nouvinguts. Es tracta del projecte "*Tots som una colla*" iniciat l'any 2009 amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat, però que actualment no s'està duent a terme (Aguilera, 2012).

A banda d'això, un dels motius pels quals s'ha decidit escollir aquesta temàtica i no d'altres, és perquè la utilització d'un fet cultural com és el món casteller, no deixa de ser una manera innovadora i diferent d'abordar una problemàtica existent des de fa molt de temps, com és la integració social de les persones nouvingudes.

Així doncs, es tracta d'un treball on se centra especial interès en el desenvolupament d'una recerca empírica i d'una revisió bibliogràfica de dos elements que estan relacionats entre si com és l'Educació Social i la integració social de les persones, i d'un altre element que aparentment no tindria res a veure, com és el fet casteller com a eina per fer front aquesta última.

Aquest treball pel fet de ser una investigació, és una proposta de recerca empírica la qual inclou un marc teòric, uns objectius i una part empírica amb els seus resultats, discussió i conclusions. Tal com es pot comprovar, aquesta modalitat inclou metodologies i tècniques bàsiques d'investigació (recerca, selecció i utilització d'eines per a la recollida d'informació, així com l'anàlisi i interpretació d'aquests). Tanmateix, és també un treball d'aprofundiment basat en una revisió bibliogràfica sistemàtica la qual permet una anàlisi teòrica, crítica o comparativa que serveix de base per a una exposició en profunditat sobre un tema. Així doncs, aquest tipus de modalitat inclou una revisió bibliogràfica extensa sobre la temàtica a estudiar la qual apareix al marc teòric.

Per últim, perquè aquest treball cobri sentit, s'ha de poder lligar la temàtica treballada amb les competències que tenen els educadors i les educadores socials en l'àmbit social. D'aquesta manera, tal com apareixen en els Documents Professionalitzadors (ASEDES, 2007, pp.41-45), algunes de les competències de les quals han de disposar els i les professionals de l'educació social són: capacitat per detectar les necessitats educatives d'un context determinat; domini dels plans de desenvolupament de la comunitat i local; desenvolupament domini de mètodes, estratègies i tècniques d'anàlisi de contextos socioeducatius; perícia per discriminar les possibles respostes educatives a necessitats; capacitat d'anàlisi i avaluació del medi social i educatiu (anàlisi de la realitat); saber reconèixer els béns culturals de valor social; domini de les metodologies de dinamització social i cultural; capacitat per a la difusió i la gestió participativa de la cultura; perícia per identificar els diversos llocs que generen i possibiliten un desenvolupament de la sociabilitat, la circulació social i la promoció social i cultural; coneixement i destresa per crear i promoure xarxes entre individus, col·lectius i institucions; capacitat per potenciar les relacions interpersonals i dels grups socials; destresa per a la posada en marxa de processos de dinamització social i cultural i destresa per reconèixer els continguts culturals, llocs, individus o grups que cal posar en relació.

En definitiva, el que es vol fruit d'aquest Treball de Final de Grau en forma de recerca, és destacar la importància que pot tenir la participació de persones novingudes en colles castelleres per a la seva integració social.

2 MARC TEÒRIC

2.1 La integració social de les persones nouvingudes

Tot i no disposar d'una única definició d'integració, en el diccionari del grup d'enciclopèdia Catalana (s.f.) el defineix com a acció d'integrar o integrar-se. Tanmateix en el mateix diccionari fent referència a la integració d'acord amb la sociologia, hi ha *tres definicions*:

“1 Ajustament de les parts que componen un sistema social.

2 Procés amb què una societat assimila els elements que li són heterogenis: immigrants, marginats, etc.

3 Assumpció, més o menys coactiva, de grups ètnics o nacionals per un altre de més gran o poderós, o de grups socials d'una mateixa ètnia en un altre de dominant.”

En aquest cas, pel treball s'utilitzarà la número 2, puix que analitzant-la es pot veure que aquest significat fa referència a la incorporació en un sistema ja existent, d'altres components que no n'havien format part amb anterioritat o bé l'ampliació del sistema per introduir components externs. En aquest sentit, la integració esmenta, per exemple, a procediments i successos perquè els nouvinguts puguin incloure's a la societat.

Aquest treball s'enfoca principalment amb el concepte d'integració social que en els últims anys s'ha incorporat en el nostre vocabulari, com una forma d'abordar i cercar solucions a les diverses desigualtats socials. Respecte a aquest concepte, els estudis realitzats des de l'àmbit acadèmic (sobretot en la disciplina de les ciències socials i humanes) i de les investigacions socials, afirmen que existeixen diverses definicions i existeix una problemàtica amb el terme. En la definició d'integració social s'entrellacen diversos aspectes socials, antropològics, sociològics, ètics... cosa que obliga a triar la definició que es troba més apropiada per abordar la recerca (Gualda, 2007, pp.10-11).

La integració social es defineix com tot procés dinàmic i multifuncional que possibilita a les persones que es troben en un sistema marginal, a participar en el nivell mínim del benestar social i vital assolit en un determinat país. (Barberà, Domènech i Garde, 2018, p. 19)

El nivell mínim de benestar social fa referència per una banda, als ingressos econòmics, l'educació i domicili, per altre la no dependència a la família o feina, i per últim una xarxa social de vida ciutadana sense discriminacions.

Aquesta accepció es produeix quan la combinació d'autonomia i benestar social, fan possible la participació en la societat civil.

La integració social de les persones nouvingudes, és una qüestió plantejada com problema des de les diverses esferes en la societat, a conseqüència de la presència d'aquests en l'espai social (Herrera, 1994, p. 76).

Lligat amb el concepte d'integració social i persones nouvingudes, trobem el concepte d'aculturació que es pot definir com el procés d'igualació centrat en l'aprenentatge cultural de les formes d'actuació i comportament més usuals de la cultura receptora (Esser, 1993). Tanmateix el concepte d'assimilació, que fa referència a la situació de similitud entre els nouvinguts en les accions, orientacions i connexions interactives amb el sistema que els ha acollit, referint-se a la integració com una situació d'igualtat personal o relacional. D'aquesta manera, el sistema de valors és te'n compte com la font més important d'integració i com l'element més estable dels sistemes socio-culturals, considerant que el sistema de valors garanteix l'adaptació subsegüent de qualsevol element distorsionador o de tensió en el nou equilibri social (Solé et al., 2002, pp. 4-16).

Per altra banda, i seguint amb el mateix fil, un altre concepte que s'ha de conèixer per entendre aquest treball, és la integració cultural entesa com la dimensió nacional-cultural. Aquesta remarca que l'adquisició d'hàbits culturals aliens no té per què significar l'adopció de la identitat ètnica, cultural o nacional i per tant, es pot considerar la necessitat d'afegir relacions socials i de participació en organitzacions creant l'existència d'una identitat col·lectiva compartida, amb la finalitat de cohesionar a la societat, generant un sentiment de grup i de pertinença, segons el qual tots els grups es reconeixen a si mateixos i són reconeguts pels altres com a part integrant de la comunitat (Solé et al., 2002, p. 22).

Altrament, també cal parlar de la integració sociocultural, doncs aquesta implica la garantia d'igualtat de drets per a tots aquells que componen una societat i la seguretat de la plena accessibilitat de tots a les institucions polítiques que la societat accepta com a instàncies de mediació i arbitratge, creant polítiques d'integració amb l'objectiu d'assolir el grau òptim de cohesió social (Solé et al., 2002, pp. 25-26).

Resumint, hi ha una terminologia complicada, però tot i així el concepte d'integració social és el més vinculat a la participació ciutadana i per tant el concepte més apropiat per entendre aquesta recerca.

S'ha de tenir en compte que en la literatura acadèmica s'ha mencionat poc a moviments o agrupacions festives, folklòriques o esportives com a recursos en els processos d'integració vinculat a l'emigració. Tot i així, els científics socials Àngels Pascual de Sans i Jordi Cardelús (1999) van proposar que:

S'hauria de tendir a reforçar tot allò que pot fer de Catalunya un lloc habitable. Això vol dir un lloc on la gent pugui viure i desenvolupar-se de fet i de dret, reproduir-se, moure's i

participar en una vida col·lectiva dinàmica i satisfactòria. Som de l'opinió que això només es pot fer al voltant d'una cultura oberta i plural, però forta i definida. No pot ser fet sobre la base d'un mosaic de cultures, ni d'una homogeneïtzació importada, ni d'un mestissatge precipitat. Un país té una cultura pròpia, una pluralitat real s'aconsegueix amb anys de convivència constructiva. (p. 127)

2.2 La Cultura popular i el fet casteller

2.2.1 El fet casteller

El fet casteller va sorgir en un paratge rural de Catalunya fa més de dos segles i s'ha anat difonent per tot el territori de Catalunya, Catalunya Nord, Mallorca i altres països i continents com França, Andorra, Copenhaguen, Xina, Londres, Austràlia...

La seva extensió territorial ha compaginat la conservació d'elements tradicionals amb la inclusió d'elements moderns, realitzant-se així una avinença amb les característiques de la població catalana durant els darrers anys. Actualment les colles castelleres compten amb milers de membres i seguidors d'edats, orígens i estatus socials molt variats (Bargalló, 2001).

Els seus antecedents són balls vinculats a la religió com les forces d'Hèrcules i, sobretot les moixigangues i els balls valencians que finalitzaven amb estructures humanes pujades unes sobre d'altres, amb pocs pisos d'altura. Ara bé, la creació de les primeres colles concretament castelleres i distingides dels balls religiosos es reporta a finals del segle XIII, però no va ser fins al 1805 que van existir a Valls, les dues primeres colles castelleres amb nom propi distingit dels balls i moixigangues: els pagesos i els menestrals (Bargalló, 2001).

La coordinadora de colles castelleres de Catalunya (2012) esmenta:

Els castells constitueixen una activitat col·lectiva que es desenvolupa en un espai públic a través de l'esforç coordinat d'un conjunt de persones organitzades en el si d'una colla castellera, abillades amb vestits identificadors, les quals enlairen, al so d'una música tradicional coneguda com el toc de castell, unes construccions humanes de característiques predeterminades, que requereixen habilitat pràctica i preparació, i que serveixen per expressar una aspiració col·lectiva materialitzada en un ambient festiu i promouen una comunitat basada en uns sentiments compartits pels castellers i el públic present a l'actuació. (p. 1-2).

L'èxit de les colles castelleres durant les darreres dècades és ocasionat per la seva diferència amb altres associacions de caire més polític i l'adaptació als temps contemporanis, ja que brinden una opció lúdica compaginada amb competició, perill, col·laboració col·lectiva i l'avinentsa per a la integració social. Bargalló afirma, que les colles castelleres ja no estan relacionades a un grup social substancial, sinó que afavoreixen la integració social de diferents persones ubicades en indrets que experimenten una contínua transformació. El món dels castells, ha canviat de ser equiparat com una peculiaritat rural a ser tanmateix un mitjà urbà d'associació. Molt del creixement casteller cap a regions urbanes esdevingut en les dècades dels anys 70 i 80 va ser viable gràcies a la inclusió a les colles castelleres, d'emigrants provinents de vàries regions espanyoles a molts indrets catalans (Bargalló, 2001).

Per tant, formar part d'una colla castellera et facilita un tipus de lleure no consumista, proporcionant la participació directa i activa en la festa, concedint l'opció de no ser un simple espectador (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

Els castells tenen una gran acceptació dins de la societat, pel seu elevat grau de reconeixement col·lectiu i com a símbol de cultura catalana, que entre altres coses va fer que els castells fossin declarats Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO el 2010 (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

En els últims anys, tal com afirma Morén Alegret (2007):

Dins de les colles castelleres i al seu voltant s'ha anat creant una sèrie d'activitats i serveis relacionats amb el lleure (viatges i excursions, campionats esportius paral·lels a les actuacions, organització d'àpats i serveis de restauració, locals propis que fan de centres socials i que ofereixen activitats lúdiques, etc.) que han anat enriquint i fent més complex el món casteller. (p. 36)

2.2.2 Coneixem els castells

Com indica el periodista especialitzat Xavier Brotons al *Diccionari casteller* publicat l'any 2001 (Brotons, 2001), es pot anomenar castell qualsevol mena de construcció humana. Un castell està format per tres grans parts: una pinya un tronc i un pom de dalt:

- La *pinya* és la base del castell, les persones que trepitgen el terra. Està formada per diversos castellers organitzats cadascú a una posició i amb una funció concreta, és la part del castell on hi ha més gent (el gruix més gran de la colla). Les funcions bàsiques de la pinya són les següents: a) donar suport als *baixos* (primer pis del tronc del castell) i als *segons* (pis immediatament superior als baixos) amb

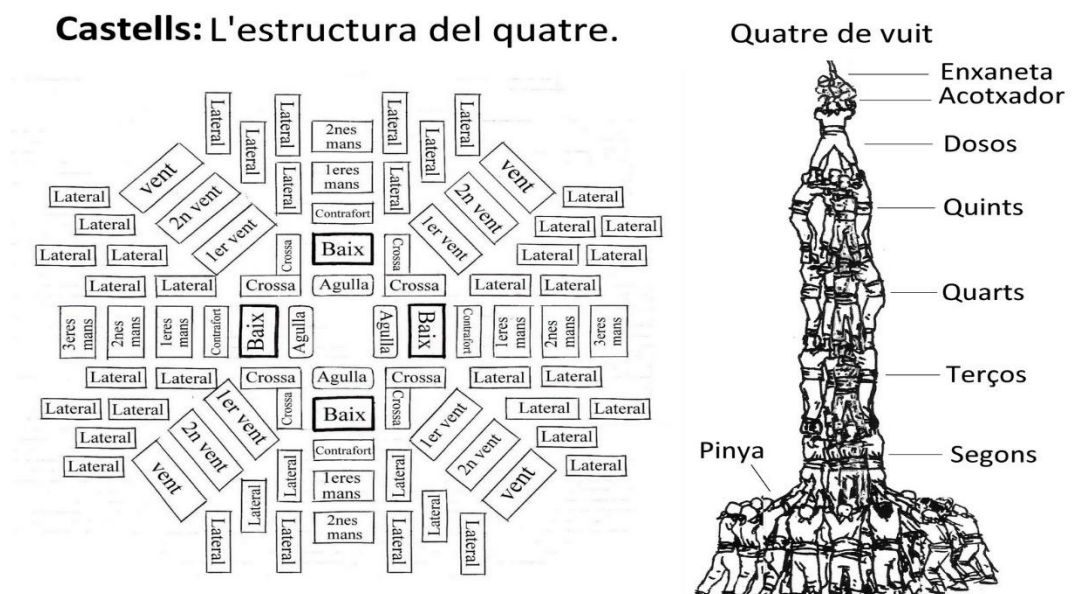

les posicions de *contrafort*, *agulla*, *crosses*, *laterals*, *puntals*, *primeres mans*, *vents*...; b) fer de matalàs en cas de caiguda; i c) evitar que el castell s'obri o es deformi a causa del pes que baixa del tronc.

- El *tronc* és l'estructura del castell, la part del castell que comprèn des dels baixos fins al pis immediatament anterior al de dosos (el pis més baix del pom de dalt). Així doncs, algunes de les posicions del tronc són *baixos*, *segons*, *terços*, *quarts*, *quints*, *sisens* i *setens*. El tronc es pot reforçar en alguns castells amb un *folre* (estructura de suport als pisos de segons i terços, a la manera d'una pinya reduïda pel que fa a composició i funció) i unes *manilles* (estructura de suport als pisos de terços i quarts, a la manera d'una pinya més petita que el folre).
- El *pom de dalt* és la part del castell integrada pels seus tres últims pisos (la canalla), que comprèn el pis de dosos, el pis d'aixecador i el pis d'enxaneta. Els dosos són els dos castellers que ocupen el primer pis del pom de dalt. L'*aixecador*, *acotxador* o *cassoleta* és l'infant que forma el penúltim pis del castell (normalment el més menut) i adopta la posició més peculiar de tots els castellers, col·locat de quatre grapes (com una granota) amb els peus a les espatlles dels dosos (un peu a cada dosos) i agafat als braços d'aquests. Finalment, l'*enxaneta* és l'infant que carrega el castell quan fa les tres últimes passes dalt de tot el castell es col·loca a sobre de l'aixecador i fa l'aleta, és a dir, alça el braç com a senyal que el castell ha estat coronat i a travessa l'acotxador.

Figura 1

Parts d'un castell: Posicions de la pinya, el tronc i el pom de dalt.

Nota: Sanchez, J., 2012

Els castells tenen diverses estructures i alçades, a més existeix una dialectologia castellera que a vegades complica introduir-se en el lèxic propi d'aquest món. Per saber el nom d'un castell en primer lloc es diu el nombre de castellers que hi ha en el tronc i el nombre de pisos d'alçada (és a dir que un quatre de vuit, té quatre persones en cada pis del tronc/estructura i vuit pisos d'alçada comptats des de la pinya fins a l'enxaneta) (Morén Alegret, 2007, p. 34).

Els castells són possibles gràcies a una organització humana mínimament estable i definida: la colla castellera. Aquesta s'organitza internament amb membres de la mateixa entitat (és a dir castellers i castelleres) sota un mateix nom, color de camisa, escut i dirigits per una tècnica (formada per *cap de colla*, *equip de troncs*, *equip de pinyes* i *equip de canalla*) i una junta directiva (formada per *president*, *tresoreria*, *secretari*, *relacions internes i externes*, *comunicació* i *xarxes socials...*), aquests estan formats per diferents càrrecs depenent de cada colla. Les colles funcionen segons paràmetres democràtics i els responsables s'escullen en les assemblees anuals (Morén Alegret, 2007, pp. 34-35).

El vestuari d'un casteller està format per la camisa, l'escut, els pantalons blancs, la faixa i el mocador. La camisa és un element que no es compra, sinó que cada membre se l'ha de "guanyar" assistint als assajos i actuacions de la colla i, quan ha passat un període de temps (diferent en cada colla) de prova informal, la colla entrega la camisa al nou membre en una espècie d'acte davant de tota la colla. Les camises són de diversos colors i poden ser llises o ratllades. Pel que fa a la faixa, majoritàriament de color negre (tot i que en algunes colles la canalla o els membres nous la porten vermella), és l'element que protegeix l'esquena de possibles lesions causades pel pes sostingut, però també té la funció d'escaleta per ajudar a pujar (enfilarse al castell) i per evitar que no caiguin els pantalons. Els pantalons sempre són de color blanc i el mocador és de color vermell amb punts blancs. Aquest últim pot tenir diverses funcions depenent d'on se situï, per exemple, si es posa al cap, serveix per protegir-nos de la calor i l'exposició al sol (ja que majoritàriament els castells es fan a l'aire lliure durant les estacions més caloroses i en horari de migdia on el sol és més fort), si es posa al canell (normalment se'l col·loquen les persones que formen la pinya) serveix de protecció per aquest i per ajudar que el darrer et pugui agafar els braços sense que rellisquin amb la suor, també es pot col·locar a la cama com escala per ajudar a pujar... Pel que fa a l'escut és l'element que diferencia una colla d'un altre, perquè el color de la camisa es pot repetir (Morén Alegret, 2007, p 35).

Tant els castells com les colles no serien possibles si no s'ajuntessin setmanalment per assajar (practicar). Normalment assagen dos cops per setmana, tot i que depenent de cada colla poden assajar 1,2,3 o 4 cops a la setmana. La canalla (els nens i nenes) és habitual que comencin a assajar abans (ja que normalment tenen més facilitat amb els horaris), fent poms de dalt per practicar les col·locacions de dosos, acotxador i enxaneta o bigues per practicar,

tecnificar i aprendre a pujar. A mesura que va arribant la gent, es comença alçar el pom de dalt afegint més pisos i practicant l'estructura del tronc (combinant amb bigues) i quan més gent hi ha ja es comença a practicar la pinya. Normalment en els assajos no es fa el castell que vols assolir, sinó el practiques per parts: pinya i tronc, tronc i pom de dalt, tronc sense pinya, pom de dalt a terra, pinya i tronc amb una part del pom de dalt...

Un cop els castells s'han assajat, ja es poden portar a plaça mitjançant les actuacions. Que segons Morén Alegret (2007), són:

Una actuació castellera és el moment en què les colles fan els intents de castells a la plaça, amb l'acompanyament de la música dels grallers i amb presència de públic, durant una festivitat, un acte commemoratiu, etc., i que dóna carta de naturalesa oficial a aquests intents. (p. 36).

En aquestes trobades com els assajos, les actuacions i d'altres organitzades per la colla (dinars, colònies, excursions...) és on es creen els espais idíl·lics d'integració, ja que és en aquest moment on s'agrupen persones de totes les edats, cultures, ètnies... on comparteixen valors i objectius en comú.

S'ha de tenir en compte, que segons l'actual directora de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, Cristina Sanchez, hi ha en l'actualitat 102 colles en actiu (a Catalunya) que representen 13.500 persones assegurades a les pòlisses i que en aquestes no hi ha comptabilitzats membres de colles que venen puntualment o que són nous membres, per tant estaríem parlant d'unes 15.000 persones que practicarien l'associacionisme dins del fet casteller. Les colles "petites" podrien comptar amb uns 100 membres aproximadament i les colles "grans" fins a 2000 membres (Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, 2021).

Un dels motius pels quals s'entén que el fet casteller mogui aquesta quantitat de gent, és que tothom és benvingut dins d'una colla castellera, sigui quina sigui la seva edat, capacitats intel·lectuals o físiques, lloc de procedència, etc. Doncs en una colla castellera hi ha moltes coses a fer: des de guardar les motxilles dels castellers quan aquests estan formant el castell, fer fotografies, vendre marxandatge a la paradeta, cuidar dels més petits (mentre els pares fan els castells), formar part de la pinya, el tronc o el pom de dalt, tocar la gralla o el tabal, organitzar la colla...

Un altre dels motius entre d'altres com la tradició catalana o l'arrelament al territori, són els valors del fet casteller, que explicarem a continuació.

2.2.3 Els valors dels castells

Tal com hem explicat amb anterioritat, i segons el document dels valors socials del fet casteller de la coordinadora de colles castelleres de Catalunya (2012):

El fet casteller té més de dos-cents anys d'història i s'ha estès progressivament arreu del país com a una manifestació festiva més de la cultura popular catalana d'arrel tradicional. Els castells es construeixen sobre la base de l'esforç i la coordinació d'un conjunt de persones que d'una manera lliure s'agrupen en diferents colles, en les quals la cultura, la tradició, la identitat i l'amistat fan de nexes d'unió. El fet casteller i les colles som el resultat d'una evolució que ens ha permès, tot preservant els nostres senyals d'identitat, d'adaptar-nos amb èxit a la societat catalana contemporània, superant al llarg de la història tot tipus d'avatars. (p.1).

Les colles castelleres són obertes i inclusives, i en elles es duu a terme una activitat on tothom és necessari, ja que totes les persones poden aportar alguna cosa, sense haver-hi dissemblança per raó de gènere, edat, condició social, raça, origen o creences polítiques i religioses. És per això, que es formen espais de convivència i comunicació plural i intergeneracional, oferint una oportunitat única pel lleure familiar i fomentant relacions interpersonals de gran valor formatiu (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

En el document dels valors socials del fet casteller de la coordinadora de colles castelleres de Catalunya (2012), també fa referència a les persones nouvingudes:

Les colles castelleres hem esdevingut espais de solidaritat, cohesió social i integració, especialment de persones nouvingudes, a les quals oferim la possibilitat de relacionar-se, comprendre millor els trets propis i els costums de la societat catalana i participar activament en el manteniment d'una activitat vinculada a la cultura popular i tradicional del nostre país. D'aquesta manera, l'activitat castellera reforça l'arrelament dels castellers i dels afeccionats al fet casteller a un país amb unes tradicions i unes maneres de fer pròpies. (p.2)

Formar part d'una colla castellera és vincular-te a un model associatiu obert, participatiu i democràtic, on cada persona decideix si vol pertànyer al col·lectiu i hi ha una renovació constant dels seus membres. A més els dirigents són escollits de manera lliure i necessiten el suport de la colla per dur a terme la seva acció amb la necessitat d'implicació dels seus membres per assolir els objectius i amb la llibertat d'opinió, maneres de fer i idees que assegurin la progressió de la colla (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

“Les colles castelleres tenim la voluntat de reforçar un model democràtic de la nostra societat fonamentat en la formació de persones compromeses activament en l’avenir col·lectiu” (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012 p.2).

Les colles castelleres mitjançant la convivència i les fites en comú, faciliten una vinculació personal de lleialtat i identificació de cada un dels membres amb la seva colla, més enllà de les victòries o fracassos que es contempen com una oportunitat de superació amb més treball (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

El fet casteller engloba un ampli ventall de valors que difícilment es troben tots plegats en una mateixa activitat associativa, alguns d’ells són: el treball en equip, les relacions interpersonals, el compromís personal envers la resta del col·lectiu, la tolerància i el respecte a la diferència, la solidaritat personal i també col·lectiva, més enllà de l’activitat castellera, l’autoestima i la confiança envers els companys, la capacitat de comunicar-se, la importància de l’esforç personal per assolir un objectiu, el treball ben fet, l’esperit de superació, la lliure acceptació de la tasca assignada i l’autodisciplina i la importància de les fites col·lectives, perquè en els castells no hi ha resultat ni avaluació individual, i pel fet de ser una activitat on tothom és necessari, però ningú és imprescindible (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

És a dir, les colles castelleres promouen el civisme, ja que fomenten i posen en manifest tot un ventall de valors humans fonamentals en la societat i amb un alt contingut pedagògic. I tot i que hi ha una certa rivalitat entre elles (d’igual manera que també hi ha moltes colles castelleres amigues), no és un obstacle, perquè les relacions entre colles es regeixen pels principis del respecte mutu, la cordialitat, la solidaritat i la cooperació (perquè en alguns assajos o actuacions castellers, s’ajuden unes a altres participant en les pinyes de les altres colles i donant un cop de mà per a fer alçar el castell) (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

Per últim, cal saber, que existeix la vinculació amb la societat, més concretament la identificació amb el municipi o barri on es troben dinamitzant el teixit social i associatiu de seu entorn i integrant-se amb la tradició festiva. Potenciant una bona entesa i col·laboració amb altres associacions siguin de cultura popular o no, ajudant-se mútuament (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012).

2.2.4 Els Castellers de Terrassa

Els Castellers de Terrassa van ser fundats el 1980 per un grup de persones encapçalades per l'Emili Miró (casteller molt conegut arreu del territori) i són una de les primeres colles que sorgeixen fora de les comarques tradicionalment castelleres, en la línia de l'expansió que ha experimentat el món casteller els darrers quaranta anys. Aquests llueixen la camisa de color blau turquesa amb l'escut de la seva ciutat, Terrassa. (Castellers de Terrassa, s. f.).

Els Castellers de Terrassa consideren els castellers com un col·lectiu heterogeni de persones on la solidaritat i la integració, entorn un objectiu comú, donen a les colles castelleres unes característiques úniques dins del món associatiu de Catalunya, i consideren que en cap altre lloc podem trobar gent de qualsevol condició social, ideologia, edat, gènere, característiques físiques o procedència, unida en la participació en una festa popular. Aquests s'identifiquen amb orgull com una colla inclusiva on tothom té el seu lloc, familiar i acollidora (Castellers de Terrassa, s. f.).

Quan fan referència a la dimensió social de la colla, els blau turquesa reconeixen que no només fan castells, sinó que són un dels àmbits que més afavoreixen una molt bona relació social de persones que d'altra manera difícilment es relacionarien, a més de constituir una de les entitats més activa de la ciutat, amb una alta implicació en la majoria d'actes de participació popular que s'hi realitzen. Val a dir, que la colla també és organitzadora d'actes, principalment trobades amb actuacions castelleres, però dins del moviment social de la colla, es realitzen altres actes i activitats per a fomentar la cohesió de la colla i les relacions entre persones: excursions, colònies, menjars, concerts, xerrades, jocs, caminades, condicionament físic, tallers, exposicions, etc. (Castellers de Terrassa, s. f.).

Dins de la colla parlen de la canalla com els més petits i els més grans alhora, doncs diuen que sense ells no s'entendrien els castells, ja que són infants valents amb coratge i valentia i es caracteritzen per ser alegres, cooperatius, estar units, treballar com a un equip i com a amics, inclusivament amb la nova canalla i mestres dels més petits. Valoren i cuiden molt als més menuts ajudant-los a desenvolupar-se i créixer amb un gran ventall de valors i competències, perquè el dia de demà segueixin el tarannà inclusivament de la colla (Castellers de Terrassa, s. f.).

A la seva pàgina web, et conviden a fer-te dels castellers de Terrassa amb aquestes paraules, que d'alguna manera fan que et facis una idea del caliu acollidor de la colla.

Castellers de Terrassa (s.f.) ho comuniquen així:

Qui pot fer-se casteller o castellera? A la nostra colla tothom hi és benvingut. Qualsevol persona pot participar i viure els castells de la manera com l'entendem nosaltres. Vine sol, o vine ben acompanyat amb la teva parella, vine amb els teus amics i les teves

amigues, germans i germanes, vine amb el teu pare i la teva mare, vine amb l'oncle, la tieta, l'avi, la iaia, vine amb la veïna del cinquè o amb el teu perruquer..., per què als Castellans de Terrassa hi t'he cabuda tothom que vulgui fer gresca i passar-s'ho bé fent castells. Sense cap mena de distincions, tots units en l'objectiu comú de fer castells.

El local de la colla és obert a tothom qui vulgui treure-hi el cap, per xerrar amb gent, riure, fer una activitat cultural o esport tradicional molt lligat a la ciutat de Terrassa. O simplement, per fer castells, grans castells que entre tots fem i seguirem fent.

Com hem comentat anteriorment, la colla és organitzadora i participa d'actes i és en aquestes trobades juntament amb els assajos on es creen els ambients idonis per a la integració social de les persones:

- **L'assaig general:** on es reuneix al local de la colla un gruix important de membres per practicar les construccions. Es realitzen entre setmana els Dimarts i Divendres a partir de les 20h de la tarda i és en aquells moments on a més d'aprendre, polir-se i tecnificar els castells, les persones que hi assisteixen comparteixen un espai i interactuen entre elles. Per altra banda hi ha l'**assaig de músics** on aquests es reuneixen 3 cops per setmana per aprendre o practicar les peces musicals; l'**escola de castells** 1 cop a la setmana per aprendre o saber-ne més, ja que es dedica el temps a les persones de manera més individualitzada; i el **condicionament físic** per posar-se en forma.
- Les **actuacions:** són les sortides a poblacions i municipis, on es realitzen les exhibicions castelleres, envoltades de públic i on normalment hi ha la participació de més d'una colla castellera, que durant l'actuació de l'altre s'ajuden mútuament amb la pinya del castell i moltes vegades acaben fent xerinola junts, en finalitzar l'actuació. Afavorint així conèixer altres indrets del món i relacionar-se amb persones que no només formen part de la teva colla.
- **Tallers de castells:** Per tal d'apropar i donar a conèixer el món casteller a més persones, els Castellans de Terrassa, realitzen tallers on s'explica el lèxic casteller, les estructures, les colles, la música, la indumentària, els valors, la tècnica per pujar, les posicions a pinya... adaptat en cada cas a les edats i capacitats (escoles, instituts, festes de barri, actes culturals i/o socials...), i realitzant el taller envers les necessitats del col·lectiu al qual va dirigit enfocant-se més en els valors (cohesió, cooperació, companyonia, respecte, confiança, compromís...), les emocions (alegria, frustració, eufòria, tristesa...), habilitats (superació, autoestima, valentia,

comunicació assertiva, treball en equip, iniciativa, flexibilitat, concentració ...), el coneixement de la cultura i del fet casteller, l'esport... Com a antecedents d'inclusió, cal remarcar els tallers realitzats a la presó de quatre camins o pel col·lectiu amb diversitats funcionals.

- **Activitats extracastelleres:** els Castellers de Terrassa són molt més que castells, per això vinculat a l'activitat castellera, l'equip dirigent de la colla o grups interns de la colla organitzen diferents actes i activitats, entre d'altres:
  - *Excursions:* dins la colla hi ha un gran nombre de castellers que estan vinculats a centres excursionistes i com que és una activitat que els hi agrada d'igual manera que els castells, organitzen excursions i caminades obertes a tota la colla i on ells s'encarreguen de guiar i dirigir a les persones que voluntàriament vulguin participar.
  - *Menjars:* quan hi ha actuacions importants, és típic començar la diada castellera amb un bon esmorzar al local de la colla i acabar amb un dinar de germanor després de l'actuació. Cal dir que a vegades, l'organització d'un àpat pot ser un dia que no hi hagi actuació, vinculant-lo amb algun altre acte de la colla (concert, excursions, xerrada, assaig...), com una excusa més de compartir temps i espais. A més el bar de la colla sempre està obert durant els assajos de manera que acabes sopant o prenent alguna cosa amb les persones de la colla, essent un espai on en finalitzar l'assaig comparteixes moments amb la gent de la colla, amics, gent del barri...
  - *Concerts:* a voltes s'organitzen concerts de tota mena, ja sigui amb els grallers i tabalers de la colla, com amb membres de la colla que formen part d'una banda, com amb grups i gent externa... Aquests concerts normalment són oberts a tothom que vulgui venir, oferint un espai més on els ciutadans venen a gaudir i interactuar socialment. Cal dir que dins de la colla hi ha un grup de membres que han format un grup d'havaneres i assagen els Dijous a la nit al local de l'entitat, essent els assajos oberts a tothom i on durant els concerts que realitzen, et faciliten un cançoner perquè puguis interactuar amb ells.
  - *Colònies/convivències:* una vegada més, un espai de convivència que compartir i gaudir mitjançant jocs, gimcanes, activitats, activitats esportives... els Castellers de Terrassa normalment programen unes

colònies per tota la colla i entre 3 o 4 per la canalla, de vegades aquestes últimes amb altres colles castelleres.

- *Xerrades i taules rodones*: per fer partícip a tothom i debatre o aprendre de temes relacionats amb la colla on tothom pugui dir la seva opinió, s'organitzen i participem en diferents actes com aquests.
- *Exposicions fotogràfiques i de pintura*: ja sigui en el local de l'entitat, com en altres espais com el centre cultural de terrassa, es promouen i s'organitzen exposicions per acostar un cop més el fet casteller a la ciutadania i col·laborar amb artistes tant locals com nacionals.
- *Altres*: activitats per la canalla, gimcanes, concurs de tapes, vermut electrònic...

Totes aquestes activitats extracastelleres s'organitzen i es realitzen tenint en compte el calendari anual d'actuacions de la colla, ubicant-los en caps de setmana de poca activitat castellera o vinculant-los alguna actuació o diada important.

Cal esmentar que els Castellers de Terrassa tenen una forta vinculació amb la ciutat i amb els barris d'aquesta, participant de diversos actes o activitats proposades per associacions de veïns, l'ajuntament de Terrassa o altres entitats i associacions o cedint el local a altres entitats o grups de persones que així ho necessitin i sol·licitin. Alguns dels exemples són la participació en la cursa de la mitja Marató de Terrassa, la rua de Carnestoltes, les portes obertes al local, els tallers de les escoles i instituts, la participació en actes per a la recaptació de diners per malalties minoritàries o diverses causes social, la participació i col·laboració en la campanya dels Bombers de donar Sang, l'actuació a la residència d'avis Sant Llätzer per apropar la cultura a aquells que no poden venir a gaudir-ne normalment, tallers amb l'entitat Prodis...

És important tenir en compte que els Castellers de Terrassa compten amb un comitè de benvinguda dins de la colla. Aquest consisteix en un grup de persones (normalment format per persones de diferents edats) membres de la colla amb tarannà socialitzador i integrador, on la seva principal funció, és acollir als nous membres que arribin a la colla, perquè se sentin des d'un primer moment a gust. Això consisteix no només en acostar-se i presentar-se, sinó en ensenyar la seu social de la colla, el funcionament de la colla, característiques del món casteller, fer de nexa per a presentar-li més membres de la colla, explicar-li i convidar-lo a participar de l'assaig i/o actuació, informar sobre activitats properes, etc. Aquesta tasca té una temporalització no establerta, ja que s'acaba quan el nou membre és integrat a la colla.

No es pot obviar, els antecedents d'inclusió de la colla, referint-se en aquest cas en la figura de la dona dins del fet Casteller. Els Castellers de Terrassa des de la seva creació el 1980 no han fet discriminació de gènere, essent aquesta normalitzada en les colles castelleres

existents, convertint-se amb una colla pionera d'integració de la dona al fet casteller ocupant càrrecs de responsabilitat dins la junta i la tècnica i participant en qualsevol posició del castell dins les possibilitats de cada persona. Aquesta informació és rellevant pel fet que antigament la dona en el fet casteller no podia formar part de la pinya ni del tronc, a més no hi havia dones dins dels càrrecs dirigents de les colles.

Actualment als Castellans de Terrassa hi ha 138 camises actives aquesta temporada, 83 socis col·laboradors, 31 actuacions durant l'any i 12 empreses col·laboradores (Castellers de Terrassa, 2021). Tenint en compte que en l'actualitat estem vivint una pandèmia i durant un any s'ha imposat l'estat d'alarma, es podria dir que en un any amb "normalitat", aquestes dades serien més elevades. Així i tot, els Castellans de Terrassa mouen una gran massa de persones.

2.3 Quina funció té l'educador social

Una vegada ubicats en els conceptes d'integració social i el fet casteller, toca definir l'Educació Social i les funcions de l'educador social.

En aquesta recerca s'utilitza la definició professional d'educació social que trobem en els documents professionalitzadors de ASEDE (2007):

Dret de la ciutadania que es concreta en el reconeixement d'una **professió** de **caràcter pedagògic**, generadora de **contextos educatius** i **accions mediadores** i **formatives**, que son àmbit de competència professional de l'educador social i que possibilita:

- La incorporació del **subjecte de l'educació** a la diversitat de **les xarxes socials**, entesa com el desenvolupament de la **sociabilitat** i la **circulació social**.
- La **promoció cultural i social**, entesa com a obertura a noves possibilitats de l'adquisició de **béns culturals**, que amplii les perspectives educatives, laborals, d'oci i participació social. (p.11)

Per entendre amb claredat la definició, cal explicar alguns punts d'ancoratge que tenen rellevància amb aquesta recerca:

- **"Accions mediadores:** Són aquelles accions d'acompanyament i de sosteniment de processos que tenen com a finalitat provocar la trobada del subjecte de

l'educació amb uns continguts culturals, amb altres subjectes o amb un lloc de valor social i educatiu (ASEDES, 2007, p.15).

- **“Accions formatives:** Són aquelles que possibiliten que el subjecte de l'educació s'apropriï de la cultura, no només de l'acadèmica, sinó de la cultura entesa en sentit ampli. Són actes d'ensenyament que permeten l'apropiació d'eines conceptuals, habilitats tècniques i formes de tracte social” (ASEDES, 2007, p.15).
- **“Sociabilitat:** Per sociabilitat entenem la capacitat de relació amb els altres en els espais socials” (ASEDES, 2007, p.16).

Es parteix de la convicció, que l'educadora o educador social és un professional capacitat per respondre, des de diferents estratègies relacionals i educatives, a aquells encàrrecs socials que les noves configuracions i lògiques socials, polítiques i econòmiques plantegen als individus, als col·lectius i a la societat en el seu conjunt. La seva especificitat és l'acció educativa en programes i projectes que les administracions públiques promouen amb la finalitat de millorar les condicions socials i culturals de la ciutadania, aconseguir majors nivells de benestar i qualitat de vida, compensar els efectes generats per les situacions d'exclusió i/o marginació social, en una tendència clara cap a la seva extinció en clau de justícia social. En aquest sentit, l'educadora i l'educador social contribueix a la socialització dels subjectes de l'acció socioeducativa, és a dir, a la incorporació crítica del subjecte de l'educació a la diversitat de les xarxes socials i a la promoció cultural i social. (ASEDES, 2007, p.33).

D'aquesta manera, una de les funcions concretes de l'educador social és la transmissió, desenvolupament i promoció de la cultura amb les finalitats relacionades amb els aprenentatges socials i la formació permanent dels individus, així com amb la seva reproducció i fomentació en i des dels grups, col·lectius i comunitats, que vinculat amb aquesta recerca, fa referència a la difusió, desenvolupament i promoció de la cultura popular catalana (ASEDES, 2007, p.37).

Relacionat amb l'anterior, la generació de xarxes socials, contextos, processos i recursos educatius i socials, és un altre de les funcions concretes de l'educador social, relacionat en aquest cas, a la destresa per reconèixer els diversos espais que generen i possibiliten un creixement de la sociabilitat, la interacció social i la promoció social i cultural. (ASEDES, 2007, p.38).

Per altra banda, la funció de mediació social, cultural i educativa per proporcionar noves trobades amb elements culturals, amb altres persones o grups i amb altres llocs, facilitant així, les relacions interpersonals, minimitzant situacions de conflicte i promovent nous escenaris per al creixement personal, social i cultural, es podria assolir, d'igual manera que la funció anterior, formant part d'una colla castellera (ASEDES, 2007, p.38).

Amb aquestes funcions, l'educador social estaria ajudant a l'individu o col·lectiu al qui es dirigeix l'acció professional, a desenvolupar la seva identitat social i personal. Des de la pedagogia social, la concepció antropològica de l'ésser humà destaca la d'Aristòtil, que definia la "socialitat", explicant que l'home en si és un ésser social per naturalesa i per tant és necessari poder treballar amb la comunitat i col·lectiu. Seguit d'això, la inclusió social i el sentit de pertinença planteja com es pot arribar a treballar la inclusió social de les persones. I relacionat amb això, la necessitat de construir una identitat social compartida amb la inclusió de l'individu en una cultura i societat. És a dir que la persona i el seu entorn són elements inseparables, la identitat es construeix en relació al món, als altres (Vilar, 2019).

En l'educació social és fonamental fer referència al binomi *necessitats-recursos socials*. Aquests recursos es concreten en diferents serveis socials. A través d'aquests serveis es proporciona protecció social a les persones que pateixen problemes relacionats amb la seva integració en la societat. En la societat actual, aquestes persones són les *excloses, marginades o en situació de risc social* i l'actuació destinada a la satisfacció de problemes que pertocquen a una persona o grup de persones és el que s'entén com **intervenció social**, on és imprescindible la figura de l'educador social per fer front a la problemàtica (Pérez et al., 2004).

En aquesta recerca, es defensa formar part d'una colla castellera per fer front als problemes d'integració de les persones. Alguns dels trets que defineixen aquestes entitats culturals, són la voluntarietat i la llibertat de pertinença, fets que determinen una dinàmica concreta de funcionament basada en una certa obertura i participació. Aquests aspectes contribueixen a la socialització i al manteniment de relacions entre les persones. D'entrada, sembla que les colles castelleres poden oferir més caliu integrador als nouvinguts que no pas l'Administració, els organismes de la qual són artificials i creats de manera forçada. Altres característiques específiques prou significatives d'aquestes institucions són la flexibilitat, a causa dels canvis continus a què es veuen sotmeses, i també la concepció ben arrelada com a espais de creixement personal (Essomba i Gelabert, 1998 p.231).

3. HIPÒTESI

En aquest apartat es definirà la pregunta inicial i s'inclou el plantejament de la recerca amb el que es vol esbrinar, plasmat en la hipòtesi de partida.

3.1 Pregunta inicial

Les persones nouvingudes que participen o han participat d'una colla castellerà en algun moment de la seva vida, s'han sentit o se senten integrades en el municipi gràcies al món casteller?

3.2 Hipòtesi

Les persones nouvingudes que participen o han participat en el món casteller, tenen més facilitat per integrar-se en el municipi.

4. OBJECTIUS

A continuació s'expliquen els objectius i línies que es persegueix assolir en aquesta recerca, els quals es diferencien en objectiu general que engloba una amplitud més extensa i objectius específics, els quals prenen com a referència i punt de partida l'anterior.

4.1 Objectiu general

Esbrinar si les persones nouvingudes que participen o han participat en el món casteller, tenen més facilitat per integrar-se en el municipi.

4.2 Objectius específics

→Reconèixer els requisits que ha de tenir o té una colla castellerà per ser integradora.

→Desvelar si els Castellers de Terrassa és una colla integradora.

→Relacionar els valors que ensenya el món casteller amb l'educació social.

→Identificar la diversitat (edats, cultures, ètnies, vessants polítiques, nacionalitat...) del món casteller, com a eina de creixement personal i social de les persones

→Descobrir que opinen els membres que ja formen part d'una colla castellerà sobre la integració social de les persones nouvingudes

5. METODOLOGIA

5.1 Participants:

La presa de decisió per als participants (la mostra), és un dels punts essencials per assegurar la qualitat de la recerca i garantir els resultats que s'obtidran, mitjançant l'elecció dels subjectes, com a representatius de tot el col·lectiu.

Per a l'elecció dels participants, s'ha tingut en compte els objectius específics i els instruments per a la recollida d'informació: enquestes i entrevistes semiestructurades.

Per a les enquestes i les entrevistes, es realitza un mostreig subjectiu seleccionant els individus que s'entenia que tenien un coneixement profund sobre el tema de la recerca i per tant la informació aportada per aquests és vital.

En un primer moment, es va decidir fer enquestes a membres de colles castelleres per saber l'opinió global de les persones que formen el món casteller. L'objectiu era esbrinar l'opinió de la gent que pertanyia alguna entitat castellera o que en algun moment de la seva vida hi havia estat, per saber la visió de com acullen els membres d'una colla castellera a les persones nouvingudes i cercar com veuen els castellers el tema de la integració social. Aquestes enquestes es van realitzar a 167 membres de 26 colles castelleres diferents, tot i que un terç dels enquestats, eren membres dels Castellers de Terrassa, el col·lectiu en el qual es basa aquesta recerca.

Seguidament, es volia descobrir les experiències de les persones nouvingudes. Com veien aquestes persones la seva integració social al municipi i si aquesta integració era deguda en part o totalment al fet de pertànyer a una colla castellera.

Aquestes entrevistes es van realitzar a 4 membres actius dels Castellers de Terrassa de diferents procedències, tenint en compte la seva arribada al municipi de Terrassa.

Un altre punt important per a la recerca, és la vinculació amb el món de l'acció social. Per aquest motiu es va escollir a 4 treballadors de l'àmbit social, membres en actiu dels Castellers de Terrassa i van ser entrevistats (de manera individual), per a que donessin la seva visió amb el barret d'educador (és a dir com a educadors i educadores socials), sobre la relació de la integració social de les persones nouvingudes amb el fet de ser membres d'una colla castellera, com ho valoraven, en què creien que podia ajudar o perquè es podria tenir en compte.

Per últim i relacionat amb l'anterior, es va escollir una Educadora Social externa al món casteller, per a tenir en compte l'opinió d'una treballadora de l'àmbit social, però que no conegués, ni tingués experiència en el món casteller, més enllà de la vivència com a espectadora o del que li hagin pogut explicar.

Aquesta selecció per al mostratge, es va realitzar segons el criteri:

- **Membres de diferents colles castellers:** Opinió global del col·lectiu casteller amb relació a la integració de les persones nouvingudes a les colles castelleres, com actuen i que senten en relació amb nous membres d'aquest col·lectiu (per a esbrinar si tenen esperit integrador), quina vinculació creuen que hi ha entre el món social i casteller i opinió sobre el tema de la recerca.
- **Persones nouvingudes castelleres:** Proporcionar la informació necessària sobre les dificultats que s'han trobat per a la seva integració, els avantatges (per a la integració social) de pertànyer a una colla castellera, la seva experiència i opinió sobre el tema de la recerca.
- **Educadors Socials membres d'una colla castellera:** Proporcionar informació sobre la integració social de les persones nouvingudes, les estratègies i línies que és segueixen en els Castellers de Terrassa per donar suport aquesta integració, la vinculació de l'educació social i el món casteller i la seva opinió amb el barret d'Educadors Socials, sobre el tema de la recerca.
- **Educadora Social:** Proporcionar l'opinió externa, sobre el fet casteller com a eina per a la integració social de les persones nouvingudes, la vinculació que hi ha entre l'educació social i el món casteller i la seva opinió amb el barret d'Educadors Socials, sobre el tema de la recerca.

5.2 Instruments:

El tipus de paradigma que s'ha dut a terme en aquesta recerca és el paradigma qualitatiu-interpretatiu, puix que l'estudi de la recerca és de l'àmbit social i les interpretacions que es realitzen són subjectives. Segons Cerdà (1991, p.33):

“El paradigma qualitatiu-interpretatiu s'associa fonamentalment a una recerca qualitativa, particularment en el camp de les ciències socials. Es caracteritza per l'èmfasi que fa en l'aplicació de les tècniques de descripció, classificació i explicació.”

El mètode que s'ha utilitzat ha estat un procés mixt o multicausal qualitatiu amb un rastreig no probabilístic. Aquest mètode s'utilitza per enriquir la investigació, de tal manera que el qualitatiu s'enfoca basant-se en la recol·lecció de dades que són de caràcter rellevant, per contestar la pregunta inicial d'investigació. En aquesta recerca, es pot afirmar que s'ha utilitzat el mètode multicausal dominant qualitatiu, perquè ha permès enfocar-nos en la recol·lecció de dades que a la vegada han donat les bases per nodrir tota la recerca. La modalitat i estratègia d'investigació per a la recerca, és l'estudi de cas (colles castelleres) com a eina valuosa de la investigació i la seva força major radica en el fet que mitjançant ell mateix es mesura i registra la conducta de les persones involucrades en el fenomen estudiat, que en aquest cas és la integració social de les persones nouvingudes (Yin, 1989) citat en (Martínez, 2006).

L'enfocament metodològic que es du a terme és l'hermenèutic, amb la intenció d'abordar la problemàtica de la comprensió en tota la seva plenitud i amplitud.

Les estratègies, tècniques i instruments han estat varies:

La revisió bibliogràfica que es pot considerar una de les tècniques més importants que s'ha utilitzat, perquè aquesta tècnica és considerada per Roussos (2011, p.1) com:

"Treballs que tenen per objectiu analitzar i sintetitzar el material publicat sobre un tema a elecció i així avaluar diferents aspectes sobre aquest material, generant en un sol treball una descripció detallada sobre l'estat de l'art d'un tema específic"

La revisió bibliogràfica que s'ha dut a terme, ha permès saber, que s'havia investigat fins al moment de la integració social de les persones nouvingudes utilitzant les colles castelleres com a eina, quines persones havien estat les que havien investigat sobre el tema, fa quan que es va investigar, etc. I amb això s'ha elaborat una anàlisi amb el que s'ha descobert que es produiria nou coneixement i es renovaria el coneixement existent fins al moment. Per altra banda, aquesta tècnica també ha sigut important per la realització del TFG, per assumptes legals, ja que s'ha esbrinat que s'havia estudiat sobre aquest tema per no incórrer en el plagi.

D'altra banda, s'ha generat entrevistes i aquesta tècnica és entesa segons el Diccionari de Ciències de l'Educació (citada en Hamui-Sutton, 2013), com:

"Una conversa que es proposa un fi determinat diferent del simple fet de conversar"

Donat que en aquesta recerca s'ha utilitzat el mètode multimodal dominant qualitatiu, aquesta tècnica ha sigut de gran utilitat, ja que ha permès parlar amb els subjectes i l'entitat

involucrada en aquesta investigació, no només pel fet de parlar, sinó amb el fi d'obtenir una conversa guiada en la qual s'ha pogut apropar als aspectes que es volien explorar, escoltar atentament per a conèixer i trobar respostes que orientessin la recerca al compliment dels objectius.

S'ha realitzat 3 guions d'entrevistes diferents. Primerament l'entrevista per a les persones nouvingudes que són membres dels Castellers de Terrassa, on hi ha 20 preguntes, de les quals les dues primeres són per conèixer el subjecte, les 3 següents per ubicar els subjectes en la temporalitat del municipi i en pertànyer a la colla castellera, les 5 preguntes següents per conèixer la seva experiència, les 3 següents per esbrinar les aportacions amb relació a la seva integració social al municipi mitjançant la colla castellera, la següent per afirmar la seva integració mitjançant la colla, la següent els aspectes a millorar de la colla envers la seva experiència, la següent per esbrinar si en algun moment s'han sentit exclosos o marginats dins la colla, les 3 següents per esbrinar la seva opinió global en vers el tema de la integració social i les colles castelleres i l'última pregunta per a donar l'oportunitat de fer una aportació rellevant per a la recerca que no s'hagi preguntat a l'entrevista. (annex 2)

En segon lloc, l'entrevista per a professionals de l'àmbit socials membres dels Castellers de Terrassa, que consta de 17 preguntes, de les quals la primera és per conèixer el subjecte, la segona busca l'opinió sobre la integració social i una colla castellera, la tercera intenta relacionar els valors del món casteller amb els de l'educació social, la quarta busca la relació entre la diversitat i la integració de persones nouvingudes, les dues següents busquen l'opinió globalitzada sobre la integració social i les colles castelleres, les 5 següents sobre el comitè de benvinguda, les dues següents busca confirmar si els Castellers de Terrassa són integradors, la següent els aspectes a millorar de la colla envers la integració de persones nouvingudes, les dues següents la seva opinió i valoració sobre el món casteller com a eina per l'educació social i l'última pregunta per a donar l'oportunitat de fer una aportació rellevant per a la recerca que no s'hagi preguntat a l'entrevista. (annex 3)

I la tercera entrevista amb un guió molt semblant a l'anterior per a una educadora social externa al món casteller, consta de 12 preguntes, de les quals la primera és per conèixer el subjecte, les dues següents per confirmar que sap del món casteller, la següent per saber la seva predisposició com a educadora social de fer servir el món casteller com a eina de l'educació social, la següent busca l'opinió sobre la integració social i una colla castellera, la següent intenta relacionar els valors del món casteller amb els de l'educació social, la següent busca la relació entre la diversitat i la integració de persones nouvingudes, les dues següents busquen l'opinió globalitzada sobre la integració social i

les colles castelleres, les dues següents la seva opinió i valoració sobre el món casteller com a eina per l'educació social i l'última pregunta per a donar l'oportunitat de fer una aportació rellevant per a la recerca que no s'hagi preguntat a l'entrevista. (annex 4)

Per últim, s'utilitza la tècnica de les enquestes que és pertinent en aquesta recerca, ja que dona eines que ajuden a comprendre el fenomen d'acord amb el mètode quantitatiu, Garcia-Fernando (1993), defineix l'enquesta com una investigació realitzada sobre una mostra de subjectes representativa d'un col·lectiu més ampli, utilitzant procediments estandaritzats d'interrogació amb la finalitat d'obtenir mesuraments quantitatius d'una gran varietat de característiques objectives i subjectives de la població. És per això, que aquesta tècnica es realitza com una complementació amb les entrevistes realitzades, perquè d'aquesta manera no només es coneix les opinions dels membres dels Castellers de Terrassa, sinó que també és té l'oportunitat de saber i quantificar el que persones, membres d'altres colles castelleres, opinen sobre la integració social de persones nouvingudes mitjançant la participació en una colla castellera.

Pel que fa a l'enquesta, consta de 17 preguntes de les quals les 4 primeres són per conèixer els subjectes, la número 1 busca saber la base de la qual parteixen els subjectes sobre la importància que es dona a la integració social de les persones en formar part d'una colla castellera, la 2 saber l'opinió sobre la relació de formar part d'una colla castellera i la integració social, la 3 i la 4 els motius principals pels quals t'apuntes a una colla castellera i els motius per integrar-te mitjançant aquesta, la 5 per fer un sondeig sobre la predisposició dels membres de colles davant de persones nouvingudes a la colla, la 6 busca esbrinar el tarannà integrador dels membres de colles castelleres, la 7 i la 8 esbrinar si tenen comitè de benvinguda i quina importància se li dona, la 9, 10 i 11 busquen confirmar aquesta inclusió i diversitat en les colles, la 12 l'experiència pròpia per utilitzar una colla castellera per a la integració social a un nou municipi i la 13 la seva visió envers la integració de les persones nouvingudes, després d'una temporada formant part d'una colla castellera. (annex 1)

5.3 Procediment:

Per a la realització d'aquest treball, en un primer moment es va buscar, llegir i documentar, per a realitzar el marc teòric. Seguidament es va realitzar una sèrie d'entrevistes qualitatives a persones nouvingudes, a educadors socials que formen part de colles castelleres i a una

educadora social que no forma part del món casteller, per saber-ne la opinió i enquestes a membres de diverses colles castelleres.

L'estructura del treball està orientada en un primer lloc a l'estudi dels principals elements relacionats amb el treball com són el fet casteller, la integració social dels emigrants i l'educació social. En l'estat de la qüestió es fa un repàs a conceptes com la integració social, el benestar social, l'aculturació, l'assimilació, la integració cultural i la integració sociocultural.

En una primera fase de la recerca es va detectar la necessitat de la qual tractaria el TFG, realitzant un plantejament sobre el problema de la integració de les persones nouvingudes. Per a realitzar aquest plantejament es va plantejar la pregunta inicial (*les persones nouvingudes que participen o han participat d'una colla castellera en algun moment de la seva vida, s'han sentit o se senten integrades en el municipi gràcies al món casteller?*) que pretén explicar, saber i comprendre millor el que l'investigador es planteja. Aquesta pregunta es va plantejar tenint en compte que fos real (precisa i concisa), factible (realista), rellevant, resoluble i generadora de coneixement. (Latorre, 1996)

En la segona fase es va realitzar un rastreig bibliogràfic per a realitzar l'apartat de fonamentació, identificant les teories i paradigmes que contextualitzaven la recerca i els estudis realitzats fins a la data. Per a fer-ho es va consultar fonts d'informació primàries (enciclopèdies, tesaurus, revistes, entrevistes...) i secundàries (bibliografia, catàlegs, ressenyes de llibres...). Seguidament es va cercar en les bases de dades ISI, Social Science, TESEO, Scopus i google académico, mitjançant paraules clau (educació social, integració, inclusió, castellers, persones nouvingudes, immigració, colles castelleres, integració social, integració cultural, cultura, entitats i associacionisme) amb l'ajuda del Tesauro de l'UNESCO per a tenir diferents conceptes i sinònims per millorar la recerca. A continuació, mitjançant la lectura dels abstracts i alguns continguts, es va realitzar una selecció dels resultats per escollir en els que era necessari aprofundir per a la recerca, ja que tenien relació amb aquesta i per tal d'extreure informació, coneixement i conceptes. Durant aquesta fase també es va crear l'hipòtesis de la recerca.

En la tercera fase, es va realitzar la recerca sobre la temàtica. Aquesta és estudiada mitjançant entrevistes i enquestes semiestructurades utilitzant el paradigma mixt i essent subjectives les respostes de les diferents persones entrevistades i enquestades.

Per a l'accés a la mostra en aquesta tercera fase, en un primer moment es va haver de pensar a qui se li havia de fer el mostratge tenint en compte els objectius de la recerca. És per això que es va trobar necessari l'opinió globalitzada dels membres de diferents colles castelleres mitjançant enquestes, l'opinió de professionals de l'àmbit social tant membres de colles

castellers com de fora del món casteller i sobretot l'experiència de persones nouvingudes que havien viscut aquesta integració al municipi, mitjançant entrevistes.

En tots aquests casos i a causa de la situació de la pandèmia que vivia el país, en aquest TFG la recerca es va decantar, per dur a terme la implementació dels instruments metodològics de forma online.

Pel que fa a les enquestes, es va optar per utilitzar el *google forms* de manera que aquestes fossin online i poguessin arribar al màxim de persones possibles. Per a la difusió i la realització de les enquestes, es va contactar amb un correu electrònic, amb la directora de la coordinadora de colles castelleres de Catalunya, perquè a través dels mitjans de comunicació com les diferents xarxes socials, l'enquesta pogués arribar al màxim de persones membres de colles castelleres possibles, oferint un marge d'una setmana, del 12 al 19 d'Abril, perquè les realitzessin deixant la seva resposta.

Per altra banda, les entrevistes es van realitzar mitjançant l'aplicació Skype, de forma online, però directe, ja que es va acordar i concertar mitjançant trucades telefòniques, una hora per cada un dels entrevistats i es va realitzar mitjançant videotrucada, utilitzant la webcam i el micròfon en tot moment, de manera que fos el més pròxim possible. La temporalització d'aquest procés va durar dues setmanes, del 3 al 17 d'Abril. On es van realitzar 4 entrevistes a persones nouvingudes, 4 a professionals de l'àmbit social membres dels Castellers de Terrassa i 1 a una Educadora Social treballadora del CRAE Llar les Vinyes.

I per últim, en la quarta fase, s'ha fet l'anàlisi de dades transcrivint les entrevistes i els resultats de les enquestes en gràfiques i posterior apartat de conclusions poden tenir una visió de l'opinió globalitzada dels membres de colles castelleres i del que la colla dels Castellers de Terrassa, ofereix a nivell d'integració social a les persones nouvingudes. D'aquesta manera s'han realitzat recomanacions i propostes de millora on constant els diversos elements que es creu que s'hauria de millorar tenint en compte les mancances sobre la integració social detectades en l'àmbit general del món casteller i concretament de l'entitat dels Castellers de Terrassa.

6. RESULTATS

En aquest apartat es mostren les dades obtingudes en l'estudi dels instruments de recollida d'informació, per el seu posterior anàlisi de les dades que s'han utilitzat.

6.1 Resultat de les enquestes

Primerament es mostren els resultats de les enquestes realitzades a 167 membres de 26 colles castelleres diferents, mitjançant una representació de gràfics extrets a partir del recompte numèric de les respostes.

El guió d'enquesta comença amb 4 preguntes més personals per conèixer alguns aspectes dels subjectes (l'edat, el gènere, la colla castellera i els anys en aquesta), per tal d'obtenir una visió de la diversitat de persones de colles castelleres que han realitzat l'enquesta i seguidament 13 preguntes relacionades amb el tema de la recerca, per obtenir la visió global de les persones que formen part del món casteller:

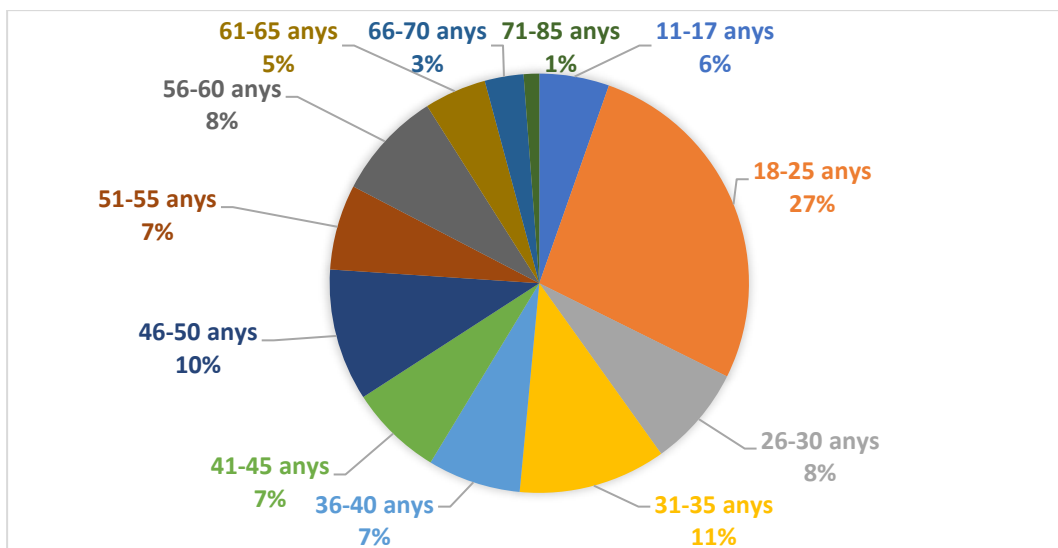
1. Edat de les persones enquestades

En la figura 2 es pot observar la disparitat d'edats entre els subjectes enquestats, que varia entre els 11 i els 85 anys, tot i que no amb el mateix percentatge de participació de les diferents edats. Aquest fet mostra i ratifica, la diversitat d'edats que es troba en el món casteller, identificant aquesta activitat com a apte per a totes les edats i per tant una activitat que es pot fer amb família, amics, coneguts, de manera individual...

D'altra banda, s'observa que l'edat del 35% dels enquestats, oscil·la entre els 18 i els 30 anys, essent el col·lectiu jove un terç aproximadament de les persones enquestades. Aquest fet podria ser degut a la distribució i realització de les enquestes que s'ha dut a terme mitjançant xarxes socials i mitjans de comunicació, però també pot ser que en aquestes entitats culturals el moviment jove sigui una massa important dels membres de les colles castelleres. Les edats entre 31 i els 60 anys han tingut una participació del 50%, és a dir que la meitat dels enquestats es podria considerar col·lectiu adult.

Figura 2

Gràfic d'edats de les persones enquestades

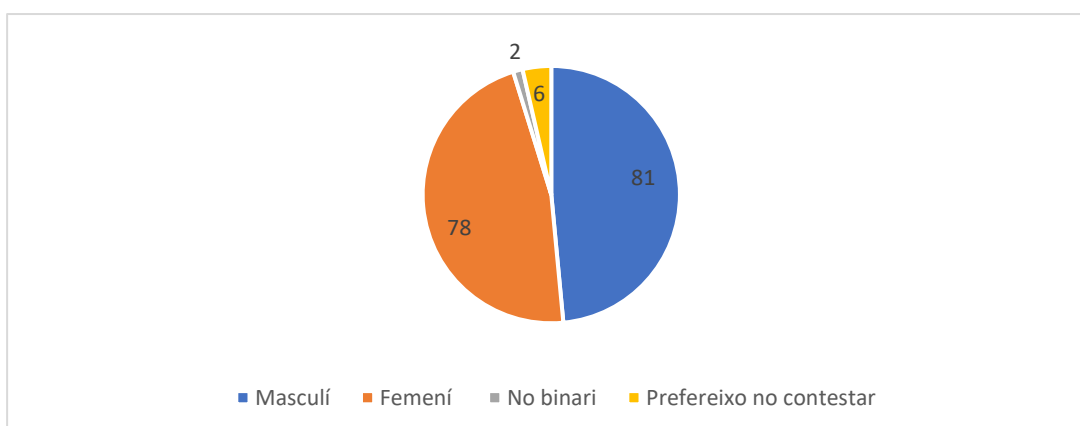
Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

2. Gènere de les persones enquestades

En observar la figura 3, es pot apreciar que no hi ha una gran diferència (tan sols de 3 persones) entre el gènere de les persones enquestades, essent aquest molt equilibrat. Aquestes dades ens exposen la igualtat de gènere present a les colles castelleres, on la integració de la dona (que abans dels anys 80 no participaven del fet casteller) és plenament satisfactòria. Com a puntualització s'observa que 6 dels enquestats han preferit no contestar a aquesta pregunta i 2 enquestats han respost no binari.

Figura 3

Gràfic de gènere de les persones enquestades

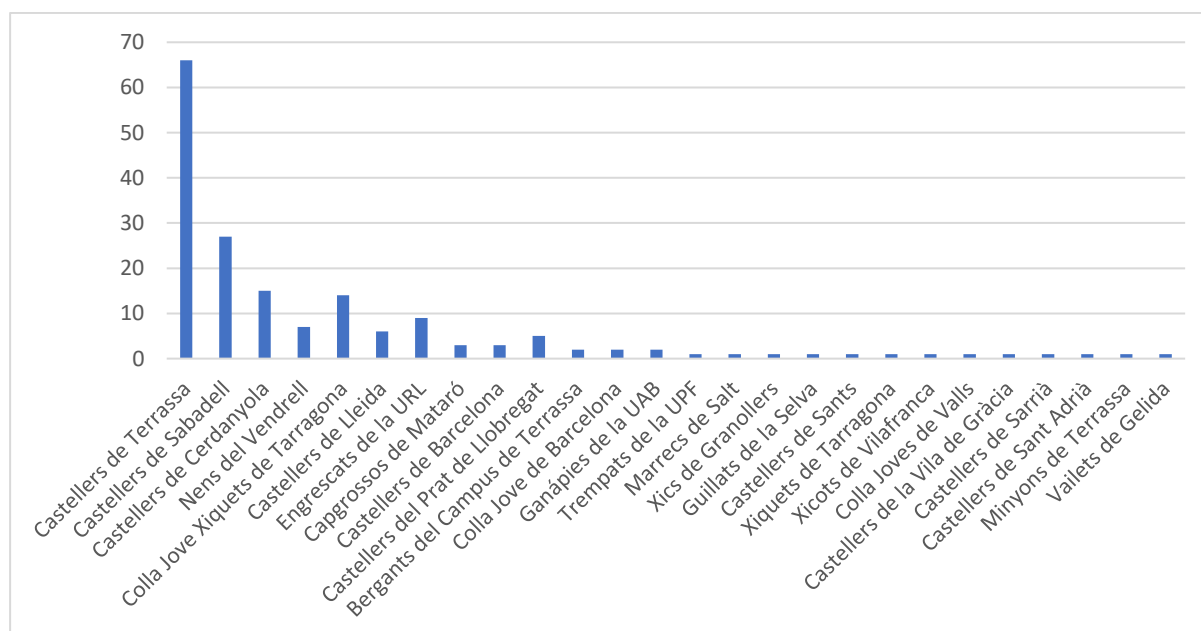
Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

3. Colles castelleres de les persones enquestades

Parant atenció a la figura 4, s'observa que han participat membres de 26 colles castelleres diferents essent un percentatge del 25,5% del total de colles castelleres en actiu a Catalunya és a dir una quarta part. Així i tot, més d'un terç dels enquestats (concretament 66 persones), són membres de la colla dels Castellers de Terrassa, col·lectiu en el qual se centra la recerca. Obtenint així una visió global d'una porció de les colles castelleres i una visió més individualitzada dels Castellers de Terrassa pel percentatge significatiu dels enquestats. Per altra banda, hi ha una participació significativa dels Castellers de Sabadell, els Castellers de Cerdanyola i la colla Jove de Xiquets de Tarragona, essent segurament l'afinitat d'aquestes colles amb la colla de la investigadora, el motiu pel qual l'enquesta ha arribat a més membres.

Figura 4

Gràfic de colles castelleres de les persones enquestades

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

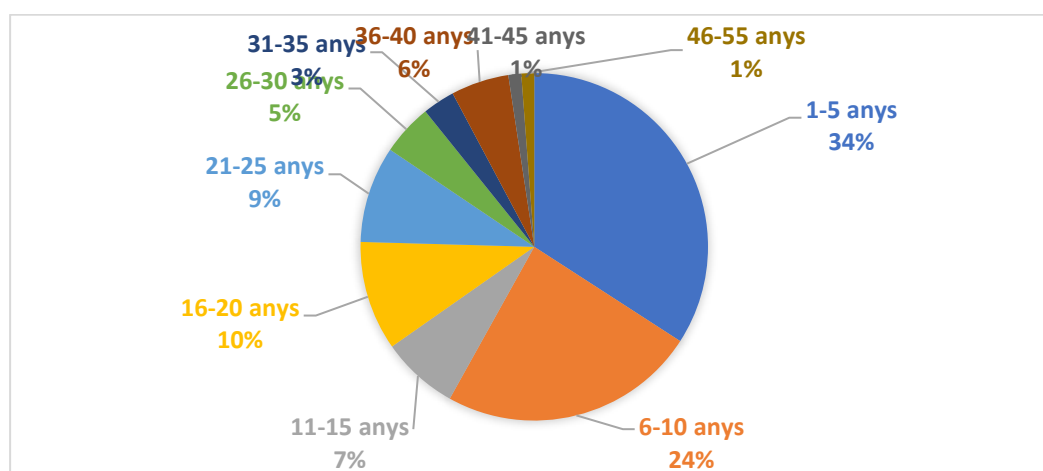
4. Anys formant part d'una colla castellera de les persones enquestades

En la figura 5, s'aprecia que el 34% dels enquestats (una mica més d'un terç) tenen una experiència d'entre 1 i 5 anys a la seva colla castellera essent les seves vivències de poca temporalitat, però no per això menys importants. També s'aprecia que el 24% dels enquestats (aproximadament una quarta part), experimenten entre 6 i 10 anys a la colla, dada una mica més significativa que l'anterior. Però per altra banda, cal tenir en compte que el 17% dels enquestats han viscut entre 11 i 20 anys d'experiències amb la colla castellera i que hi ha persones de les enquestades que porten fins a 55 anys essent membre d'una colla castellera. Amb aquestes dades i tenint en compte les edats dels enquestats, es podria dir que alguns

porten tota o mitja vida sent membres de colles castelleres i d'altres porten menys temps, però els resultats de les opinions obtingudes en aquesta enquesta ens mostren que els pensaments són molt similars tant si porten 1 o 55 anys, fet que fa que des del primer any s'ensenyin els valors i el tarannà integrador de les colles castellers.

Figura 5

Gràfic dels anys essent membres d'una colla castellera de les persones enquestades

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

Els gràfics presentats a continuació, són de les preguntes sobre la recerca realitzades a les enquestes:

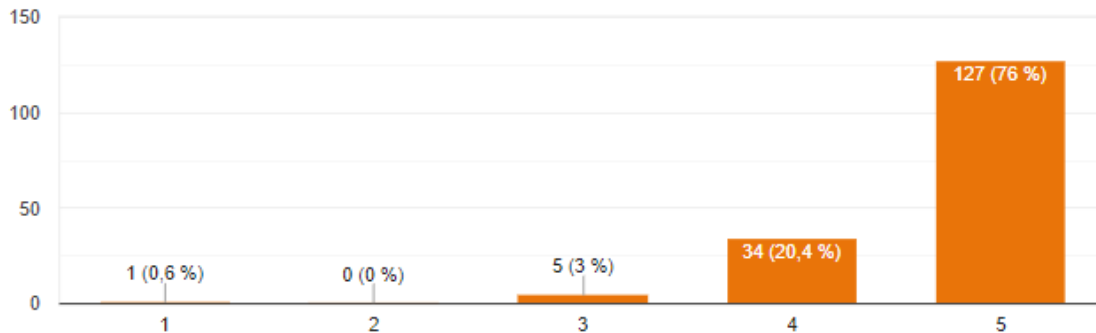
1. Grau d'importància de la integració de les persones en formar part d'una colla castellera

En la figura 6, s'observa que la major part dels enquestats, el 76%, que suposa 127 persones, valora com a molt important la integració de les persones en formar part d'una colla castellera, que el 20,4% (34 persones) ho valora com a bastant important, el 3% (5 persones) ho valora com a neutre i que tan sols el 0,6% (1 persona) ho valora com a poc important. Amb aquesta pregunta es busca esbrinar la importància que li donen les persones, membres d'una colla castellera, a la integració de qualsevol persona en formar part d'una colla castellera i amb les dades obtingues es pot afirmar que la majoria donen importància aquesta integració.

Figura 6

Gràfic del grau d'importància que se li dona a la integració en colles castelleres on 1 és poc i 5 és molt.

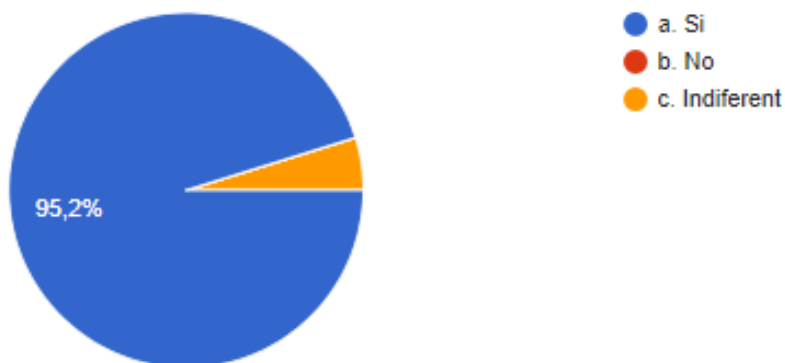
Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

2. Integració social sent membre d'una colla castellera

Observant la figura 7, s'aprecia que el 95,2% dels enquestats (159 persones), creu que ser membre d'una colla castellera ajuda a integrar-se socialment i que tan sols el 4,8% (8 persones), opina que és indiferent. Cap dels enquestats opina que ser membre d'una colla castellera no ajuda a la integració social. Per tant en aquesta pregunta, s'afirma que formar part d'una colla castellera facilita la integració social de les persones.

Figura 7

Gràfic de la integració social sent membre d'una colla castellera

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

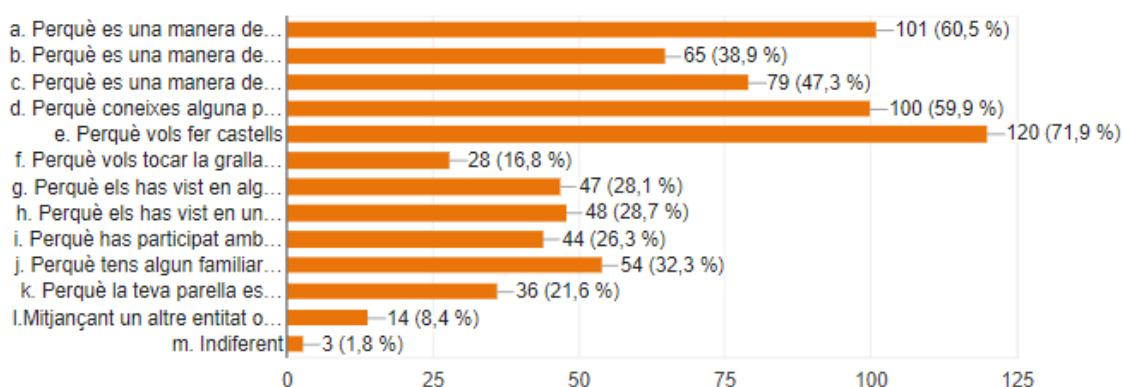
3. Motius principals pels quals t'apuntes a una colla castellera

En aquesta pregunta els enquestats podien triar tantes opcions com respostes hi havia. En la figura 8 s'observa que el 71,9% dels enquestats (120 persones), creuen que el motiu principal pel qual les persones s'apunten a una colla castellera, és el fet de fer castells, seguit del 60,5% (101 persones), que opinen que un altre motiu principal és perquè és una manera de conèixer gent, el 59,9% (100 persones), pensa que el motiu és que coneixes alguna persona que ja és membre i et convida a participar, un 47,3% (79 persones) veu important el fet de crear sentiment de pertinença a un col·lectiu, lligat amb el 38,9% (65 persones) de crear sentiment de pertinença a un territori. Les altres respostes tenen percentatges menys significatius, però igualment importants i van més vinculades al fet de conèixer algun membre o haver vist la colla en alguna activitat castellera o extracastellera vinculada a la colla.

Amb les dades obtingudes i com era d'esperar, la resposta amb un percentatge més elevat ha estat el fet de fer castells, cosa molt lògica, ja que és l'objectiu de qualsevol colla castellera, però amb un percentatge també elevat i seguit de l'anterior, està el fet d'augmentar la xarxa social de les persones i del lligam i sentiment de pertinença a un col·lectiu o territori. Indicadors clars de la integració de les persones novingudes.

Figura 8

Gràfic dels motius principals pels quals t'apuntes a una colla castellera

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

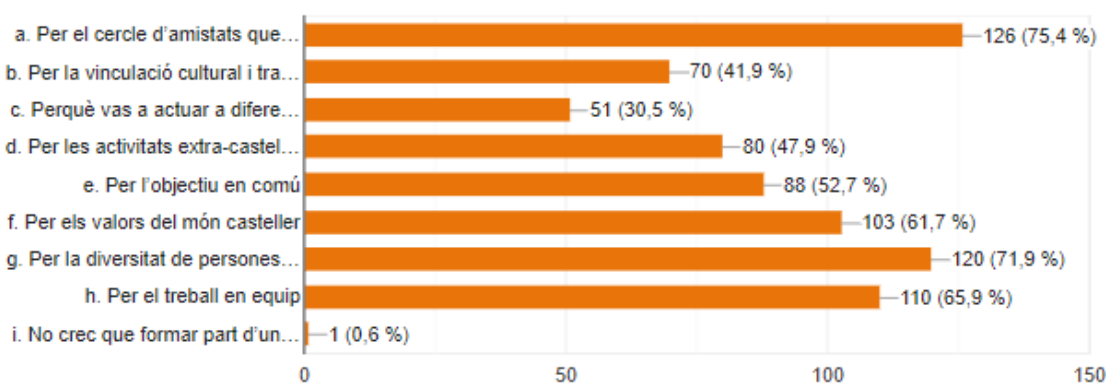
4. Motius principals pels quals s'arriba a estar integrat mitjançant una colla castellera

De tal manera que la pregunta anterior del qüestionari, en aquesta pregunta els enquestats podien triar tantes opcions com respostes hi havia. Contemplant la figura 9, es guaita que el 75,4% dels enquestats opina que el motiu principal pel qual s'arriba a integrar-se mitjançant una colla castellera és pel cercle d'amistats que es crea, és a dir la xarxa social. Seguit de l'anterior amb un 71,9% de les respostes, creuen que és per la diversitat de persones (edats, cultures, ètnies...) que formen una colla castellera. El 65,9% també valoren el treball en equip, el 61,7% els valors del món casteller, 52,7% pensen que és per l'objectiu en comú, el 47,9% per les activitats extracastelleres vinculades a la colla, el 41,9% per la vinculació cultural i tradicional del territori, el 30,5% per la mobilitat en les actuacions (conèixer el territori) i només un 0,6% (és a dir una persona), veu indiferent el fet d'integrar-se.

Com en la pregunta anterior, novament es dona molta importància a la xarxa social, però en aquesta també s'afegeix indicadors pels quals una colla castellera és integradora, com són: la diversitat existent en les colles castelleres, seguit del treball en equip i dels valors del món casteller. Aproximadament una tercera part també valora i creu important l'objectiu en comú, les activitats extracastelleres i la vinculació cultural i tradicional del territori. Aquests indicadors van molt units al que seria la integració de les persones.

Figura 9

Gràfic dels motius principals pels quals s'arriba a integrar-se mitjançant una colla castellera

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

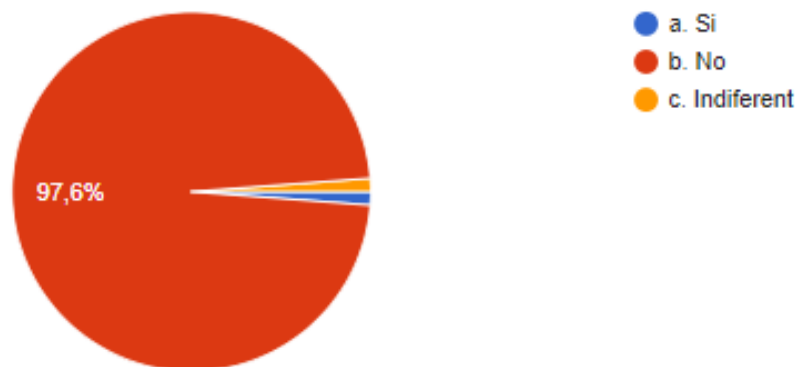
5. Incomoditat amb la presència de persones nouvingudes a la colla castellera

En la figura 10 es contempla que el 97,6% dels enquestats no té cap problema en què vinguin persones nouvingudes com a nous membres de la seva colla, l'1,2% els hi és indiferent i l'altre 1,2% (2 persones) els molesta que vinguin persones nouvingudes com a nous membres de la colla.

Aquestes dades ens mostren que tan sols un percentatge molt reduït, no segueix el caràcter integrador de les colles castelleres i es mostraria en desacord amb una vinculació més estreta amb col·lectius i entitats que treballassin amb persones nouvingudes. Tot i haver de comptar amb l'opinió de tothom i que aquest percentatge sigui insignificant, s'hauria de valorar el perquè aquesta negativa per poder treballar amb valors integradors i intentar modificar-ho.

Figura 10

Gràfic de la incomoditat dels membres d'una colla castellera amb la presència de persones nouvingudes

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

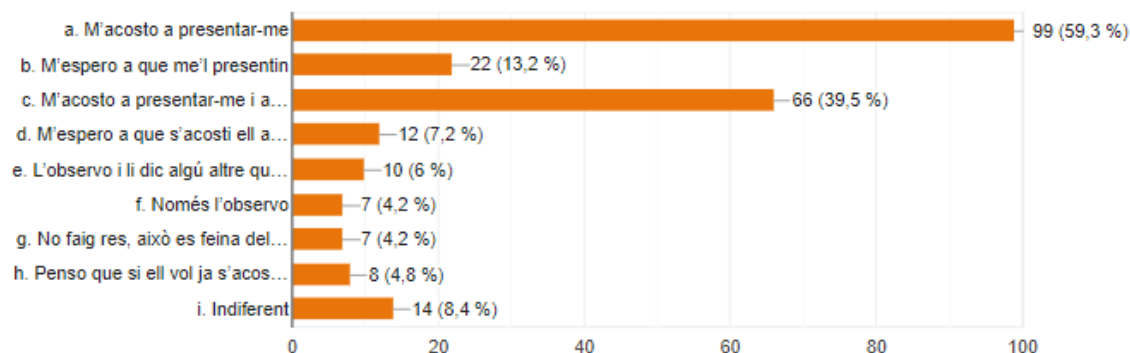
6. Actuació envers nous membres

En aquesta pregunta els enquestats podien triar tres opcions de les respostes que s'oferien. S'observa en la figura 11, que el 59,3% (99 persones) reaccionen acostant-se a presentar-se quan hi ha nous membres a la colla i amb un 39,5 (66 persones) no només s'acosten, sinó que també expliquen el funcionament de la colla. Les altres respostes tenen percentatges molt menys significatius.

Amb aquestes dades es pot considerar que la majoria dels membres d'una colla castellera té un tarannà integrador i obert. Fet que podria significar l'ampliació del comitè de benvinguda d'una colla.

Figura 11

Gràfic del tarannà integrador

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

7. Comitè de benvinguda

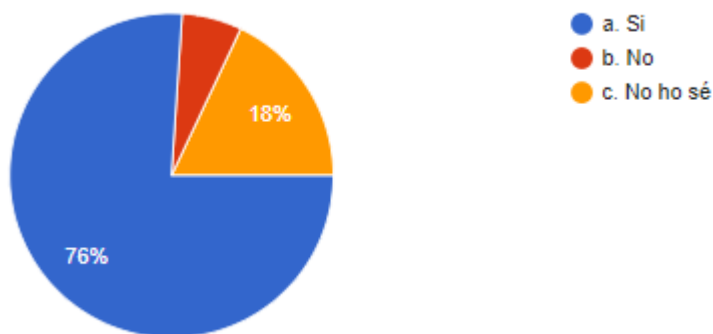
Aquesta pregunta pretenia esbrinar si la majoria de colles comptaven en comitè de benvinguda i si els seus membres sabien de l'existència d'aquest. En consultar la figura 12, s'observa que el 76% dels enquestats (127 persones), compten amb comitè de benvinguda a la colla, que el 18% (30 persones) no ho saben i que el 6% (10 persones) afirma no tenir comitè de benvinguda a la seva colla.

En consultar les respostes, s'esbrina que 18 persones dels Castellars de Terrassa no saben que hi ha comitè de benvinguda a la colla i 6 persones creuen que no n'hi ha.

També s'esbrina que hi ha membres de Minyons de Terrassa, dels Castellars del Prat de Llobregat, dels Castellars de Sant Adrià, dels Castellars de Sabadell, d'Engrescats de l'URL, de la Colla Joves dels Xiquets de Valls, dels Vaillets de Gelida, Nens del Vendrell, Castellars de Lleida i Xiquets de Tarragona, no saben o afirmen no tenir comitè de benvinguda. Per tant les colles que si tenen comitè de benvinguda com és el cas dels Castellars de Terrassa, haurien de valorar la feina que s'està duent a terme des del comitè, fer divulgació i replantejar-se l'enfocament.

Figura 12

Gràfic del percentatge de colles que tenen comitè de benvinguda

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

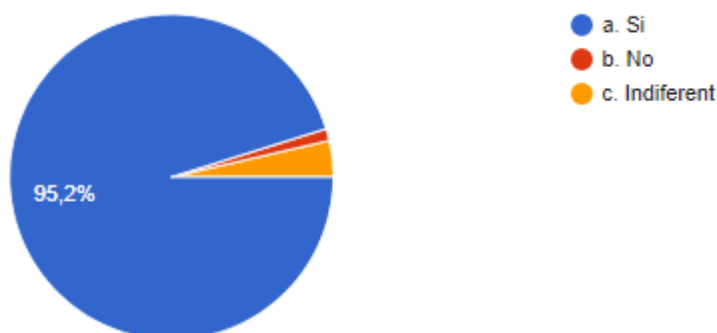
8. Funció del comitè de benvinguda

Mirant la figura 13, s'observa que el 95,2% (159 persones) dels enquestats, creu que el comitè de benvinguda ajudaria a la integració de les persones nouvingudes, que el 3,6% (6 persones) pensa que és indiferent i que l'1,2% (2 persones) no creu que el comitè de benvinguda faci aquesta funció.

Amb els resultats es pot manifestar que la majoria de persones creuen que tenir un comitè de benvinguda a la colla castellera ajuda o ajudaria a la integració de les persones nouvingudes.

Figura 13

Gràfic de la funció d'integració del comitè de benvinguda

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

9. Criteri de l'edat per formar part d'una colla castellera

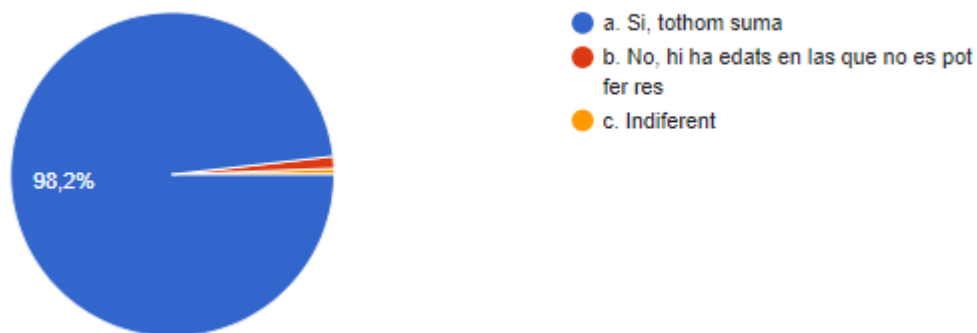
Amb aquesta pregunta es volia confirmar que l'edat de les persones no és important per a ser membre d'una colla castellera. La figura 14 ens mostra que el 98,2% dels enquestats (164 persones), creu que tothom suma i per tant no hi ha edats per ser casteller, l'1,2% (2 persones)

opina que hi ha edats en les quals no pots fer res en una colla castellera i el 0,6% (1 persona) pensa que és indiferent.

Amb aquests resultats s'avalua l'afirmació que no hi ha edats per ser membre d'una colla castellera, ja que tant pots ser enxaneta, com tocar algun instrument, formar part de la pinya o el tronc, guardar les motxilles, fer fotografies, cuidar de la canalla... i per tant és una activitat oberta a tothom que tingui ganes de formar-ne part.

Figura 14

Gràfic de formar part d'una colla castellera independentment de l'edat

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

10. Criteri de les capacitats físiques i mentals per formar part d'una colla castellera

Molt similar a l'anterior, amb aquesta pregunta es volia confirmar que les capacitats físiques i mentals de les persones, no són importants per a ser membre d'una colla castellera La figura 15 ens mostra que el 98,2% dels enquestats (164 persones), creu que tothom suma, el 0,6% (1 persona) opina que si no s'està en forma física, no té cap funció a la colla i l'1,2% (2 persones) pensen que és indiferent.

Amb aquests resultats s'avalua l'afirmació que les capacitats físiques o mentals de les persones no són un impediment per ser membre d'una colla castellera, perquè el que es potencia i és te'n compte són les teves habilitats (no les dificultats) i per tant és una activitat oberta a tothom que tingui ganes de formar-ne part.

Figura 15

Gràfic de formar part d'una colla castellera independentment de les capacitats físiques o mentals

Nota: Elaboració pròpia 2021. Gràfic circular

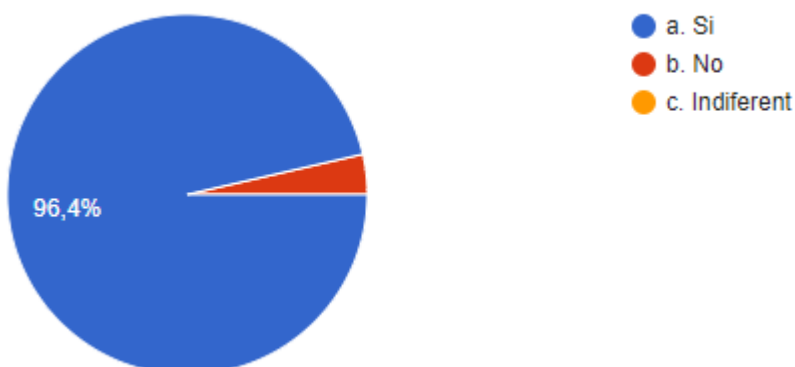
11. Criteri general per formar part d'una colla castellera

Molt similar a les anteriors, amb aquesta pregunta es volia reafirmar que tothom té cabuda en una colla castellera. La figura 16 ens mostra que el 96,4% dels enquestats (161 persones), creu que tothom pot formar part d'una colla castellera i el 3,6% restant (6 persones) opinen que no.

Els resultats ens ratifiquen que la gran majoria de persones del món casteller creuen en la integració de totes les persones.

Figura 16

Gràfic d'opinió sobre la cabuda de tothom a una colla castellera

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic circular

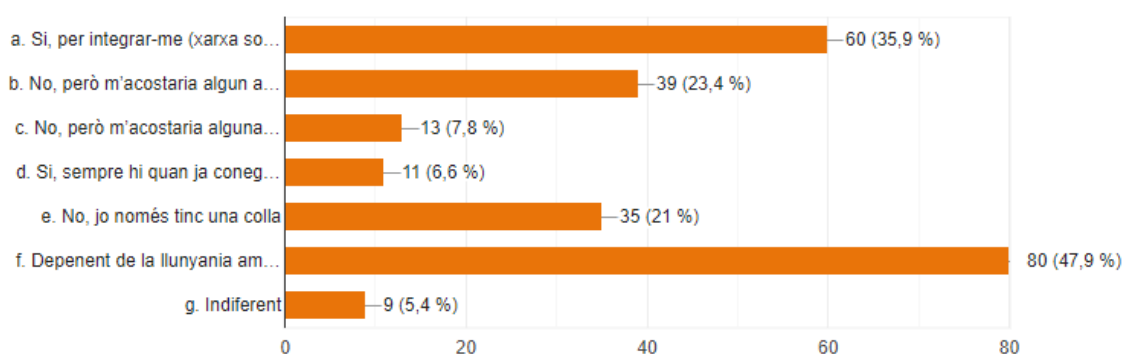
12. Valoració de la integració en canviar de municipi

En aquesta pregunta es pretén esbrinar si les persones enquestades realment aplicarien la seva integració en canviar de municipi, mitjançant una colla castellera. En aquesta pregunta els enquestats podien triar tres opcions de les respostes que s'oferien. Es pot observar en la figura 17, que el 47,9% dels enquestats (80 persones), s'apuntarien a una colla castellera del nou municipi, depenent de la llunyania amb la seva colla actual, mostrant un alt nivell de pertinença i vinculació amb la seva colla, però sense descartar l'opció d'apuntar-se a un altra colla castellera. El 35,9% (60 persones), si que s'apuntaria a una colla castellera propera o del mateix municipi de residència, per integrar-se. El 23,4% (39 persones), no s'apuntaria, però s'acostaria algun assaig i/o actuació per conèixer gent. El 21% (35 persones) han contestat amb un no rotund, apuntant que només tenen una colla, mostrant un fort vincle i vinculació amb la seva colla actual. El 7,8% (13 persones) no s'apuntarien, però s'acostarien alguna activitat exta-castellera organitzada per la colla del municipi. El 6,6% (11 persones) s'apuntarien a la colla del municipi sempre que ja coneguessin algú que en formes part i el 5,4% (9 persones), els hi és indiferent.

Amb les dades obtingudes s'observa la forta vinculació i sentit de pertinença a un col·lectiu, que les persones tenen amb les seves colles castelleres. Però també es veu la iniciativa per apuntar-se a un altra colla castellera per integrar-se en un altre municipi on hi hagin fixat la residència.

Figura 17

Gràfic del sentit de pertinença i la integració en canviar de municipi

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

13. Criteri d'integració després d'un any sent casteller

Per últim, l'enquesta acaba amb una valoració de l'opinió de les persones enquestades, sobre com creuen que se sent un nou membre, després d'haver participat durant una temporada en una colla castellera. En aquesta última pregunta els enquestats podien triar tantes opcions com respostes hi havia.

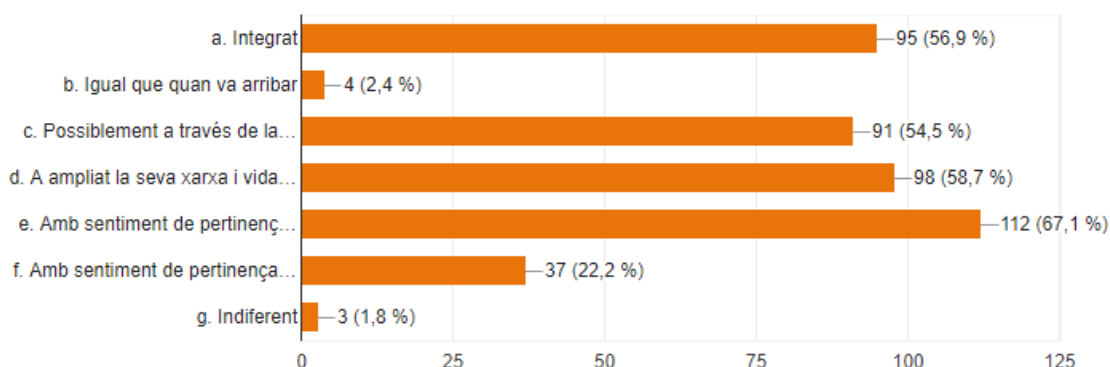
En la figura 18, s'observa que el 67,1% (112 persones) creuen que després d'una temporada un membre té un sentiment de pertinença al col·lectiu. Aquest percentatge va molt seguit del 58,7% (98 persones) que opinen que els nous membres, després d'una temporada han ampliat la seva xarxa i vida social, seguidament el 56,9% (95 persones) pensen que se senten integrats i el 54,5% (91 persones) creuen que possiblement a través de la colla la persona ha començat a ser més activa en el seu temps d'oci i de participar d'altres activitats.

D'altra banda i amb percentatges més inferiors, el 22,2% (37 persones) creuen que tenen sentiment de pertinença al territori i amb percentatges més insignificants, el 2,4% (4 persones) opinen que es senten igual que quan van arribar i l'1,8% (3 persones) els hi és indiferent.

Donants els resultats obtinguts en aquesta última pregunta, es podria avalar que un nou membre d'una colla castellera, després d'haver estat vinculat aquesta durant una temporada, tenen sentiment de pertinença a un col·lectiu, han ampliat la seva vida i xarxa social, començant a ser més actius en el seu temps d'oci i de participar en altres activitats i per tant estarien integrats al municipi.

Figura 18

Gràfic de la integració dels nous membres en passar una temporada en una colla castellera

Nota: Elaboració pròpia (2021). Gràfic de barres

6.2 Resultats entrevistes

En segon lloc, es mostren els resultats de les entrevistes realitzades a 4 persones novingudes membres dels Castellers de Terrassa, 4 professionals de l' àmbit social membres dels Castellers de Terrassa i 1 Educadora Social externa al món casteller, mitjançant una representació de taules extretes de les transcripcions de les entrevistes.

Taula 3

Preguntes, respostes i dades significatives de les entrevistes a persones nouvingudes

Preguntes	Respostes explícites	Dades significatives
Lloc de naixement	<p>Subjecte 1: <i>Salamanca</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Cohabamba (Bolivia)</i></p> <p>Subjecte 3: <i>El Vendrell</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Taurage, Lituània</i></p>	Diferents llocs de procedència de les persones nouvingudes.
Quan de temps fa que vas arribar a Terrassa i quan de temps va passar des de que vas arribar, a fer-te membre dels Castellers de Terrassa?	<p>Subjecte 1: <i>Pues llegué a Terrassa un Domingo y el martes siguiente estaba en el local viendo cómo funcionaba la colla y dando mis datos para apuntarme y de eso hace 5 años.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Vaig néixer a Cochabamba el 1994, i em van adoptar un any després una família de Terrassa. M'he fet membre dels Castellers de Terrassa al març de 2018.</i></p>	<p>El subjecte 1 i 4 van trigar molt poc temps des de que van arribar al municipi i es van apuntar als Castellers de Terrassa. El subjecte 3 va trigar mig any.</p> <p>El subjecte 2 va arribar quan era un infant a Terrassa però no es va fer</p>

	<p>Subjecte 3: <i>Llegué a Terrassa en 2012, pasaron 6 meses antes de entrar en la colla dels Castellars de Terrassa.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Vaig arribar a l'any 2019, i en poc temps (menys d'un mes) em vaig apuntar a la colla "Castellers de Terrassa".</i></p>	<p>membre de la colla fins que va ser jove.</p> <p>Excepte el subjecte 2, tots van apuntar-se a la colla el mateix any que van establir la seva residència al municipi de Terrassa.</p>
<p>Com vas conèixer els Castellars de Terrassa? Com et vas fer membre de la colla?</p>	<p>Subjecte 1: <i>En cuanto a la primera pregunta, conocí el mundo casteller el mismo día que llegué a Terrassa, quedé con la que fue mi compañera de piso en la plaza Vella y justamente había una actuación castellera con la cual quedé impresionado y la que fuera mi compañera de piso junto con el grupo de amigos con los que estaba me dijeron que ellos también pertenecían a una colla castellera y que si tanto me gustó por qué no iba a ver algún ensayo y aquí es donde contesto a la segunda pregunta, el martes llegué de trabajar y mi compañera de piso me dijo que si estaba con ganas de ir al ensayo y media hora después de hablar con la gente y ver un par de pruebas no sé cómo estaba enfajado y haciendo una prueba, después del ensayo tenía muy claro que quería ser parte de éste mundo y pedí el formulario para apuntarme.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Abans estava als Minyons de Terrassa, l'altra colla de la ciutat. Per diversos motius vaig decidir canviar de colla castellera i, degut a què coneixia alguns membres de Castellars, vaig decantar-me per ells.</i></p>	<p>El subjecte 1 va veure una actuació dels Castellars de Terrassa el mateix dia que va arribar al municipi i acompanyat de la seva companya de pis va anar a un assaig i després de viure l'experiència es va fer membre de la colla.</p> <p>El subjecte 2 ja coneixia el món casteller i com tenia amistats amb membres dels Castellars de Terrassa va decidir fer-se membre.</p> <p>El subjecte 3 va conèixer la colla en un assaig en el que va anar a acompanyar a un amic d'una altre colla de cultura.</p>

	<p>Subjecte 3: <i>Fue a través de un amigo de la colla de diables que me invito a acompañarlo a un ensayo de Castellars de Terrassa y me animé.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Ja coneixia i havia participat amb una altra colla casteller, però els vaig conèixer quan em vaig apropar a una diada dels Castellars de Terrassa a Montserrat, per donar suport a la Muixeranga de la Plana (una colla de Castelló) que també actuava, doncs amb ells (la muixeranga) tenia molta amistat i em vaig animar a anar a la diada. Després de la diada hi havia un dinar organitzat, que em va permetre conèixer a moltes persones dels Castellars de Terrassa i em van animar a anar a un assaig.</i></p>	<p>El subjecte 4 ja coneixia el món dels castells i va ser mitjançant una actuació dels Castellars de Terrassa que va conèixer a gent de la colla i va decidir anar a assaig.</p> <p>Dos dels subjectes ja coneixien el món dels castells i els altres dos els van conèixer en una activitat casteller (actuació i assaig).</p> <p>Tots 4 van decidir anar a un assaig o acompanyats d'algun membre de la colla o perquè ja coneixien algun membre.</p>
<p>Perquè vas decidir formar part d'aquesta colla casteller?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Pues como por lo que tomo la mayoría de decisiones en mi vida, lo vi, me gustó y me apunté, la gran acogida de la gente fue clave para que tomara ésta decisión, si el encuentro hubiese sido incómodo o si quizá me hubiere limitado a mirar e irme, la decisión hubiese sido otra, pero me hicieron sentirme uno más desde el principio sin conocernos de nada y creo que ese fue el verdadero motivo, el sentirme acogido y a gusto, estaba claro que éste era mi sitio.</i></p>	<p>El subjecte 1 li va agradar l'activitat casteller i l'acollida que va rebre el primer dia, més l'experiència que va viure, va fer que es decidís.</p> <p>El subjecte 2 va decidir canviar de colla per la incomoditat que sentia en l'altre. Valorava positivament la colla i volia viure un altre perspectiva del món casteller.</p>

	<p>Subjecte 2: <i>Vaig canviar per com estava funcionant l'anterior colla. També, perquè Castellans sempre els he valorat positivament. A més, viure una altra forma d'entendre el món casteller és ric per la ciutat de Terrassa.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Me decidí a formar parte del colla, porqué al primer ensayo que fui me sentí muy a gusto.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>En general formar part d'una colla, és una molt bona oportunitat de conèixer a moltes persones coincidint amb un factor comú, que és fer pinya i amistat, sobretot el sentiment que et provoca és que formes part d'una gran família on tothom és benvingut.</i></p>	<p>El subjecte 3 es va sentir molt a gust en el seu primer assaig.</p> <p>El subjecte 4 va valorar l'oportunitat d'ampliar la seva xarxa social, tenint en compte el factor comú i l'acollida de sentir-se com una gran família.</p> <p>Tots 4 subjectes aprecien el fet de l'acollida i el sentir-se bé en el col·lectiu.</p>
<p>En un primer moment, et van acollir? Com et vas sentir? (Es a dir, al primer assaig que vas anar, va venir gent a parlar-te, et van ensenyar el local, et van explicar el funcionament...)</p>	<p>Subjecte 1: <i>Pues el primer día que fui a local me presentaron al presidente de la colla y al encargado del local, estuve hablando con ellos y me enseñaron el local y me contaron cosas de los castellers, después me dijeron que el ensayo iba a comenzar, que si quería mirar o participar y en base a mí nula experiencia decidí mirar, pero la gente se me iba acercando y preguntado cosas y al poco rato estaba enfajado y haciendo mi primera prueba, no me lo podía creer!!</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Quan vaig entrar per primer cop, alguns em van mirar estrany, ja que em "coneixien" dels Minyons. Tot i això, els va fer molta il·lusió que anés a Castellans.</i></p> <p><i>La gent que em va ensenyar la colla i el local em van acollir molt agradablement, ja que em preguntaven d'on venia i m'explicaven què es feia al lloc on s'assaja</i></p>	<p>Els 4 subjectes reconeixen i agraeixen l'acollida que van rebre per part dels membres de la colla. En tots els casos, van anar a parlar amb ells diferents membres de la colla i els hi van explicar aspectes sobre la colla i el funcionament d'aquesta.</p>

	<p>Subjecte 3: <i>Des de un primer momento, el hecho de ir con alguien que ya formaba parte de la colla ayudó a conocer rápidamente a mucha gente (ya que me los presentaba) y pensé que allí estaría muy bien, vi y participé en el ensayo y me encanto el ambiente, mucha gente venía a hablarme y me explicaba cosas de la colla. Sentí que ese era mi sitio.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Si, des del segon zero. És un sentiment d'acollida i caliu. Molta empatia en general.</i></p>	
<p>Que va suposar per a tu fer-te membre dels Castellars de Terrassa i formar part de la colla? Que suposa actualment? (va augmentar la teva xarxa social, les teves activitats lúdiques, millores en la comunicació i/o habilitats socials...)</p>	<p>Subjecte 1: <i>Pues habiendo venido a trabajar sin conocer a nadie, ni si quiera a mi compañera de piso que fue la que me metió aquí, la conocí el mismo día que a los castellers, estaba claro que éste iba a ser mi nuevo mundo. Yo creí que tan sólo iba a suponer una actividad extra después del trabajo, pero rápidamente hice vida social tanto dentro como fuera de la colla. Al principio estaba con gente en los ensayos, pero el resto de los días estaba solo en casa, realmente no tenía amigos al llegar a la ciudad, pero eso cambió rápidamente, día tras día y ensayo tras ensayo. Después de los ensayos iba socializando cada vez más y sin darme cuenta ya estaba haciendo planes con gente de la colla, fuera de castellers aumentando así mi vida social, es decir que podría decirse que realmente castellers a cambiado mi vida.</i></p>	<p>El subjecte 1 va crear la seva xarxa i vida social a Terrassa, amb membres de la colla. Puntualitza que la colla es el seu món i que li a canviat la vida.</p> <p>El subjecte 2 a ampliat la seva xarxa social i ha fet vida social gràcies a aquesta. També valora la interacció social per a millorar les habilitats socials i al comunicació</p> <p>El subjecte 3 també va augmentar la seva xarxa i vida social, puntualitza que l'ha fet estar i sentir-se bé.</p>

	<p>Subjecte 2: <i>Per a mi formar part de Castellars de Terrassa m'ha permès obrir-me i conèixer més gent.</i></p> <p><i>Cal destacar que formar part d'una colla castellerica implica interacció social i això a les persones que els costa relacionar-se els pot suposar una eina per comunicar-se i millorar-ho.</i></p> <p><i>En el meu cas, Castellars m'ha permès quedar amb més gent fora dels assajos i fer activitats com prendre una cervesa o sortir de festa.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Entrar en la colla supuso tener un ámbito social realmente muy grande, estar y sentirme bien. Actualmente para mi supone que es la colla en la que me quedo para siempre y no me pienso mover de allí, aunque actualmente no pueda ir, las cosas como son, esta es mi colla.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Fer-me membre dels Castellars de Terrassa, em va ajudar a adaptar-me a una nova ciutat, en poc temps em sentia integrada i acompanyada, per als bons moments i no tant bons.</i></p> <p><i>Actualment, com he comentat anteriorment és una molt bona manera de fer noves amistats, de tenir contacte, ja sigui cara a cara o online per xarxes socials com Instagram o grups de Whatsaap. També abans del confinament participar en diferents festes majors, concerts, festes, trobades...</i></p>	<p>El subjecte 4 menciona l'adaptació i integració al municipi i de sentir-se acompanyada, es a dir que ha creat la seva xarxa i vida social a Terrassa.</p> <p>Els 4 subjectes coincideixen amb la creació o ampliació de la xarxa i vida social. Per altre banda, tots 4 puntualitzen aspectes de la vida personal i del sentir-se bé.</p>
<p>Quins són els aspectes positius que t'ha aportat formar part d'una entitat de</p>	<p>Subjecte 1: <i>Lo primero que me sorprendió para bien fue la acogida que se me dio, no me esperaba tanto la verdad, fue muy rápido, estaba bromeando con gente que acababa de conocer, prácticamente no teníamos confianza, fue una</i></p>	<p>El subjecte 1 novament fa referència a l'acollida que va sentir des del primer dia, al sentir-se a gust i bé, a</p>

<p>cultura popular com els Castellers de Terrassa? (diversitat, aprenentatge...)</p>	<p><i>acogida muy grande y muy rápida me sentí muy a gusto desde el primer momento. Me estaban dejando claro que no sólo era un hobby que me estaba metiendo en una gran familia, estaba claro que no era una actividad extra a la que acudir y después cada uno a su casa, día a día he ido descubriendo un mundo del cual me faltan muchas cosas aún por aprender y aquí sigo para aprenderlas.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Castellers de terrassa aporta un espai per descobrir altres formes de viure, ja que hi ha diversitat de pensaments i posicions polítiques, socials, religioses/creients, nacionals, etc., i això comporta compartir aquestes diferents punts de vista i comprendre'ls millor</i></p> <p>Subjecte 3: <i>De los aspectos positivos de la colla, me quedo con lo social, con el conocer a mucha gente, estar y convivir con gente nueva, vivir experiencias, viajar, tener aprendizajes nuevos... en general todo</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Hi ha molta diversitat, entre totes edats i suficientment internacional, ja que no tothom és nascut a Terrassa, ni voltants.</i> <i>Gràcies a la colla, una persona aprèn a compartir, estimar, cuidar (molts valors positius), també tècnica i sobretot la seguretat, de com funciona un castell i els seus tecnicismes.</i></p>	<p>la interacció amb les persones des d'un primer moment, a l'aprenentatge col·lectiu i individual i al fet de sentir-se part d'un gran col·lectiu.</p> <p>El subjecte 2 menciona l'aprenentatge col·lectiu i individual, mitjançant la diversitat de persones que són membres de la colla.</p> <p>El subjecte 3 puntualitza l'aspecte social: el fet de conèixer, aprendre, interaccionar i fer vida social.</p> <p>El subjecte 4 també fa incís a la diversitat i als aprenentatges individuals i col·lectiu envers aquesta. Com aprenentatge menciona els valors positius.</p> <p>Els 4 subjectes coincideixen novament amb l'aspecte social, mitjançant el qual i tenint en compte la diversitat del col·lectiu, s'aprenen i viuen moltes coses.</p>
--	---	--

<p>Quins són els aspectes negatius que t'ha aportat formar part d'una entitat de cultura popular com els Castellans de Terrassa?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Aspectos negativos ninguno, realmente para mí ha sido algo muy positivo tanto para mi vida social como para la personal, me ha aportado mucho y todo positivo. Aún no he conocido la parte negativa de formar parte de una entidad cultural pero realmente tampoco llevo tanto tiempo, esperemos que siga sin aparecer ningún aspecto negativo pero estoy seguro de que continuaré para descubrirlo.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Els aspectes negatius és que, com en tots llocs, hi ha gent que opta pels seus interessos personals, i això perjudica a la colla.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>No es que me haya aportado aspectos negativos, pero sí que es verdad que el hecho de ser mucha gente significa que a veces no te entiendas con todo el mundo y puede ser que con algunos te lleves mejor o peor, pero en general todo está bastante bien.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Al tenir el compromís i no voler fallar, és el temps, no tots els caps de setmana, però molts d'ells es fan diades, tot i que t'agrada participar, et sap greu no acudir i fer pinya, ja que tothom és necessari per arribar a tocar el cel.</i></p>	<p>El subjecte 1 no aporta ningun aspecte negatiu, des del seu punt de vista tots son positius per el moment.</p> <p>El subjecte 2 puntualitza que hi ha persones que miren per lo individual deixant de banda les necessites del col·lectiu.</p> <p>El subjecte 3 no creu que li hagi aportat ningun aspecte negatiu, però comenta que la diversitat a vegades fa que no amb tothom tinguis la mateixa afinitat.</p> <p>El subjecte 4 menciona el compromís i el temps que es dedica al col·lectiu.</p> <p>En aquest cas, tots 4 tenen opinions i visons diferents. Bé es cert, que la diversitat també te aspectes negatius com el fet de discrepàncies entre membres, o persones més egoistes que no miren pel col·lectiu. I també es veritat que es una</p>
--	---	---

		<p>activitat que acapara molta dedicació.</p>
<p>Gracies a la colla dels Castellans de Terrassa, t'has sentit integrat socialment al municipi de Terrassa?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Si, claro al final es una colla cultural y participando en actividades con más collas he descubierto la cultura tan rica que hay en Terrassa y me he animado a ir a ver actuaciones de otras collas y a asistir a actividades en la Ciudad y así conocerla también, se podría decir que he conocido Terrassa a través de la cultura. Cruzarte por la calle y saludar y hablar con gente que has conocido en esas actividades es muy gratificante.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Ja em sentia integrat a la ciutat abans d'entrar a la Colla, però anar-hi m'ha permès ampliar la gent que conec de Terrassa.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Si, definitivamente gracias a la colla me he sentido muy integrado socialmente en el municipio de Terrassa, la verdad es que me siento agradecido.</i></p>	<p>El subjecte 1 afirma la seva integració social al municipi gracies a la colla dels Castellans de Terrassa, puntualitzant el conèixer el territori, realitzar i participar en activitats i novament la xarxa social. El subjecte 2 puntualitza que ja se sentia integrat a Terrassa abans de ser membre de la colla, però que el fet de ser-ho a significat ampliar la seva xarxa social. El subjecte 3 també manifesta la seva integració social al municipi</p>

	<p>Subjecte 4: Si, és clar i conèixer gent fora de Terrassa, com per exemple els voltants i participar entre altres entitats.</p>	<p>gracies a la colla dels Castellers de Terrassa.</p> <p>El subjecte 4 també al·lega la seva integració social al municipi i als voltants, gracies a la colla dels Castellers de Terrassa.</p> <p>Els subjectes 1,3 i 4 coincideixen en que la colla ha tingut molt a veure en la seva integració social al municipi. Per la seva banda, el fet de que el subjecte 2 ja visques des de fa molts anys a Terrassa, formar part de la colla no ha significat la seva integració social.</p>
<p>Quins aspectes milloraries en el funcionament del Castellers de Terrassa per a la integració de persones nouvingudes?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Desde mi experiencia no mejoraría nada, podría decirse que lo que hicieron conmigo funcionó, lo mantendría en esa línea.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Per a persones nouvingudes caldria tenir la iniciativa i la costum de no parlar en castellà sinó en català, ja que aquest col·lectiu té força interès en aprendre-la (això ho he descobert amb les persones amb qui he treballat).</i></p>	<p>El subjecte 1 al·lega que seguim amb la mateixa dinàmica d'acollida. El subjecte 2 recomana parlar amb català per facilitar als nouvinguts que no en sàpiguen, aprendre's la llengua. Per altre banda, que l'actitud en vers a ells no sigui de llàstima.</p>

	<p><i>A banda de la llengua, evitar que el llenguatge no verbal demostrí sensació de llàstima cap a ells/es. Les experiències viscudes dels nouvinguts els ha ajudat a llegir-ho i veure “entre línies”.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Yo lo que mejoraría, es que entre todos nos aplicáramos más en ayudar en la integración de la gente, que no solo fuera un pequeño grupo, sino que fuéramos la mayor parte de la colla la que ayudáramos a la gente que entrara nueva en la colla a iniciarse, a que estuviera a gusto y estar todos bien</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Actualment és molt complicat, però una vegada es torni a la normalitat, seria adequat engrescar al jovent a compartir més moments junts, també fora de la colla, en sentit de que es podria fomentar més l'amistat.</i></p>	<p>El subjecte 3 aporta que tota la colla tingui aspectes i capacitats integradores, per no haver de dependre d'un grup de persones per a realitzar la tasca.</p> <p>El subjecte 4 puntualitza fer més activitats extra-castellers per cohesionar encara més el jovent.</p> <p>En aquesta pregunta, tots 4 subjectes tenen propostes de millora molt disperses, però vàlides.</p>
<p>En algun moment, t'has sentit rebutjat, marginat o exclòs dins de la colla?</p>	<p>Subjecte 1: <i>En ningún momento, de hecho todo lo contrario, es algo más que una actividad, realmente han hecho sentir la colla como mi familia.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Mai m'he sentit rebutjat, marginat o exclòs dins de la colla. Si es donés el cas, deixaria Castellers de Terrassa, ja que estar en un lloc on em senti així no voldria conviure-hi gens</i></p> <p>Subjecte 3: <i>No, nunca me he sentido ni marginado, ni reusado, ni rechazado ni nada, me he podido llevar mejor o peor con alguien, pero rechazado o marginado en la colla no, si pasara me parecería una cosa muy fuerte la verdad.</i></p>	<p>Els 4 subjectes neguen haver-se sentit rebutjats, marginats o exclosos dins la colla. En el cas del subjecte 1 verbalitza que contràriament això s'ha sentit en família. El subjecte 2 puntualitza que si es donés el cas deixaria la colla perquè no si sentirà a gust. I el subjecte 3 menciona que si això</p>

	<p>Subjecte 4: <i>No, en cap moment.</i></p>	<p>arribes a passar, li semblaria surrealista.</p>
<p>Creus que totes les colles Castelleres son integradores? Perquè? Com creus que ha de ser o què creus que ha de tenir una colla per a ser integradora?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Creo que todas las collas culturales son integradoras por el hecho de ser culturales, aun siendo una colla en la que la gente vaya a hacer la actividad y luego no hagan más vida social, es un efecto integrador dentro de la cultura. Si luego tienen la misma suerte que yo también serán integrados socialment.</i></p> <p><i>Para mí lo primero que debe tener una colla para ser integradora es el buen rollo, si todo está bien lo de más viene solo, facilita mucho el trabajo y la compenetración, lo segundo es compromiso y ganas de trabajar, creo que es fundamental, sin eso las actividades no saldrían adelante y la actividad cultural quedaría reducida a quedadas de actividades sueltas.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Cada colla té els seus objectius específics i la integració no acostuma a ser aquest, malgrat es faci bandera d'això. Tot i això, n'hi ha que inverteixen més esforços que d'altres.</i></p> <p><i>Perquè una colla sigui integradora cal que tingui conscient que cada persona nouvinguda ja sap coses i que no se l'ha de tractat com un ésser inferior i dèbil. Cal tractar-lo amb respecte, comprensió i assertivitat. Un exemple seria compartir la seva cultura amb la catalana i veure en quins punts les dues coincideixen i en quines no.</i></p>	<p>El subjecte 1 pensa que totes les colles culturals son integradores pel fet de ser culturals i que es necessari per ser integradores el bon ambient, el compromís i les ganes d'assolir objectius.</p> <p>El subjecte 2 opina que dins dels objectius específics de les colles castelleres, la integració no es una prioritat, tot i que n'hi ha que ho són mes que d'altres. En la seva opinió la consciencia del col·lectiu en la igualtat entre persones, es fonamental. Igual que també ho és el respecte, la comprensió i l'assertivitat.</p> <p>El subjecte 3 pensa que totes en major o menor mesura són integradores i recorda que una manera de que ho siguin es el fet de</p>

	<p>Subjecte 3: <i>Yo creo que son todas integradoras, al menos la mayor parte de las collas siempre tienen a alguien o a un grupo de personas que tienen carácter integrador, pero sí que pienso (como he dicho antes), que debería de implicarse más toda la gente, no que solo se encargara un grupo. Pero entiendo que al ser un colectivo con mucha gente es normal que haya grupos y que algunos sean más integradores que otros.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Crec que en general, de millor manera o pitjor, totes integren i comparteixen el seu sentiment comú.</i></p>	<p>que les persones del col·lectiu que la formen, tinguin el caràcter integrador.</p> <p>El subjecte 4 igual que l'anterior, també pensa que en menor o major mesura totes ho són perquè comparteixen un sentiment en comú.</p> <p>El 4 subjectes creuen que en general totes ho són, tot i que algunes més que d'altres.</p>
<p>Creus que els valors que te el món casteller ajuden al tarannà integrador de les colles?</p>	<p>Subjecte 1: <i>Si, porque son valores relacionados con el trabajo en equipo, el compañerismo, la inclusión...</i></p> <p>Subjecte 2: <i>Sí, ja que afavoreixen la diversitat de cultures i pensaments, i això és una de les eines clau.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Pienso que los valores del món casteller tienen mucha parte integradora, aunque siempre se pueden mejorar.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>Si, estic segura de que si, tot i que sempre es poden millorar les coses, doncs no tot és perfecte.</i></p>	<p>Tots 4 subjectes creuen que els valors del món casteller ajuden al tarannà integrador de les colles. El subjecte 1 menciona els valors relacionats amb el treball en equip, la companyonia, la inclusió. El subjecte 2 afirma que els valors castellers, afavoreixen la diversitat de cultures i pensaments i el subjecte 3 i 4 opinen que tot i que</p>

		són valors integradors, sempre es pot millorar.
Hi ha alguna dada més que consideris rellevant, que t'agradaria comentar i no se t'ha preguntat durant aquesta entrevista?	<p>Subjecte 1: <i>No, creo que ya lo he contado todo.</i></p> <p>Subjecte 2: <i>No, només agrair la feina de l'entrevistadora i que et serveixi d'utilitat les meves respostes.</i> <i>Visca els Castellers de Terrassa.</i></p> <p>Subjecte 3: <i>Solo comentar, que estoy muy contento con mi colla y que siempre seguiré allí hasta que el cuerpo aguante, como siempre digo.</i></p> <p>Subjecte 4: <i>No, crec que ja estat tot dit.</i></p>	

Taula 4

Preguntes, respostes i dades significatives de les entrevistes a professionals de l'àmbit social.

Preguntes	Respostes explícites	Dades significatives
Educadora social externa al món Castellèr:	Subjecte 9: <i>No massa, no formo part de cap colla.</i>	

<p>Coneixes el món casteller? Formes part d'alguna colla?</p>		
<p>Educadora social externa al món Casteller: Si tu haguessis d'integrar, utilitzaries el món casteller com a eina (es a dir, portar-lo o derivar-lo a una colla castellera)?</p>	<p>Subjecte 9: <i>Sí, em sembla una bona opció.</i></p>	
<p>Educadors socials membres dels Castellans de Terrassa: Com a Educadora Social que formes part d'una colla castellera, quina és la teva opinió sobre la relació de ser membre d'una colla</p>	<p>Subjecte 5: <i>Des del món social, puc considerar que el fet de ser membre d'una colla castellera et pot proporcionar formar part d'una comunitat que disposa d'una estructura concreta, organització, valors, identitat, normes, entre d'altres i et permet poder formar part d'aquests de la mateixa manera, que et permet millorar les relacions interpersonals. A més, et proporciona habilitats que posteriorment pots posar en pràctica a un món més ampli dins la societat (relacionar-te amb més persones, conèixer noves entitats, millorar la participació social).</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Com a educadora social considero que la tasca social que exercim és molt important en tots els sentits, ja que personalment no em trec mai "el</i></p>	<p>El subjecte 5, comenta que es pot proporcionar formar part d'una comunitat amb unes estructura concreta, organització, valors, identitats i normes formar part del col·lectiu i millorar relacions interpersonals i habilitats socials.</p> <p>El subjecte 6, creu que el fet de tenir un sentiment de pertinença al territori, a l'activitat pròpia, al col·lectiu i a la cultura popular i</p>

<p>castellera i la integració social?</p> <p>Educadora social externa al món Casteller:</p> <p>Com a Educadora Social, quina es la teva opinió sobre la relació de ser membre d'una colla castellera i la integració social?</p>	<p><i>barret” d’educadora. Això implica que trasllado els meus coneixements i valors professionals allà on intervinc, des d’acompanyar per pal·liar les desigualtats socials com afavorir la incorporació i integració de les persones noves a la colla. D’altra banda, per experiència personal tant com a persona nova en una colla, fa 5 anys, com a membre de la colla que acull a persones nouvingudes, penso que la feina que es fa des de les colles castelleres per vetllar pel sentiment de pertinença al territori, a l’activitat pròpia, al grup amb qui es relacionen i a la cultura popular i tradicional, té molt de pes fent que les persones nouvingudes s’integrin i formin part completament de la societat on viuen.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Les colles castelleres són un agent socialitzador de primer nivell. Es tracta d’un espai en el qual degut a la pròpia pràctica castellera has de socialitzar i crear lligams amb les persones que formen part del mateix col·lectiu. Cal tenir en compte que les colles castelleres degut a la diversitat de persones que les componen acostumen a ser un reflexe de la societat en la qual estan adscrites. Per exemple una colla de Terrassa és una “mini representació” de les persones que viuen a la ciutat i per tant pel simple fet de ser membre d’una colla castellera i relacionar-se, una persona està més integrada del que pot estar una persona que no formi part d’un col·lectiu casteller.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>El fet d’estar en un col·lectiu format per persones de diferents edats, sexes, entorn cultural... Ajuda a la integració dels seus membres a la seva ciutat, al col·lectiu, a conèixer persones d’altre colles, altres poblacions, etc.</i></p>	<p>tradicional fa que t’integris en la societat.</p> <p>El subjecte 7, opina que les colles castelleres poden funcionar com agent socialitzador ja que hi ha espais d’interacció amb les persones, diversitat i pertinença al col·lectiu.</p> <p>El subjecte 8 pensa que la relació es per la diversitat, pertinença al municipi, al col·lectiu, augment de la xarxa social, coneixença del territori.</p> <p>El subjecte 9 també creu que la relació ve donada per la pertinença a un col·lectiu i col·laborar per un objectiu comú.</p>
---	---	---

	<p>Subjecte 9: <i>Penso que és una molt bona manera de sentir-se part d'un grup, de col·laborar per un objectiu comú.</i></p>	
<p>Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa i educadora social externa al món casteller:</p> <p>Des del teu punt de vista, penses que els valors que formen part del món casteller tenen relació amb els valors del món de l'educació social? Perquè?</p>	<p>Subjecte 5: <i>Si, perquè es treballen i fomenten diversos conceptes com son: la igualtat, l'organització horitzontal, la integració, cohesió de grup, diversitat, entre d'altres. Busquen una mirada semblant.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Sí tenen relació perquè en definitiva, a les colles castelleres, totes les persones hi tenen lloc, hi tenen cabuda i són vàlides per fer diferents activitats o posicions. De la mateixa manera que a la vida, que tenim capacitats i habilitats diverses, per enriquir i formar part de la societat.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Trobo que hi ha paral·lelismes i aprenentatges intrínsecs en el món casteller que són molt valorats per les persones que formem part del món social. El treball en equip per aconseguir un èxit comú ja implica el tenir en compte a l'altre, fugint de l'individualisme que sovint impregna la nostra societat del moment. Si he de destacar però un valor del món casteller que considero cabdal per a tota professional del món social és el valorar les diferents capacitats de cada persona. En una colla castellera, igual que en tot col·lectiu cada persona té punts forts i d'altres que no tant i justament dins del món casteller s'aprofita aquesta diversitat no només per a la consecució de les estructures que necessiten persones de diferents tipologies, alçades i constitucions en funció de</i></p>	<p>El subjecte 5 pensa que busquen una mirada semblant : la igualtat, l'organització horitzontal, la integració, cohesió de grup, diversitat...</p> <p>El subjecte 6 opina que es pel perfil acollidor, ja que hi ha cabuda per a tothom i es potencia les capacitats i habilitats diverses per enriquir societat.</p> <p>El subjecte 7, ho enfoca al treball en equip per objectiu comú doncs implica tenir en compte l'altre (no individualisme). També el fet de valorar les diferents capacitats de cada persona aprofitant la diversitat.</p>

	<p><i>la posició que ocupi sinó que també en altres tasques necessàries i vitals per al funcionament del dia a dia de la colla com l'equip de músics, la paradeta de marxandatge de la colla, la comissió sanitària, la comissió de comunicació, etc.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>A una colla castellera l'edat, el sexe, la teva condició física, etc. no té importància. Tothom suma i tothom té un paper important en la construcció d'un castell o en la dinàmica de la colla. Estàs en un grup de persones que formen part de la societat amb un paper cultural i social molt important.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>Sí, perquè treballa a partir de les capacitats i possibilitats de cada persona, perquè puguin donar allò millor de cadascú. L'ajuda mútua, el treball en equip, la inclusió, la comunitat.</i></p>	<p>El subjecte 8 ho relaciona amb la diversitat i cabuda per a tothom i el paper cultural i social.</p> <p>El subjecte 9 ho encaixa amb les capacitats i possibilitats de cada persona (diversitat), amb l'ajuda mútua, el treball en equip, la inclusió i la comunitat.</p> <p>Tots es subjectes estan d'acord en la relació dels valors del món casteller amb els de la ES.</p>
<p>Educadors socials membres dels Castellans de Terrassa i educadora social externa al món casteller:</p> <p>En el teu parer, penses que la diversitat present al món casteller és un element que facilita la</p>	<p>Subjecte 5: <i>Si, perquè el fet d'haver tanta diversitat d'opinions, maneres de viure, mirades, ideologies, pensaments, entre tantes, facilita la possibilitat de vincular-te a diferents grups i sentir-te part d'ells en el que et sentis més identificat.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Sí, perquè les colles castelleres reben a totes les persones i les ensenyen per a que formin part de l'activitat castellera. Traslladant també coneixements culturals, idiomàtics, etc. I estenent una xarxa social per a que estableixin relacions de confiança i amistat.</i></p>	<p>Subjecte 5: La diversitat ajuda a que hi hagi diferents tipus de persones i que es pugin vincular amb el grup on es sentin més identificats</p> <p>Subjecte 6: hi ha cabuda per a tothom, ensenyança de coneixements culturals, idiomàtics... xarxa social amb relacions de confiança i amistat.</p>

<p>integració social de persones nouvingudes?</p>	<p>Subjecte 7: <i>Totalment, si com he explicat abans una colla castellera és un reflex de la realitat social del moment, aquesta diversitat apropa a les persones nouvingudes a la realitat de la ciutat on viuen. Gràcies a formar part d'una colla castellera, les persones nouvingudes poden conèixer la diversitat social que hi ha al mateix entorn en el que viu.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>Evidentment. Com ja he dit, tothom suma, sigui quina sigui la seva procedència, el seu nivell cultural, sexe, edat... formar part d'un grup que es mou en situacions socials molt concretes facilita que les persones entrin en una dinàmica que facilita el seu contacte amb la societat.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>Evidentment que sí, crec que és una manera ràpida de poder-se integrar.</i></p>	<p>Subjecte 7: Apropar a la realitat que es viu a la societat i conèixer la diversitat social del entorn</p> <p>Subjecte 8: Cabuda per a tothom, situacions socials i culturals que faciliten el contacte amb la societat</p> <p>Subjecte 9: Manera ràpida d'integrar-se</p> <p>Per tant tots els subjectes creuen que la diversitat es un element que facilita la integració de persones nouvingudes, doncs no hi ha discriminació i aporta aspectes positius.</p>
<p>Educadors socials membres dels Castellans de Terrassa i educadora social externa al món casteller:</p>	<p>Subjecte 5: <i>Com a comunitat global castellera considero que existeixen uns valors de respecte i igualtat per totes les persones, encara que a nivell individual de colla, cadascuna d'elles ho gestiona a la seva pròpia manera. Personalment, considero que no en totes les colles pot existir aquest clima de respecte envers altres persones. Tot i així, cal dir que mai abans tampoc he pogut viure-ho des de dins amb una altra colla que no fos la meua. Perquè una colla sigui</i></p>	<p>Subjecte 5: No, tot i que la comunitat global castellera té valors de respecte i igualtat, no en totes les colles pot existir. Per a que sigui integradora, s'ha de basar en el respecte, la igualtat i la diversitat.</p>

<p>Creus que totes les colles Castelleres són integradores? Perquè?</p> <p>Com creus que ha de ser o què creus que ha de tenir una colla per a ser integradora?</p>	<p><i>integradora, des del meu punt de vista, es clau i s'ha de basar en el respecte, la igualtat i la diversitat.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Les colles castelleres o en general els grups de cultura popular som una representació de la societat, per tant, no tots els grups ni totes les persones són integradores.</i></p> <p><i>Per a ser integradores considero que cal tenir un equip preparat, que doni la benvinguda i les aculli. Tanmateix, podem ser un canal cap a altres serveis, com escoles, SS, etc.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Les colles castelleres són el reflex de la societat. Per tant en aquestes hi ha persones que per la seva trajectòria vital i degut als seus aprenentatges culturals té maneres diferents d'entendre la integració. Dins de les mateixes colles castelleres hi ha persones que tenen més sensibilitat que altres respecte diferents temes, com pot ser el gènere i/o la integració. Així doncs en funció del moment una colla pot ser molt integradora o molt poc. Crec que és important que dins del si de les mateixes colles castelleres es fomentin les dinàmiques d'integració de les diferents persones membres d'aquestes siguin quines siguin les seves característiques. d'aquesta manera es pot fomentar la sensibilitat i empatia entre els diferents membres de la colla aconseguint així que aquesta entitat sigui més inclusiva. Maneres de generar aquestes dinàmiques n'hi ha de ben diferents: xerrades, tallers conjunts,</i></p>	<p>Subjecte 6: No, els grups de cultura popular són una representació de la societat i no tothom es integrador. Per a que sigui integradora a de tenir un equip preparat per la benvinguda i l'acollida, a més d'un canal facilitador.</p> <p>Subjecte 7: és un reflexa de la societat i no tothom es integrador, per tant depenent del moment de la colla pot ser molt o poc integradora. Importància de fomentar dinàmiques d'integració mitjançant xerrades, tallers, cinefòrums... per fomentar la sensibilitat i la empatia i fer la entitat mes inclusiva eliminant prejudicis i estereotips.</p> <p>Subjecte 8: No, tot i no rebutjar a ningú n'hi ha d'elitistes i no donen cap funció. Les colles han de ser obertes, cabuda per a tothom.</p>
---	---	---

	<p><i>cinefòrums, etc. Tantes activitats com sigui possible per a eliminar prejudicis i estereotips arrelats culturalment.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>Per la meva curta experiència no totes les colles castellers son integradors. Hi ha colles molt elitistes a l'hora d'agafar nous membres i que, no rebutgen a ningú però no els donen cap paper dins la dinàmica de la colla. Una colla ha d'estar oberta a tothom, no pots tancar la porta a ningú ja que hi ha moltes posicions en un castell on pots fer falta i, a més, hi ha activitats paral·leles on hi pot participar i col·laborar tothom.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>Penso que així hauria de ser, perquè el seu objectiu és el d'unir el màxim de forces per assolir un fi comú. Tothom compta i tothom és important. Oberta a rebre nous membres, acollidora.</i></p>	<p>Subjecte 9: Pensa que hauria de ser així per assolir l'objectiu en comú. Ha de ser oberta i acollidora.</p> <p>Els 4 educadors socials membres d'una colla castellera, opinen que no totes les colles son integradores. Per a ser-ho han de ser obertes a tothom, han de tenir un equip preparat per a l'acollida, basar-se en valors com el respecte, la igualtat i la diversitat i fomentar i formar a la gent en dinàmiques d'integració.</p> <p>L'educadora social externa al món casteller fa entendre que tampoc creu que totes les colles siguin integradores tot i que opina que hauria de ser així.</p>
<p>faEducadors socials membres dels</p>	<p>Subjecte 5: <i>Son totes aquelles persones que et faciliten la teva entrada i primer contacte amb la colla castellera, facilitant les funcions, metodologia de treball,</i></p>	<p>Els 4 subjectes tenen clars que és un grup de persones dins d'una colla, encarregats de fer l'acollida</p>

<p>Castellers de Terrassa: Què es el comitè de benvinguda? Com s'organitza, quin es el seu funcionament?</p>	<p><i>integració, entre d'altres. Esta format per un grup representant de persones de la colla.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Són un grup de persones de la colla, amb tarannà sociable i agradable, que s'encarreguen d'acollir a les persones noves a la colla. Els hi ensenyen l'activitat, on poden trobar el que necessitin (banys, faixes, etc.), els presenten als equips de pinya i a altres persones de la colla, i els acompanyen durant els primers assaigs per ensenyar les posicions. També s'informa dels riscos de la pràctica casteller, de les activitats pròximes, del funcionament intern, etc. La funció equivaldria a fer de padrí o de padrina, fins que trobi un grup on es senti còmode. També es recullen dades personals per donar d'alta a l'assegurança.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Els comitès de benvinguda són grups de persones encarregades de realitzar l'acollida de les noves incorporacions a les colles castelleres, creats amb la voluntat de que aquestes persones es sentin integrades en el col·lectiu casteller i així poder augmentar la massa social de l'entitat. Entenc que a cada colla s'organitzarà de diverses maneres, per la meva experiència normalment aquests s'han organitzat depenent de l'àrea d'interne que vetlla per la cohesió i bon ambient entre els membres de la colla. Les persones que formen part de la comissió de benvinguda normalment són escollides per a que representin diferents sectors de la colla, algú de jovent, famílies, homes, dones o fins i tot canalla gran. El funcionament és simple, quan arriba algú nou a la colla, la tasca</i></p>	<p>a nous membres i explicar el funcionament i dades importants de la colla.</p>
---	---	--

	<p><i>de les persones que formen la comissió de benvinguda, es dirigir-se a aquesta persona i presentar-se, li ensenyen el local, el funcionament de la colla i fan de nexa cohesionador presentant a la persona que acaba d'arribar a altres membres de la colla durant un temps determinat.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>És el grup de persones designades per la colla per ajudar a un nou membre a que es trobi a gust i conegui poc a poc a la resta de persones que en formen part. No tinc massa clar com s'organitza i quin és el seu funcionament però crec que tenen uns protocols de manera que cap persona que vingui per primera vegada a la colla es senti sola o perduda.</i></p>	
<p>Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa:</p> <p>Perquè els Castellers de Terrassa teniu comitè de benvinguda? Des de quan existeix aquest comitè? Quin va ser el motiu de crear-lo?</p>	<p>Subjecte 5: <i>Quan jo vaig arribar a la colla ja existia, pel que no se quan es va crear, però suposo que es va fer per ajudar la integració de persones que arribessin noves a la colla.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Perquè, tot i que la colla és integradora, cal repartir les funcions per donar a l'abast o totes les activitats simultànies que succeeixen durant un assaig: muntar pinyes, muntar castells, tenir cura de la canalla.</i></p> <p><i>A Castellers fa més d'una dècada que existeix i es crea amb l'objectiu de seguir millorant i ser més eficaces en aquesta línia.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Els Castellers de Terrassa com moltes altres colles, ens ha preocupat des de sempre que les persones que arriben al local es sentin integrades per això entenem que és necessària la funció que fan els comitès de</i></p>	<p>El subjecte 5 i 8 no tenen clar el perquè hi ha comitè de benvinguda i quan es va crear.</p> <p>El subjecte 6 menciona la importància de repartir i derivar funcions dins d'una colla i apunta que fa més d'una dècada de l'existència del comitè de benvinguda, per a seguir millorant i ser més eficaços en aquest línia</p> <p>El subjecte 7 comenta que el comitè de benvinguda es va crear per a que els nous membres se</p>

	<p><i>benvinguda. No obstant no sempre n'hi ha hagut una comissió pròpiament dita. Sovint s'hi ha encarregat una persona de les noves incorporacions o s'ha propiciar que aquesta acollida la realitzin tots els membres de la colla sense determinar aquesta tasca en concret en algú. Tot i destinar-hi esforços hi ha hagut ocasions en la que persones que s'han acabat vinculant a la colla no han sentit una bona rebuda, per aquest motiu des de fa uns anys (caldría mirar la composició dels diferents òrgans de govern per saber exactament quan) s'ha obtat per tenir un grup de persones que s'encarreguin de fer aquesta tasca.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>No et puc contestar perquè no ho sé.</i></p>	<p>sentin integrats i al·lega que no sempre n'hi ha hagut i que es va formar per assegurar l'acollida en l'arribada d'un nou membre</p>
<p>Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa: Creus que els Castellers de Terrassa són una colla integradora? Quins indicadors fan que pensis així?</p>	<p>Subjecte 5: <i>A nivell personal, considero que es una colla integradora i facilita el primer contacte de les persones, sobretot nouvingudes, dins d'aquesta. Tot i així, existeixen múltiples grups dins de la comunitat castellera i penso que mancaria cohesió envers els diversos grups.</i></p> <p><i>Els indicadors que fan que tingui aquesta visió ha estat la pròpia experiència, ja que sempre m'he sentit integrada, encara que he pogut apreciar diferents grups de persones i la poca cohesió i comunicació entre aquests.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Sí perquè la majoria de gent que ve, que arriba fins a nosaltres, es queda. I perquè hi ha persones que han provat varies colles i a la nostra s'hi ha quedat perquè s'hi senten millor acollides.</i></p>	<p>Subjecte 5: des de la seva pròpia experiència, si, creu que es integradora i es facilita el primer contacte. Però dins del col·lectiu es formen diferents grups i haurien de ser mes cohesionats entre ells.</p> <p>Subjecte 6: Si, perquè les persones que arriben a la colla s'hi queden perquè es senten acollides. Al·lega que algunes persones ja havien provat en</p>

	<p>Subjecte 7: <i>Els orígens dels Castellans de Terrassa ja es remonten en uns principis integradors, als anys 80 època en la que hi havia una forta estigmatització cap a les persones provinents d'Andalusia (anomenades "xarnegos" per alguns) hi havia persones que consideraven que aquestes eren menys vàlides per a fer castells, el mateix passava amb la participació de la dona. En ambdós casos, la colla dels Castellans de Terrassa va començar comptant amb tothom, sense desprestigiar a ningú per el seu origen, classe social i/o gènere. Aquests valors, s'han mantingut avui en dia, recordo quan algun dia jo mateix de jove vaig fer un comentari desafortunat un dels veterans de la colla em va fer reflexionar sobre el que acabava de dir. També caldria destacar la gran quantitat de tallers / col·laboracions que la colla realitza als barris perifèrics de la ciutat i amb persones amb diversitat funcional. Per aquests indicadors i també per la necessitat de sumar persones al si de la colla, entenent la dificultat extra que això comporta quan convius amb una altra colla de la ciutat crec que el tarannà dels Castellans de Terrassa és totalment integrador, tot i que com tothom hem comès errors i de vegades ens ha calgut una mica més.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>Són una colla integradora perquè de seguida veus que les persones que en formem part som de procedències i entorns molt diferents. Hi ha persones de totes les edats, de tots els sexes i tothom té un paper a la colla. Sóc coneixedora que a la colla hi ha persones que provenen de l'altra colla de la ciutat i que en van marxar per no sentir-se còmodes o per no tenir cap paper dins la colla.</i></p>	<p>altres colles i no s'havien sentit així.</p> <p>Subjecte 7: si, ja que son pioners en integrar gent de fora de Catalunya i de la integració de la dona en el món casteller, amb un tarannà integrador que avui dia fa que aquets valors es mantenen des de l'origen. També puntualitza els tallers i col·laboracions que es realitzen als barris perifèrics i amb persones amb diversitat funcional.</p> <p>Subjecte 8: Si, ja que dins de la colla hi ha persones d'arreu i amb pensaments, ideologies i cultures molt disperses es a dir hi ha molta diversitat present a la colla. Com a puntualització esmenta que hi ha membres que venen d'altres colles castellers on no es sentien a gust o no tenien cap paper.</p>
--	--	---

		Per tant els 4 subjectes opinen que els Castellers de Terrassa son una colla integradora, per els valors que existeixen des de la fundació, per l'acollida que reben els nous membres (ja que es queden), per la diversitat present i existent a la colla i pels tallers i col·laboracions a diferents col·lectius vulnerables.
Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa: Quins aspectes milloraries en el funcionament del Castellers de Terrassa per a la integració de persones nouvingudes?	Subjecte 5: <i>Aspectes a millorar: seguiment i acompanyament continu durant un temps de la persona nouvinguda, i no únicament en el moment d'entrar a la colla.</i> Subjecte 6: <i>El que jo proposaria és fer més difusió de la nostra pràctica i valors a les persones nouvingudes vinculades a Creu Roja o a Càrites, per exemple, per a apropar-los la cultura popular i tradicional, que aprenguin l'idioma, etc.</i> Subjecte 7: <i>Crec que l'arma més potent per ensenyar quelcom és l'exemple, des del meu punt de vista les persones que estan al capdavant de l'entitat han de ser les primeres que actuïn d'una manera acollidora, intentant evitar prejudicis etnocentristes.</i>	Subjecte 5: seguiment i acompanyament continua Subjecte 6: difusió de la pràctica i els valors castellers a entitats, associacions o serveis que treballen en el col·lectiu de persones nouvingudes. Subjecte 7: les persones del capdavant de la colla han de predicar amb l'exemple acollidor. Teixir vincles amb associacions, entitats o serveis que treballen

	<p><i>Ara bé per poder evitar aquests prejudicis el primer que cal és saber identificar-los, per això crec que una bona opció és la de teixir més vincles amb altres entitats culturals de la ciutat. Teixir aliances amb l'associació de senegalesos de Terrassa o amb una associació cultural marroquí poden ser bons punts d'inici, tant per a donar a conèixer la nostra cultura com per a conèixer la de persones que poden ser nouvingudes.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>Com et deia, puc ser una mica crítica ja que penso que hi hauria d'haver un protocol molt clar de com acollir un nou membre mitjançant el comitè de benvinguda. Per sort, hi ha molts membres de la colla que són molt oberts i que et fan fàcil l'entrada però oficialment hauria de ser el comitè de benvinguda que t'acompanyés, que t'ensenyés el local, que et presentés els membres de la colla, et donés la documentació i t'expliqués les activitats, com funciona, et fes el teu "iman", etc. Facilitaria que persones que només venen a xafardejar es trobessin còmodes i els hi resultés fàcil l'entrada a la colla. Sempre sense ser massa invasius.</i></p>	<p>amb el col·lectiu de persones nouvingudes.</p> <p>Subjecte 8 Protocol clar de l'actuació del comitè de benvinguda</p> <p>Les propostes de millora són disperses però molt vàlides. La que es repeteix i per tant s'hauria de tenir més en compte, és la de teixir vincles amb associacions, entitats o serveis que treballen amb el col·lectiu de persones nouvingudes.</p>
<p>Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa i educadora social</p>	<p>Subjecte 5: <i>Diferents valors com són: cooperació, respecte, igualtat, diversitat, no estereotipar ni jutjar, etc.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Considero que els castells són una eina per a afavorir la integració de les persones nouvingudes.</i></p>	<p>Subjecte 5: valors</p> <p>Subjecte 6: eina per a la integració</p> <p>Subjecte 7: valors i eina per la integració</p>

<p>externa al món casteller:</p> <p>En què creus que pot ajudar o que creus que pot aportar el món casteller a l'Educació Social? Perquè ho valores?</p>	<p>Subjecte 7: <i>Crec que el món casteller té uns valors que van intrínsecament lligats als de l'ES. Així doncs veig el món Casteller com una eina molt potent per a la integració de les persones que formen part dels diferents col·lectius amb els que normalment treballem les educadores socials ja que es tracta de fer una activitat col·lectiva, on aprens i desaprens conceptes cada dia i sobretot estableixes relacions amb un gruix de persones molt diferent. Aspectes molts d'ells cabdals per a l'Educació Social.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>És una activitat socialment i culturalment molt important en el nostre país i això fa que els valors de les colles siguin uns valors molt rellevants perquè les persones treballin en la seva integració a la societat. Un dels pilars bàsics dels castellers és el treball en equip i això és vital per una societat que treballa perquè els seus membres visquin en la igualtat d'oportunitats.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>Pot ajudar en fer sentir a les persones que són importants, que són útils per a la seva comunitat.</i></p> <p><i>Ho valoro perquè no importa quina és la teva situació personal sinó el que puguis aportar al treball en equip.</i></p>	<p>Subjecte 8: valors</p> <p>Subjecte 9: ajudar a les persones a sentir-se útils. Ho valoro perquè no es te en compte la situació personal, si no la aportació al treball en equip.</p> <p>Tres dels subjectes creuen en la relació intrínseca dels valors del món casteller i la ES i dos dels subjectes també del món casteller com a eina per a la integració.</p>
<p>Educadors socials membres dels Castellans de Terrassa</p>	<p>Subjecte 5: <i>Sí, perquè son i formen part d'una identitat cultural del nostre territori i pot permetre a la persona tenir un primer contacte amb el significat</i></p>	<p>Subjecte 5: si per la identitat cultural del territori, pertinença a un col·lectiu, xarxa social</p>

<p>i educadora social externa al món casteller:</p> <p>Veus viable que les colles castelleres siguin una eina de l'Educació Social, per a la integració social de les persones nouvingudes?</p>	<p><i>cultura d'aquí. A més, com ja he comentat anteriorment, pot servir per integrar-se, sentir-se part d'un grup, millorar les relacions interpersonals, etc.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>Sí, i no només nouvingudes, sinó també persones amb capacitats diverses, persones estigmatitzades pel seu gènere o orientació sexual, etc.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Totalment, crec que caldria establir convenis de col·laboració entre Ajuntaments i entitats que treballen amb persones nouvingudes i colles castelleres. Convenis en els quals a partir de que les colles rebin alguns recursos, aquestes puguin acollir a persones derivades per a ser un ajut en el seu procés d'integració a la nostra ciutat. Es tractaria d'una proposta que no només beneficiaria a ambdues parts sinó que també seria una eina molt potent per lluitar contra el racisme, tant creixent desgraciadament en la nostra societat.</i></p> <p>Subjecte 8: <i>I tant. És un bon vehicle perquè les persones nouvingudes a una ciutat o al país coneixin les costums, l'entorn i els valors de la nostra societat.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>Sí, molt, però crec que falta informació.</i></p>	<p>Subjecte 6: si per a tots els col·lectius vulnerables.</p> <p>Subjecte 7: Si, proposa elaborar convenis de col·laboració amb associacions, entitats o serveis que treballen amb el col·lectiu de persones nouvingudes i d'aquesta manera guanyar ambdues bandes i lluitar contra prejudicis</p> <p>Subjecte 8: Si, ja que es un vehicle per apropar-e a la cultura, costums valors i al territori</p> <p>Subjecte 9: Si però actualment manca informació</p> <p>Tots 5 subjectes creuen que les colles castelleres poden ser una eina per la ES, degut a la vinculació cultural al territori, la pertinença a un col·lectiu, per la xarxa social i pot ser un vehicle cap a la integració. Torna a sortir</p>
--	--	--

		la proposta de elaborar convenis de col·laboració amb associacions, entitats o serveis que treballen amb el col·lectiu de persones nouvingudes o vulnerables en general i es recrimina la manca d'informació envers les colles castelleres i l'accés aquestes.
<p>Educadors socials membres dels Castellers de Terrassa i i educadora social externa al món casteller::</p> <p>Hi ha alguna dada més que consideris rellevant, que t'agradaria comentar i no se t'ha preguntat durant aquesta entrevista?</p>	<p>Subjecte 5: <i>No.</i></p> <p>Subjecte 6: <i>A la nostra colla també hi ha una comissió d'equitat, que vetlla pel benestar i seguretat de totes les persones que la formen, fent seguiment i formació, i formant part de la comissió de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya.</i></p> <p>Subjecte 7: <i>Crec que l'entrevista ha estat molt completa i ben enfocada en el tema en qüestió. Simplement m'agradaria destacar que si l'objectiu de l'ES és la d'apropar la cultura a les persones amb les quals es treballa per a que aquestes puguin esdevenir el màxim d'autònomes en el si de la societat crec que les colles castelleres, i les de cultura popular en general, són una eina molt potent i que crec que cal tenir molt en compte.</i></p>	<p>Subjecte 6: comissió d'equitat per al benestar i la seguretat a tots els membres de la colla.</p> <p>Subjecte 7: destacar que les colles castellers i la cultura popular en general son una eina potent.</p> <p>Subjecte 9: es necessària més promoció i divulgació per facilitar l'accés al mon casteller.</p>

	<p>Subjecte 8:<i>No.</i></p> <p>Subjecte 9: <i>M'agradaria que es fes més promoció i divulgació per tal que es facilités l'accés al món casteller per part d'aquestes persones, sobretot a nens i nenes.</i></p>	
--	--	--

7. ANÀLISI I DISCUSSIÓ

En aquest apartat, es fa una anàlisi crítica dels resultats vinculant-los amb el marc teòric.

Primerament en el marc teòric es tracta el concepte d'integració, que recordant el seu significat segons el Grup d'enciclopèdia Catalana (s.f) fa referència a la incorporació en un sistema ja existent, d'altres components que no n'havien format part amb anterioritat o bé l'ampliació del sistema per introduir components externs. En aquest sentit, la integració esmenta, per exemple, a procediments i successos perquè els nouvinguts puguin incloure's a la societat. Vinculat amb la recerca, les persones nouvingudes podrien dur a terme aquest procés mitjançant una colla castellera, ja que segons l'experiència del subjecte 4:

“Fer-me membre dels Castellers de Terrassa, em va ajudar a adaptar-me a una nova ciutat, en poc temps em sentia integrada i acompanyada, per als bons moments i no tan bons”

En els resultats de les enquestes, el 97,6% dels enquestats no té cap problema en què vinguin persones nouvingudes com a nous membres de la seva colla, per tant és una opció vàlida per a dur a terme la integració de persones nouvingudes.

Seguidament i pel que fa al concepte d'integració social segons Barberà, Domènech i Garde (2018, p.19), que recordant-ho feia referència a:

“tot procés dinàmic i multifuncional que possibilita a les persones que es troben en un sistema marginal, a participar en el nivell mínim del benestar social i vital assolit en un determinat país”

Segons els resultats de les enquestes, el 95,2% dels enquestats (159 persones), creu que ser membre d'una colla castellera ajuda a integrar-se socialment i que després d'una temporada a la colla castellera, el 67,1% (112 persones) creuen que té un sentiment de pertinença al col·lectiu, el 58,7% (98 persones) opinen que els nous membres, després d'una temporada han ampliat la seva xarxa i vida social, el 56,9% (95 persones) pensen que se senten integrats, el 54,5% (91 persones) creuen que possiblement a través de la colla la persona ha començat a ser més activa en el seu temps d'oci i de participar d'altres activitats i el 22,2% (37 persones) creuen que tenen sentiment de pertinença al territori.

Tenint en compte els resultats obtinguts, ser membre d'una colla castellera sembla molt bona opció per a la integració social de les persones nouvingudes i si a més es té en compte l'experiència del subjecte 3, queda molt clar que una colla castellera pot fer de vehicle per a la integració social:

“Si, definitivamente gracias a la colla me he sentido muy integrado socialmente en el municipio de Terrassa, la verdad es que me siento agradecido.”

Vinculat amb els conceptes anteriors, en el marc teòric també es fa referència al nivell mínim de benestar social, on es té en compte per una banda, els ingressos econòmics, l'educació i domicili, per altre la no dependència a la família o feina, i per últim **una xarxa social de vida ciutadana sense discriminacions**. El subjecte 1 amb la seva experiència ens explica que tot i que tenia cobert l'educació, els ingressos econòmics, el domicili i la no dependència a la família i a la feina, li mancava la xarxa social, fins que es va fer als Castellers de Terrassa:

“Pues habiendo venido a trabajar sin conocer a nadie, ni si quiera a mi compañera de piso que fue la que me metió aquí, la conocí el mismo día que a los castellers, estaba claro que éste iba a ser mi nuevo mundo. Yo creí que tan sólo iba a suponer una actividad extra después del trabajo, pero rápidamente hice vida social tanto dentro como fuera de la colla. Al principio estaba con gente en los ensayos, pero el resto de los días estaba solo en casa, realmente no tenía amigos al llegar a la ciudad, pero eso cambió rápidamente, día tras día y ensayo tras ensayo. Después de los ensayos iba socializando cada vez más y sin darme cuenta ya estaba haciendo planes con gente de la colla, fuera de castellers aumentando así mi vida social, es decir que podría decirse que realmente castellers a cambiado mi vida”.

Novament en relació amb els dos primers conceptes, es troba el d'aculturació, que es pot definir com el procés d'igualació centrat en **l'aprenentatge cultural de les formes d'actuació i comportament** més usuals de la cultura. El subjecte 7 ens explica:

“una colla castellera és un reflex de la realitat social del moment, aquesta diversitat apropa a les persones nouvingudes a la realitat de la ciutat on viuen. Gràcies a formar part d'una colla castellera, les persones nouvingudes poden conèixer la diversitat social que hi ha al mateix entorn en el que viu.”

Per tant i tenint en compte al subjecte 7, a la colla castellera en ensenyar-te el funcionament d'aquesta, a més de l'aprenentatge cultural, aprenents les formes d'actuació i comportament de la societat que et rodeja.

Per la seva banda, el sistema de **valors** és te'n compte com la font més important d'integració i com l'element més estable dels sistemes socioculturals, considerant que el sistema de valors garanteix l'adaptació subsegüent de qualsevol element distorsionador o de tensió en el nou equilibri social (Solé et al., 2002, pp. 4-16). En el món casteller hi ha un sistema de valors molt ampli, és per això que és tan enriquidor. En les entrevistes algunes de les respostes relacionades amb el tema són:

Subjecte 1: “ los valores relacionados con el trabajo en equipo, el compañerismo, la inclusión...”

Subjecte 7: “Trobo que hi ha paral·lelismes i aprenentatges intrínsecs en el món casteller que són molt valorats per les persones que formem part del món social. El treball en equip per aconseguir un èxit comú ja implica tenir en compte a l'altre, fugint de l'individualisme que sovint impregna la nostra societat del moment. Si he de destacar, però un valor del món casteller que considero cabdal per a tota professional del món social és valorar les diferents capacitats de cada persona. En una colla castellera, igual que en tot col·lectiu cada persona té punts forts i d'altres que no tant i justament dins del món casteller s'aprofita aquesta diversitat no només per a la consecució de les estructures que necessiten persones de diferents tipologies, alçades i constitucions en funció de la posició que ocupi sinó que també en altres tasques necessàries i vitals per al funcionament del dia a dia de la colla com l'equip de músics, la paradeta de marxandatge de la colla, la comissió sanitària, la comissió de comunicació, etc.”

Subjecte 8: “És una activitat socialment i culturalment molt important en el nostre país i això fa que els valors de les colles siguin uns valors molt rellevants perquè les persones treballin en la seva integració a la societat. Un dels pilars bàsics dels castellers és el treball en equip i això és vital per una societat que treballa perquè els seus membres visquin en la igualtat d'oportunitats.”

Pel que fa al concepte d'integració cultural, en el marc teòric fèiem referència al fet que l'adquisició d'hàbits culturals aliens no té per què significar l'adopció de la identitat ètnica, cultural o nacional i per tant, es pot considerar la necessitat d'afegir relacions socials, vinculat amb això, en els resultats de les enquestes el 75,4% dels enquestats opina que el motiu principal pel qual s'arriba a integrar-se mitjançant una colla castellera és pel cercle d'amistats que es crea, és a dir la xarxa social. Seguint amb el concepte d'integració cultural, es pot considerar la necessitat d'afegir relacions de participació en organitzacions creant l'existència d'una identitat col·lectiva compartida, amb la finalitat de cohesionar a la societat, generant un sentiment de grup i de pertinença, segons el qual tots els grups es reconeixen a si mateixos i són reconeguts pels altres com a part integrant de la comunitat. En aquest sentit el 52,7% dels enquestats, pensen que la integració és deguda a l'objectiu en comú i el 41,9% per la vinculació cultural i tradicional del territori (Solé et al., 2002, p. 22).

Deixant de banda aquesta part del marc teòric i centrant-nos en el món casteller, es feia referència als assajos, actuacions i altres trobades organitzades per la colla, com a espais idíl·lics d'integració. En aquest sentit, hi ha molta veritat en aquesta frase, ja que segons l'experiència del subjecte 1:

“el primer día que fui a local me presentaron al presidente de la colla y al encargado del local, estuve hablando con ellos y me enseñaron el local y me contaron cosas de los castellers, después me dijeron que el ensayo iba a comenzar, que si quería mirar o participar y en base a mí nula experiencia decidí mirar, pero la gente se me iba acercando y preguntado cosas y al poco rato estaba enfajado y haciendo mi primera prueba, no me lo podía creer!”

Vinculat amb aquestes trobades, en el marc teòric es diu que són espais idíl·lics per la integració, pel fet que és en aquest moment és on s'agrupen persones de totes les edats, cultures, ètnies... on comparteixen valors i objectius en comú. Segons els resultats de les enquestes, el 71,9% dels enquestats opina que el motiu principal pel qual s'arriba a integrar-se mitjançant una colla castellera és per la diversitat de persones (edats, cultures, ètnies...) que formen una colla castellera, el 61,7% pels valors del món casteller i el 52,7% pensen que és per l'objectiu en comú.

Per tant, tenint en compte els resultats es podria ratificar l'afirmació de la coordinadora de colles castelleres de Catalunya del fet que: *“Les colles castelleres hem esdevingut espais de **solidaritat, cohesió social i integració, especialment de persones novingudes**, a les quals oferim la possibilitat de relacionar-se, comprendre millor els trets propis i els costums de la societat catalana i participar activament en el manteniment d'una activitat vinculada a la cultura popular i tradicional del nostre país. D'aquesta manera, l'activitat castellera reforça l'arrelament dels castellers i dels afeccionats al fet casteller a un país amb unes tradicions i unes maneres de fer pròpies”* (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012 p.2

Perquè també com a dada important relacionada, es troba que la major part dels enquestats, el 76%, que suposa 127 persones, valora com a molt important la integració de les persones en formar part d'una colla castellera.

Seguint amb la mateixa línia, però centrant-se en l'entitat dels Castellers de Terrassa, aquets consideren els castellers com un **col·lectiu heterogeni de persones on la solidaritat i la integració, entorn un objectiu comú**, donen a les colles castelleres unes característiques úniques dins del món associatiu de Catalunya, i consideren que en cap altre lloc podem trobar gent de qualsevol condició social, ideologia, edat, gènere, característiques físiques o procedència, unida en la participació en una festa popular. A més s'identifiquen amb com una colla inclusiva on tothom i té el seu lloc, familiar i acollidora (Castellers de Terrassa, s. f.). En referència amb aquest mateix tema, el subjecte 8 diu:

“El fet d'estar en un col·lectiu format per persones de diferents edats, sexes, entorn cultural... Ajuda a la integració dels seus membres a la seva ciutat, al col·lectiu, a conèixer persones d'altre colles, altres poblacions, etc.”

De manera paral·lela, també trobem que els Castellans de Terrassa es descriuen com a una colla on tothom té cabuda hi és benvingut, sense cap mena de distincions, però tots units en l'objectiu comú de fer castells. Enllaçat amb això a les enquestes el 96,4% (161 persones), creuen que tothom pot formar part d'una colla castellera. Una evidència de l'afirmació dels Castellans de Terrassa, ens la dona el subjecte 1 amb la seva experiència:

“si el encuentro hubiese sido incómodo o si quizá me hubiere limitado a mirar e irme, la decisión hubiese sido otra, pero me hicieron sentirme uno más desde el principio sin conocernos de nada y creo que ese fue el verdadero motivo, el sentirme acogido y a gusto, estaba claro que éste era mi sitio”

També es menciona que les colles castelleres són **obertes i inclusives**, i en elles es duu a terme una activitat on tothom és necessari, ja que totes les persones poden aportar alguna cosa, sense haver-hi dissemblança per raó de gènere, edat, condició social, raça, origen o creences polítiques i religioses. El subjecte 6 verbalitza:

“a les colles castelleres totes les persones hi tenen lloc, hi tenen cabuda i són vàlides per fer diferents activitats o posicions. De la mateixa manera que a la vida, que tenim capacitats”

Altrament, per la seva banda els Castellans de Terrassa, mencionen els antecedents d'inclusió de la colla des de la seva creació, referint-se a la figura de la dona dins del fet Castellans. En les enquestes es veu plasmat que la participació del gènere femení a estat gairebé idèntica al del masculí, evidenciant la plena inclusió de la dona al món casteller. En relació amb aquest tema, el subjecte 7 ens corrobora:

“Els orígens dels Castellans de Terrassa ja es remunten en uns principis integradors, als anys 80 època en la qual hi havia una forta estigmatització cap a les persones provinents d'Andalusia (anomenades “xarnegos” per alguns) hi havia persones que consideraven que aquestes eren menys vàlides per a fer castells, el mateix passava amb la participació de la dona. En ambdós casos, la colla dels Castellans de Terrassa va començar comptant amb tothom, sense desprestigar a ningú pel seu origen, classe social i/o gènere. Aquests valors, s'han mantingut”

Per altra banda, la recerca també s'enfoca a la part de més vinculació amb el col·lectiu o territori i fent referència al marc teòric, trobem que la coordinadora de colles castelleres de Catalunya (2012), afirma que la cultura, la tradició, la identitat i l'amistat, fan de nexse d'unió entre castellers. Segons els enquestats, un 47,3% (79 persones) veu important el fet de crear sentiment de pertinença a un col·lectiu, lligat amb el 38,9% (65 persones) de crear sentiment de pertinença a un territori. El subjecte número 5 també fa referència aquesta vinculació:

“les colles castelleres són i formen part d'una identitat cultural del nostre territori i pot permetre a la persona tenir un primer contacte amb el significat cultural d'aquí”

Pel que fa a aquesta línia, els Castellers de Terrassa, afirmen tenir una forta vinculació amb la ciutat i amb els barris i el subjecte 7 explica:

“caldría destacar la gran quantitat de tallers / col·laboracions que la colla realitza als barris perifèrics de la ciutat i amb persones amb diversitat funcional”

Un altre ítem del qual es parla en el marc teòric, és de la lleialtat i identificació dels membres amb la seva colla, mitjançant la convivència i les fites en comú i en preguntar a les enquestes veiem que el 47,9% (80 persones), s'apuntarien a una colla castellera d'un nou municipi de residència, si la llunyania amb la seva colla actual fos molt elevada, mostrant un alt nivell de vinculació amb la seva colla i el 21% (35 persones) han contestat amb un no rotund, apuntant que només tenen una colla, mostrant un fort vincle i nivell de pertinença amb la seva colla actual. El subjecte 3 s'expressa:

“Entrar en la colla supuso tener un ámbito social realmente muy grande, estar y sentirme bien. Actualmente para mi supone que es la colla en la que me quedo para siempre y no me pienso mover de allí, aunque actualmente no pueda ir, las cosas como son, esta es mi colla.”

Seguin amb el fet casteller, els valors són de gran importància, ja que el fet casteller engloba un ampli ventall de **valors** que difícilment es troben tots plegats en una mateixa activitat associativa, alguns d'ells són: el treball en equip, les relacions interpersonals, el compromís personal envers la resta del col·lectiu, la tolerància i el respecte a la diferència, la solidaritat personal i també col·lectiva, més enllà de l'activitat castellera, l'autoestima i la confiança envers els companys, la capacitat de comunicar-se, la importància de l'esforç personal per assolir un objectiu, el treball ben fet, l'esperit de superació, la lliure acceptació de la tasca assignada i l'autodisciplina i la importància de les fites col·lectives, perquè en els castells no hi ha resultat ni avaluació individual, i pel fet de ser una activitat on tothom és necessari, però ningú és imprescindible (Coordinadora de colles castelleres de Catalunya, 2012). Són moltes les evidències tant en enquestes, com en entrevistes de la importància que els valors tenen per aquesta recerca, tanmateix en aquest apartat puntualitzem les paraules del subjecte 9 (Educatore social externa al món casteller):

“es treballa a partir de les capacitats i possibilitats de cada persona, perquè puguin donar allò millor de cadascú. L'ajuda mútua, el treball en equip, la inclusió, la comunitat. Són alguns dels valors”

En el marc teòric la coordinadora de colles castelleres de Catalunya (1012) afirma que les colles castelleres promouen el civisme, ja que fomenten i posen en manifest tot un ventall de

valors humans fonamentals en la societat i amb un alt contingut pedagògic que es pot relacionar amb l'ES. Segons el subjecte 5:

“es treballen i fomenten diversos conceptes com són: la igualtat, l'organització horitzontal, la integració, cohesió de grup, diversitat, entre d'altres. Busquen una mirada semblant”

Seguint i per acabar amb el fet Casteller, s'ha demostrat que el comitè de benvinguda és important dins les colles castelleres amb un 95,2% dels enquestats que tenen aquesta opinió. Pel que fa a la seva organització i funcionament, s'han vist mancances, perquè moltes colles no sabien si tenien comitè de benvinguda o responien que no quan en la seva colla sí que n'hi ha, deixant al descobert els punts dèbils de la comissió de benvinguda. Per la seva banda, alguns dels subjectes entrevistats han proposat que s'estableixin unes línies clares d'actuació per al comitè i que aquest 'amplií. Pel que fa als Castellors de Terrassa, el subjecte 7 explica:

“Els Castellors de Terrassa com moltes altres colles, ens ha preocupat des de sempre que les persones que arriben al local se sentin integrades per això entenem que és necessària la funció que fan els comitès de benvinguda”

Per últim, ja centrant-nos en l'últim tema del marc teòric, l'Educació Social, s'esmenta en el marc teòric les accions mediadores de l'educador social, referint-se aquelles d'acompanyament i sosteniment de processos amb l'objectiu d'aconseguir un apropament del subjecte amb continguts culturals mitjançant altres subjectes (ASEDES, 2007, p.15), referent aquesta trajectòria, el subjecte 1 esmenta:

“al final es una colla cultural y participando en actividades con más collas he descubierto la cultura tan rica que hay en Terrassa y me he animado a ir a ver actuaciones de otras collas y a asistir a actividades en la Ciudad y así conocerla también, se podría decir que he conocido Terrassa a través de la cultura. Cruzarte por la calle y saludar y hablar con gente que has conocido en esas actividades es muy gratificante.”

D'aquesta manera, una de les funcions concretes de l'educador social, és la transmissió, desenvolupament i promoció de la cultura amb les finalitats relacionades amb els aprenentatges socials i la formació permanent dels individus, així com amb la seva reproducció i fomentació en i des dels grups, col·lectius i comunitats, que vinculat amb aquesta recerca (ASEDES, 2007, p.37). El subjecte 5 explica:

“Des del món social, puc considerar que el fet de ser membre d'una colla casteller a et pot proporcionar formar part d'una comunitat que disposa d'una estructura concreta, organització, valors, identitat, normes, entre d'altres i et permet poder formar part d'aquests de la mateixa manera, que et permet millorar les relacions interpersonals. A més, et proporciona habilitats

que posteriorment pots posar en pràctica a un món més ampli dins la societat (relacionar-te amb més persones, conèixer noves entitats, millorar la participació social).”

Com també, les accions formatives referint-se aquelles on el subjecte s’apropii de la cultura, permeten l’aprenentatge d’eines conceptuals i habilitats tècniques i socials (ASEDES, 2007, p.15), el subjecte 4 referencia:

“Gràcies a la colla, una persona aprèn a compartir, estimar, cuidar (molts valors positius), també tècnica i sobretot la seguretat, de com funciona un castell i els seus tecnicismes.”

Relacionat amb l’anterior, la generació de xarxes socials, contextos, processos i recursos educatius i socials, és un altre de les funcions concretes de l’educador social, (ASEDES, 2007, p.38), referent aquest tema el subjecte 2 comparteix la seva experiència:

“Per a mi formar part de Castellers de Terrassa m’ha permès obrir-me i conèixer més gent. Cal destacar que formar part d’una colla castellera implica interacció social i això a les persones que els costa relacionar-se els pot suposar una eina per comunicar-se i millorar-ho.”

Respecte a la sociabilitat, entenent aquest com la capacitat de relacionar-se en espais socials, el subjecte 7 comenta:

“Les colles castelleres són un agent socialitzador de primer nivell. Es tracta d’un espai en el qual degut a la pròpia pràctica castellera has de socialitzar i crear lligams amb les persones que formen part del mateix col·lectiu. Cal tenir en compte que les colles castelleres degut a la diversitat de persones que les componen acostumen a ser un reflexe de la societat en la qual estan adscrites. Per exemple una colla de Terrassa és una “mini representació” de les persones que viuen a la ciutat i per tant pel simple fet de ser membre d’una colla castellera i relacionar-se, una persona està més integrada del que pot estar una persona que no formi part d’un col·lectiu casteller.”

Així doncs, la funció de mediació social, cultural i educativa per proporcionar noves trobades amb elements culturals, amb altres persones o grups i amb altres llocs, facilitant així, les relacions interpersonals, minimitzant situacions de conflicte i promovent nous escenaris per al creixement personal, social i cultural (ASEDES, 2007, p.38), el subjecte 2 ens aporta la seva experiència personal i el subjecte 8 la mirada des de l’ES:

Subjecte 2: *“Castellers de terrassa aporta un espai per descobrir altres formes de viure, ja que hi ha diversitat de pensaments i posicions polítiques, socials, religioses/creients, nacionals, etc., i això comporta compartir aquestes diferents punts de vista i comprendre’ls millor”*

Subjecte 8: “És un bon vehicle perquè les persones nouvingudes a una ciutat o al país coneguin les costums, l’entorn i els valors de la nostra societat”

Amb aquestes funcions, l’educador social estaria ajudant a l’individu o col·lectiu al qui es dirigeix l’acció professional, a desenvolupar la seva identitat social i personal.

“Subjecte 7: Crec que el món casteller té uns valors que van intrínsecament lligats als de l’ES. Així doncs veig el món Casteller com una eina molt potent per a la integració de les persones que formen part dels diferents col·lectius amb els que normalment treballem les educadores socials ja que es tracta de fer una activitat col·lectiva, on aprens i desaprens conceptes cada dia i sobretot estableixes relacions amb un gruix de persones molt diferent. Aspectes molts d’ells cabdals per a l’Educació Social.”

Per finalitzar aquest apartat, cal valorar l’estreta relació del marc teòric amb els resultats obtinguts, que reafirmant la utilitat de la recerca.

8. LIMITACIONS DE LA RECERCA

Per a dur a terme aquesta recerca, la principal dificultat que s’ha trobat, és la situació de pandèmia que vivia el país i que limitava la possibilitat d’utilitzar altres instruments de recollida d’informació com podria ser l’observació de camp o la dificultat per a realitzar entrevistes i enquestes de forma presencial.

En segon lloc un altre dificultat, ha estat el rastreig bibliogràfic. Pel que fa a aquest tema no hi ha gaire informació relacionada entre les persones nouvingudes i el món casteller, tot i això s’han aconseguit alguns articles i projectes que si en parlen. El fet de definir exactament quina terminologia utilitzar també va dur molt temps i això dificultava avançar en la recerca.

Per últim, la utilització de nous recursos i eines relacionades amb les TIC per tal d’adaptar tota la recerca i limitar-la a internet i biblioteques (en moments de menys restriccions).

9. CONCLUSIONS

Finalment, a manera de reflexió final, es podria concloure que després de realitzar aquesta recerca, d’elaborar i realitzar diferents instruments de recollida d’informació, tant de tipus qualitatiu com quantitatiu, com són les entrevistes a les persones nouvingudes membres dels Castellers de Terrassa, als professionals de l’àmbit social, membres dels Castellers de

Terrassa i a una educadora social externa al món casteller, així com les enquestes a membres de diferents colles castellers, s'ha pogut observar que segons assenyalaven aquests resultats vinculats al marc teòric, el món casteller pot servir com a eina per l'educació social, ja que s'ha ratificat que les persones nouvingudes que participen o han participat en el món casteller, tenen més facilitat per integrar-se en el municipi, afirmant d'aquesta manera la hipòtesi plantejada. A poc a poc cal introduir aquesta iniciativa innovadora per tal que les colles castelleres s'utilitzin com a eina per a la integració social de les persones nouvingudes i fins i tot anar més enllà i proposar projectes destinats a diferents col·lectius en situació de risc de vulnerabilitat.

Tanmateix s'ha pogut donar resposta a l'objectiu principal d'aquest treball: "Esbrinar si les persones nouvingudes que participen o han participat en el món casteller, tenen més facilitat per integrar-se en el municipi.". Doncs segons els resultats obtinguts i les experiències del 4 entrevistats, el món casteller aporta diferents aspectes i àmbits perquè això sigui possible, tals com la vinculació i pertinença al territori i a un col·lectiu, la xarxa i vida social, l'aprenentatge cultural i de valors, el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials ...

Pel que fa als objectius específics, en primer lloc teníem: "reconèixer els requisits que ha de tenir o té una colla castellera per ser integradora", analitzant i tenint en compte les dades obtingudes després de la recerca, es pot afirmar que el simple fet de ser un col·lectiu de cultura popular catalana, ja dona peu al tarannà integrador, tot i que en aquest treball també s'ha vist que els professionals de l'àmbit social no creuen que totes les colles de cultura popular siguin integradores, i per tant alguns dels requisits per a ser-ho són: el caliu acollidor, les habilitats i capacitats integradores dels membres de la colla, un ambient de respecte mutu, la igualtat dels membres, la diversitat, oberta, etc.

En segon lloc, s'havia de desvelar si els Castellers de Terrassa són una colla integradora. Basant-me en les experiències personals dels entrevistats i que un terç dels enquestats formen part d'aquesta colla, es pot declarar que els Castellers de Terrassa és una colla integradora. Com a punts importants per realitzar aquesta declaració, es recorden dades obtingudes en les entrevistes de les persones nouvingudes com la càlida acollida des del principi, que es senten fortament integrats al col·lectiu i al municipi, que la seva xarxa i vida social s'ha ampliat de manera considerable, que en l'actualitat segueixen a la colla, que hi ha persones que venen d'altres colles castelleres i es queden a la nostra perquè se senten a gust, etc. Amb relació a les entrevistes dels professionals de l'àmbit social membres de la colla, tots van respondre amb afirmació i indicadors que ho corroboraven. Per altra banda, pel que fa a les dades de les enquestes, cal recordar que en totes les preguntes relacionades amb la integració social de les persones i amb pensaments inclusivament cap a col·lectius vulnerables, s'han obtingut percentatges favorables molt elevats.

En tercer lloc, es volia relacionar els valors que ensenya el món casteller amb l'educació social. Tot i que no en la manera que s'esperava en el treball, sí que s'ha produït aquesta relació, en les entrevistes realitzades i esmentant valors com: igualtat, organització horitzontal, integració, cohesió de grup, diversitat, treball en equip, compromís personal envers la resta del col·lectiu, tolerància, respecte, solidaritat, etc.

En quart lloc, la recerca pretenia identificar la diversitat (edats, cultures, ètnies, vessants polítiques, nacionalitat...) del món casteller, com a eina de creixement personal i social de les persones. Està clar que el simple fet d'aquesta diversitat, d'entrada et dona la possibilitat de tenir més persones amb les quals t'avinguis, tinguis coses en comú, vulguis compartir... a més de la riquesa de l'aprenentatge que això comporta. Com s'aprecia a les dades obtingudes, la majoria de persones membres d'una colla castellera, creu que la diversitat ajuda a la integració social.

Per últim objectiu específic, la recerca es plantejava descobrir que opinen els membres que ja formen part d'una colla castellera sobre la integració social de les persones nouvingudes. Aquest objectiu buscava trobar la resposta amb les persones enquestades per tenir una visió general del tarannà integrador de les colles castelleres. Donades les dades obtingudes, està clar que la gran majoria estan d'acord en el fet que les persones nouvingudes formin part del seu col·lectiu i s'integrin socialment.

Per anar acabant, es vol posar en qüestió algunes dades obtingudes. Pel que fa al funcionament de l'acollida d'un nou membre a una colla castellera, es vol proposar la possibilitat que en les colles castelleres es facin xerrades, tallers, activitats, dinàmiques, taules rodones, etc., de conscienciació per a la integració dels nous membres, de tal manera que qualsevol persona tingui el tarannà integrador que defineix al món casteller. D'altra banda, cal més difusió del fet casteller, per tal que aquest arribi a tots els col·lectius. I com a última proposta de millora, caldria replantejar-se l'organització i funcionament dels comitès de benvinguda, ja que són un recurs molt poderós de les colles castelleres per integrar nous membres, i sembla que no tothom és coneixedor de l'existència d'aquests, per tant és probable que s'hagués de crear unes pautes d'actuació per anar tots en una mateixa línia i així facilitar que qualsevol membre de la colla, pogués formar part del comitè.

Per concloure amb aquest Treball de Final de Grau, es vol fer la reflexió que des de les colles castelleres, es creïn xarxes, vincles, convenis i col·laboracions amb entitats, serveis i/o associacions que treballen amb col·lectius vulnerables, per tal que el món casteller serveixi com a eina per l'Educació Social.

10. LLISTAT DE REFERÈNCIES

Alegret, R. M., Fundació Caixa de Sabadell, & Fundació Jaume Bofill. (2007). *Bon cop de mà?* Ed. Mediterrània.

Aguilera, G. (2012, 28 mayo). «Tots som una colla» es consolida com a eina d'integració de nouvinguts. *Tornaveu*. <https://www.tornaveu.cat/noticia/924/tots-som-una-colla-es-consolida-com-a-eina-dintegracio-de-nouvinguts>

ASOCIACIÓN ESTATAL DE EDUCACIÓN SOCIAL - ASEDES. (2007, septiembre). Documents professionals de referència. CEESC. <https://www.ceesc.cat/el-ceesc/documents-professionals>

Barberà, M., Domènech, J., Garde, C. (2018). *Com trencar l'estigma en salut mental?: La salut mental en l'adolescència: la necessitat d'una educació emocional*. Barcelona: Socialitzant.

Bargalló, J. (2001). *Un segle de castells: de 1900 a 200 en dades*. Valls: Cossetània

Castellers de Terrassa. (s. f.). *Historia – Castellers de Terrassa*. Recuperat el 19 de febrer de 2021, de <https://castellersdeterrassa.cat/historia/>

Castellers de Terrassa. (2021). *La Colla – Castellers de Terrassa*. Recuperat el 24 de març de 2021 https://castellersdeterrassa.cat/la_colla/

Cerda, H. (1991), Perfil teórico y epistemológico de la investigación científica, en “Los elementos de la investigación”, (pp.19-44). (1ra. Ed.) Bogotá: El búho

Coordinadora de colles castelleres de Catalunya. (2012, 24 marzo). Els valors socials del fet casteller. Recuperat el 7 de febrer de 2021, de <https://www.cccc.cat/els-castells/apartat-1333124111-cat>

Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya. (2021). *Base de dades - CCCC. Castells-Colles Castelleres de Catalunya*. Recuperat el 15 de febrer de 2021 <https://castellscat.cat/ca/base-de-dades>

Esser, H. (1993). Etnische Konflikte und Integration. En: Solé, C., Alcalde, R., Pont, J., Lurbe, K., & Parella, S. (1). El concepto de integración desde la sociología de las migraciones. *Migraciones*. Publicación Del Instituto Universitario De Estudios Sobre Migraciones, (12), p.12.

Essomba i Gelabert, M. À. (1998). Què es pot fer des de les entitats juvenils per a la integració dels joves immigrants*. *Educar*, 22-23. <https://www.raco.cat/index.php/Educar/article/view/20692>

- García Ferrando, M. (1993). La Encuesta. En M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira (Comp.), *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación* (pp. 123-152). Madrid, España: Alianza Universidad
- Gualda, E. (2007). *La compleja definición de la integración social: un asunto polifacético*. España: Junta de Andalucía, Dirección General de Coordinación de Políticas Migratorias
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7304607>
- Grup Enciclopèdia Catalana. (s. f.). *Integració*. Diccioniari.cat. Recuperat el 18 de desembre de 2019, de <http://www.diccioniari.cat/lexicx.jsp?GECART=0078049>
- Hamui-Sutton, A. (2013, junio). Un acercamiento a los métodos mixtos de investigación en educación médica. *Revista Investigación en Educación Médica*, 38.
<http://riem.facmed.unam.mx/node/129>
- Herrera, E. (1994). Reflexiones en torno al concepto de integración en la sociología de la inmigración. *Papers: Revista de sociologia*, 43, 71-76.
<https://doi.org/10.5565/rev/papers.1727>
- Institut d'estadística de Catalunya. (2020, 27 gener). *Idescat. Població estrangera a 1 de gener. Províncies. Catalunya*.
<https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?geo=cat&nac=a&b=2>
- Integració. (s.f.). En el *Grup d'Enciclopèdia Catalana* (1ra ed.). Recuperat a <http://www.diccioniari.cat/lexicx.jsp?GECART=0078049>
- Loma, M. A. (2018, 26 junio). *Migrantes, emigrantes e inmigrantes*. elperiodico.
<https://www.elperiodico.com/es/entre-todos/participacion/migrantes-emigrantes-e-inmigrantes-181219>
- Martínez, M. 2006. Conocimiento científico general y conocimiento ordinario. *Cinta moebio* 27: 219-229. Recuperat a <https://www.moebio.uchile.cl/27/martinez.html>
- Morén Alegret, R. (2007). *Bon cop de mà? Mediterrània*.
<https://fundaciobofill.cat/publicacions/bon-cop-de-ma>
- Pascual de Sans, A, Cardelús, J. (1999). "Migracions a Catalunya: entre la mobilitat i l'assentament", S.Giner (ed). *La societat catalana*. Barcelona : IEC
- Pérez, E., Gomà, H., Villalta, M., & Torres, M. (2004). *Contexto y metodología de la intervención social*. Altamar.
- Roussos, A.J. (2011). Preparación de una revisión bibliográfica para su publicación. Cuando un solo artículo nos habla de muchos tabajaos. *COINCET, FUNICS*. Recuperat a https://www.researchgate.net/publication/215642415_PREPARACION_DE_UNA_REVISION

BIBLIOGRAFICA PARA SU PUBLICACION CUANDO UN SOLO ARTICULO NOS H
ABLA DE MUCHOS TRABAJOS

Sanchez, J. (2012, 14 gener). *Castells: L'estructura del quatre* [Ilustració]. Blogspot. <http://joansanchezescamilla.blogspot.com/2012/01/castells-allo-que-no-es-veu.html>

Solé, C., Alcalde, R., Pont, J., Lurbe, K., & Parella, S. (1). El concepto de integración desde la sociología de las migraciones. *Migraciones. Publicación Del Instituto*

Universitario De Estudios Sobre Migraciones, (12), 9-41. Recuperat a <https://revistas.comillas.edu/index.php/revistamigraciones/article/view/7194>

Vilar, J, (2019) *Unitat 1: La pedagogia social com a ciència de l'educació social*. Material no publicat. Recuperat el 23 de Febrer de 2021

WordReference. (2007). *Diccionari manual de la llengua catalana Vox* [Libro electrónico]. Larousse Editorial. <https://www.wordreference.com/definicio/nouvingut>